

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Muusmann, Carl.

Bondekunstneren : Dansk-Parisisk
Hverdagsnovelle.

Kjøbenhavn : Det Reitzelske Forlag (George C.
Grøn), 1894

242 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

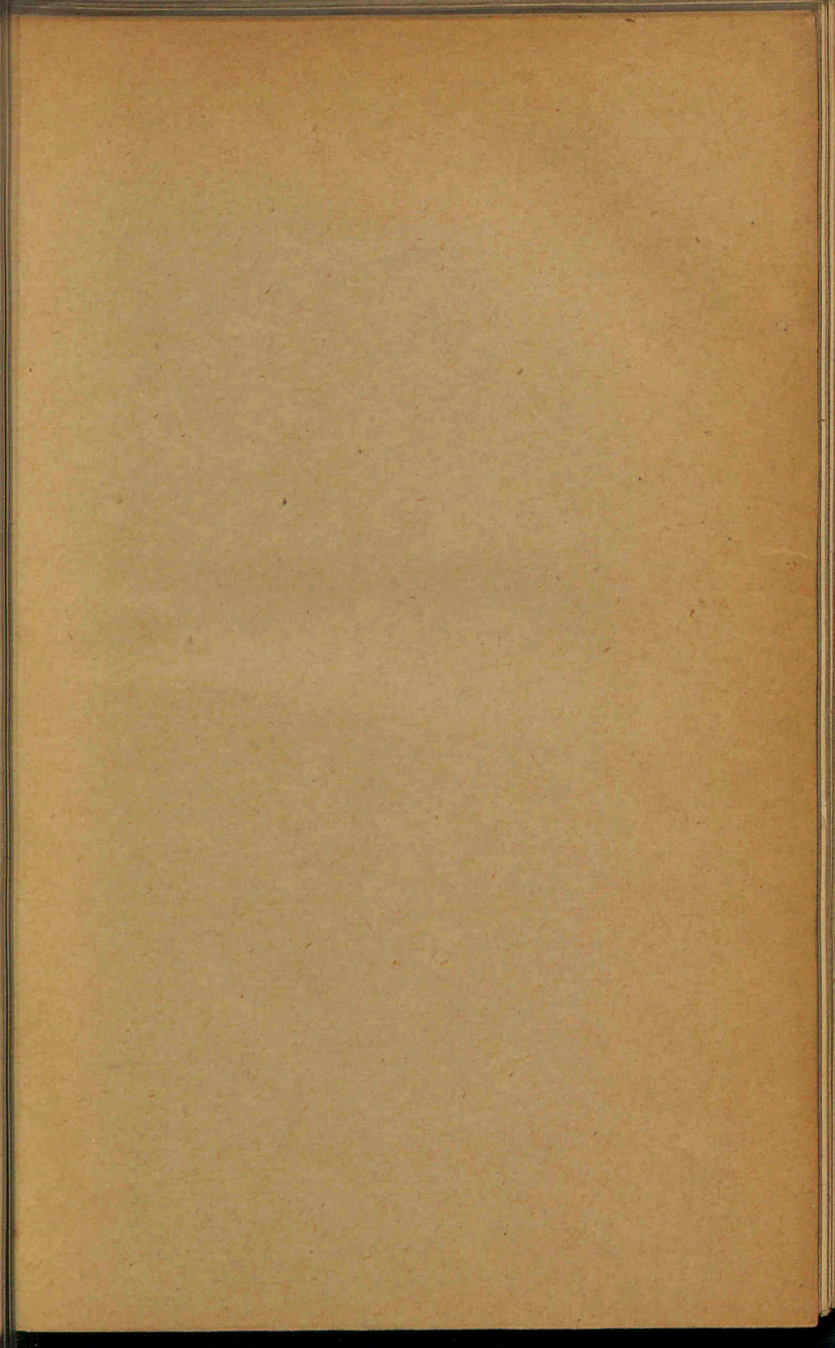
57-221

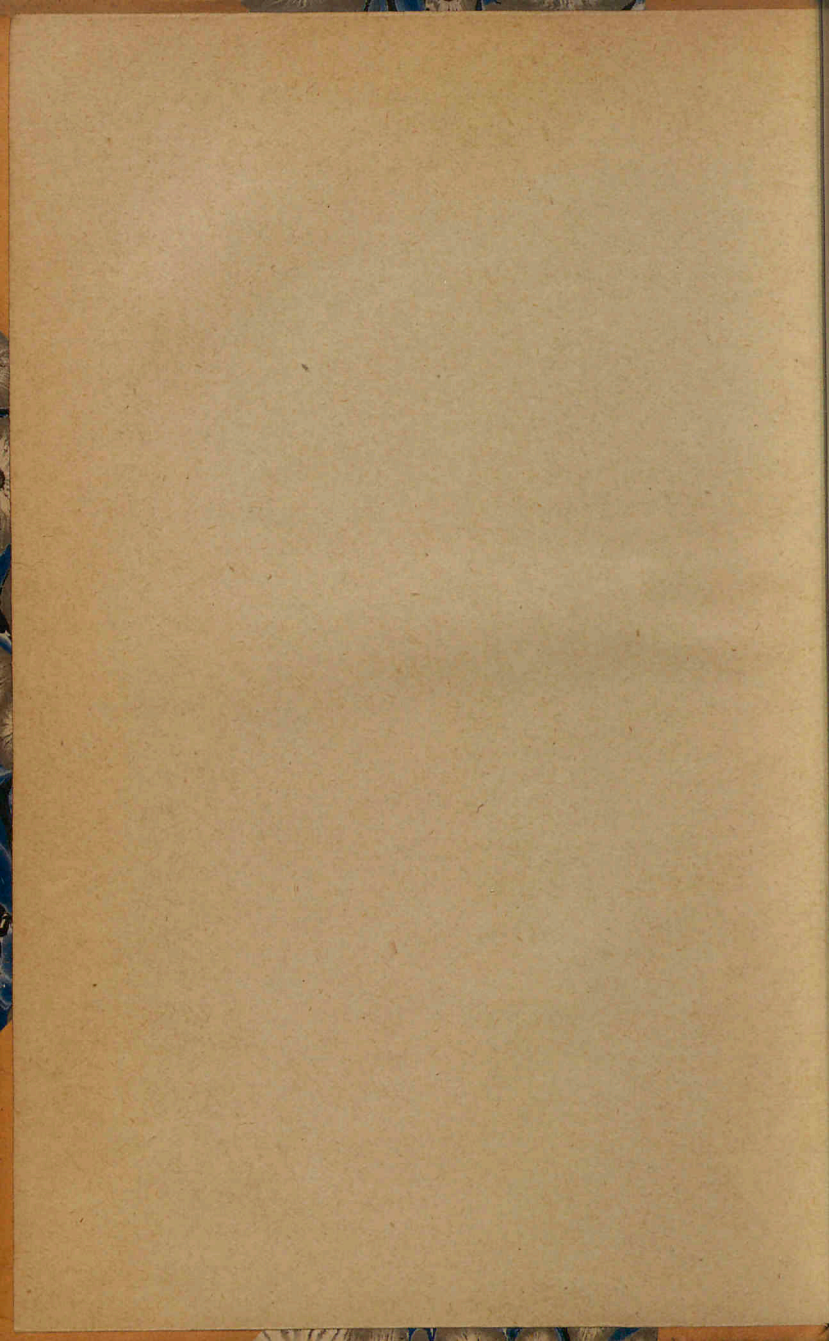
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

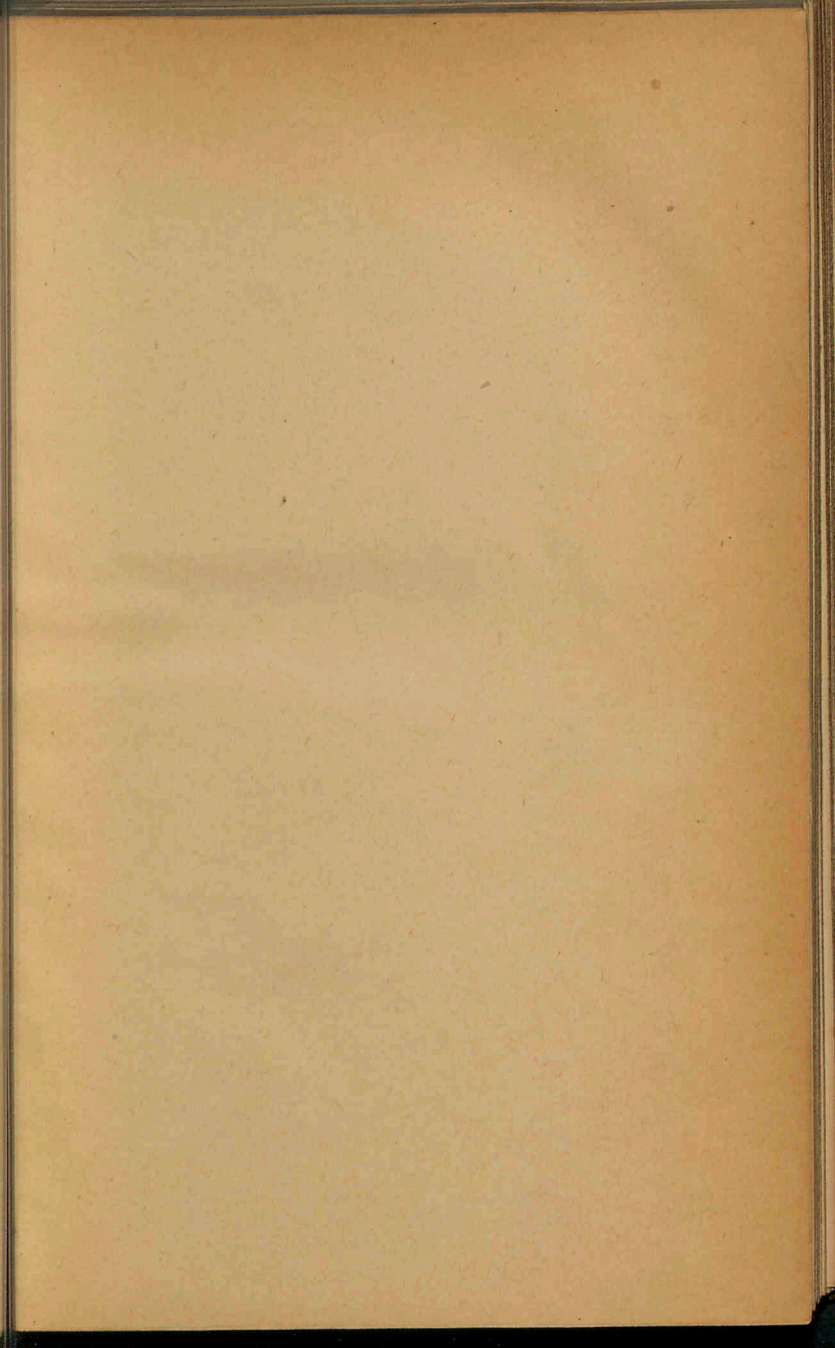

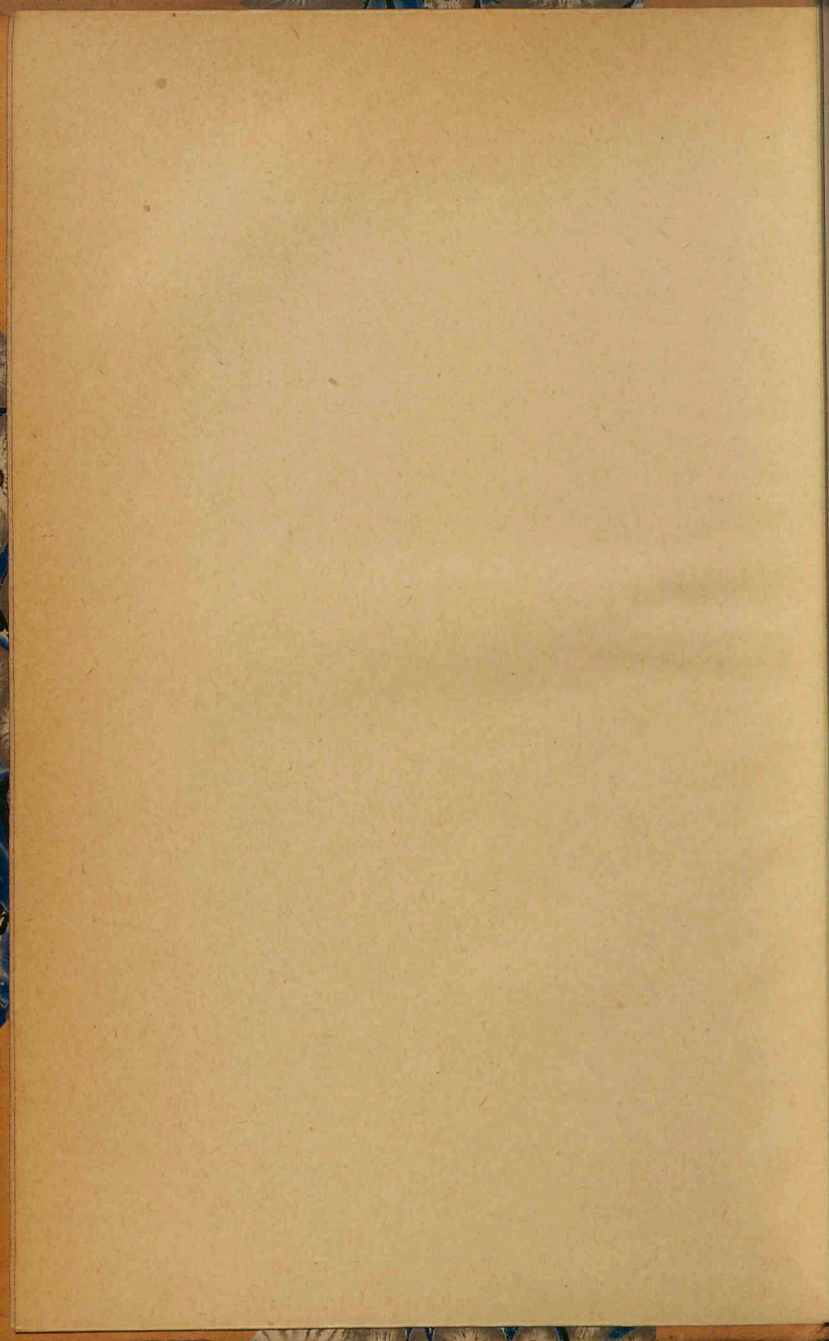
130024035531

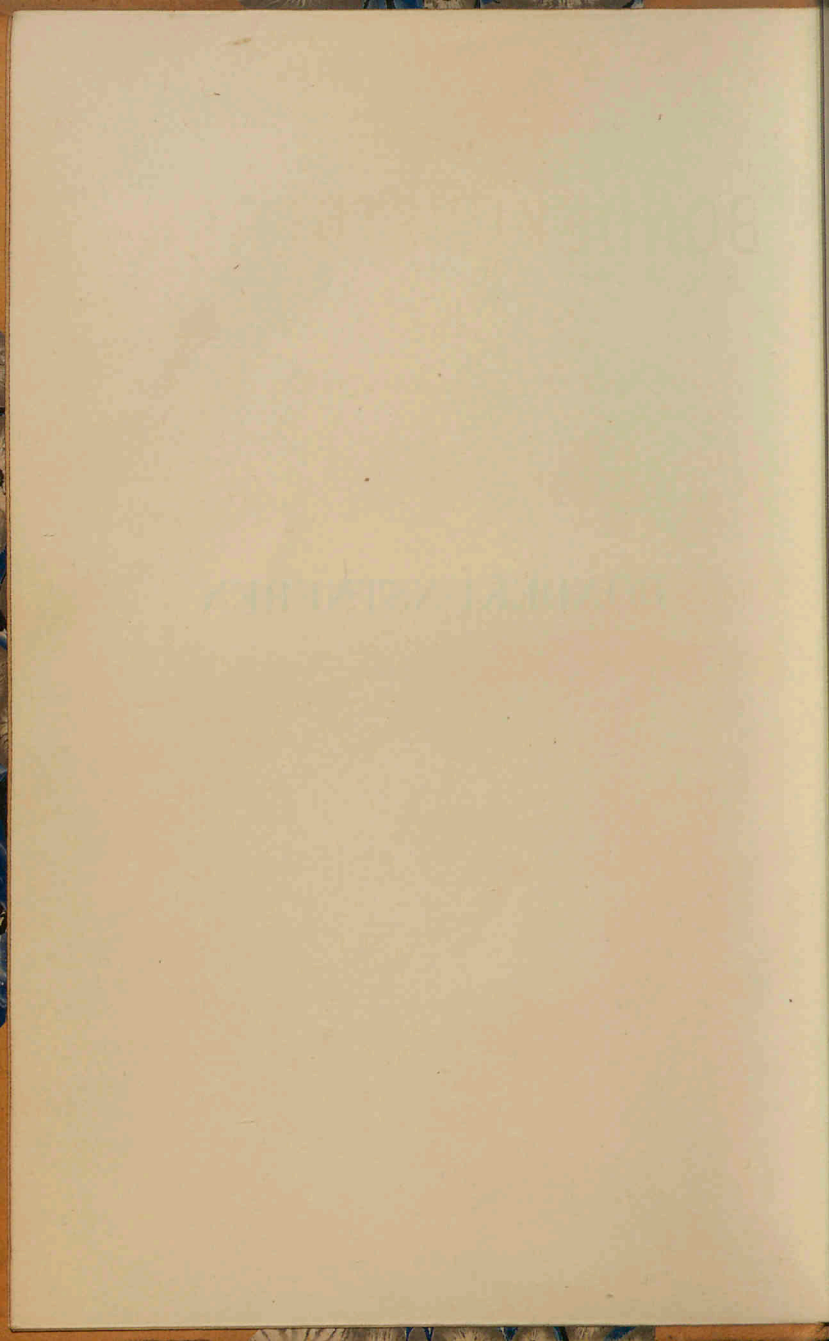

BONDEKUNSTNEREN

BONDEKUNSTNEREN

DANSK-PARISISK HVERDAGSNOVELLE

AF

CARL MUUSMANN

KJØBENHAVN

DET REITZELSKKE FORLAG (GEORGE C. GRØN)

1894

KJØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

FØRSTE KAPITEL.

Præsten havde fundet Jens, medens Drengen laa nede paa Gjærdet bag Vænget og legede med Skolelærerens lille Datterdatter Marie.

Pastoren var netop ifærd med at udarbejde sin Tale til næste Søndag, og det faldt bedst for ham i fri Luft paa lange Spadseretoure, hvor han gik og svingede med sin Stok, som om det var en Sabel eller Lee, med hvilken han afkappede de høieste Græsstraa langs Grøftkanten eller de vilde Træskud, der altfor næsvist skjød ud over Skovstien.

Naar Tankerne gik istaa, gik det ligesaadan med ham selv. Han standsede da ofte i flere Minutter og stirrede hen for sig. Bønderne lagde ikke Mærke til, hvor aandsfraværende det Blik var, hvormed han iagttog deres Arbejde, de saa kun, at Pastoren stod der og betragtede

nøie dem og deres Færd, og han fik i Sognet Ord for at være en Mand, der interesserede sig for de Folk, hvis Sjælesørger han skulde være.

Pastoren troede det vistnok ogsaa selv. Han havde været Hyrde saamange Aar i Menigheden, at han var holdt op med at spekulere over sig selv og sine Evner. Hans gudelige saavel- som hans verdslige Anfægtelsestid var forbi, han kjendte nu kun sig selv af det Billede, som hans Menigheds Speil gav ham tilbage, og dermed var han meget tilfreds.

Men paa Bunden af den engang letbevæge- lige Sjæl, der lyste ud af hans endnu livlige, brune Øine, laa der mange Interesser, megen pludselig opdukkende Begeistring, som af og til brød igjennem det Moslag, som Tiden havde ladet voxe derover.

Just som Pastoren standsede foran den lille Jens, fik han en af disse Indskydelser, hvor- efter han oftere handlede, og som i en Bagatel lod ham see Muligheden for et helt Fremtids- perspektiv, der tidt var blevet et helt andet, uden at det havde knækket hans sangvinske Temperament.

Hvad var det dog, Jens bestilte. Det tanke- tomme Blik, hvormed Pastoren var standset

foran de to legende Børn, blev pludselig sjælslevende, medens han nærmede sig til dem, uden at de mærkede det.

Jens laa paa Maven op ad Skrænten, Marie sad lidt paaskraa ved Siden af ham med den lille Kjole og Forklædet forsigtigt strøget ned over de smaa Ben lige til Støvlerne. Hun var en halv Snes Aar gammel med lyst Haar og store, næsten vandblaa Øine, der med et beundrende Udtryk hvilede paa Jens.

Han var en fire Aar ældre. Haaret var lyst og stridt og stod i trodsige Børster op over den ikke særlig høie, men ualmindelig brede Pande. Ogsaa hans Øine vare blaa, men de havde allerede et dybere Udtryk, der forraadte et vaagnende bevidst Sjæleliv.

Han havde udbredt et stort Stykke Papir over Græsset og førte med den ene Haand en Stump Træ ind under det, medens han med den anden tegnede, hvor Blyantet fandt fast Underlag.

Det var de mærkeligste Ting, der kom frem paa det store Ark, og samtidig stod Munden ikke paa ham. Det var tydeligt, at han i Fantasien saae meget mere, end de utilfredsstillende Streger satte ham istand til at udtrykke, og at

han selv blev utaalmodig derover som en Døvstum, der ikke kan gjøre sig begribelig med sine Fingres Sprog for dem, der til daglig ere vant til at meddele sig til hinanden med Munden.

Marie begreb aabenbart saare lidt af Tegningerne, hun beundrede kun disse underlige Ting, som hendes Instinkt sagde hende, at der var noget eiendommeligt i. Han maatte derfor støtte baade sin egen, men navnlig hendes Indbildningskraft ved en ivrig Fortællen, der af og til fik en Illustration. Snart var det en Komedie et Par store Horn, snart et Skib med en Mængde temmelig meningsløse Seil og endelig et stort rygende Jernbanetog, der aabenbart havde gjort et dybt Indtryk paa Drengen, de faa Gange han havde seet det i Virkeligheden, medens det ikke imponerede Marie, for hvem det var ganske fremmed.

Børnene vare saa optagne, at de ikke mærkede Pastoren, førend han allerede længe havde staaet i Nærheden af dem og iagttaget dem.

Det var Marie, der først blev opmærksom paa Velærværdigheden. Hun blev ildrød i Hovedet og gav et Puf til Jens, der fløi op endnu mere forvirret med Huen i Haanden. De følte

sig som et Par smaa Forbrydere, der vare blevne overraskede paa fersk Gjerning, i den Grad vare deres Tanker gaaede ind i hinanden og vare fødte uden gjensidig Bly, men med en jomfruelig Frygt for fremmed Indblanding, som man oftere finder den hos Børn.

Men Skyheden veg hurtigt overfor den venlige gamle Mand, der klappede Jens paa Hovedet og spurgte ham ud om, hvorledes det gik ham i Skolen. Drengen svarede freidigt, thi paa det Omraade var han hjemme, og han vidste, at han var den Flinkeste til Bogen.

Pastoren kom først lidt efter lidt ind paa det, han egentlig vilde, thi han var bange for at skræmme ved at gaae for rask til Værks. Men da kan mærkede, at Tidspunktet var gunstigt, og at det nu vilde ægge Drengen, at han lagde Mærke til hans Tegninger, begyndte han at fritte ham ud.

Jens saa først lidt mut ud, men saa rakte han Præsten Papiret og begyndte at forklare det Ene og det Andet af det, der stod derpaa.

Det var en gal Tyr, som havde revet sig løs. Den vilde stange lille Marie, men den vilde ogsaa stange Greven oppe paa Gaarden. Saa fik Jens et Baand om Benet paa den, saaat

den faldt og knækkede det og ikke kunde gjøre Greven noget. Saa gav Greven ham mange Penge, og saa tog han langt, langt bort ud i den vide Verden.

Der var noget mærkværdig barnligt og dog med Understrøm af sund Sands i denne Roman, der maatte benytte de Effekter, som det ensformige Liv i den lille Landsby havde budt Drengens Fantasi. For ham stod en gal Tyr som den høieste Fare, og Greven paa Gaarden som den rigeste Mand, der kunde gjøre Alt, hvad han vilde. Og det var nu endelig ikke saa mærkeligt, thi „Gaarden“ var for alle Landsbyens Beboere et halvt Mysterium.

De kjendte kun een Herregaard, og derfor kaldte de den slet og ret „Gaarden“. Den laa lige udenfor Landsbyen, som hørte under den, og den var kun beboet om Sommeren.

Saa kom Greven kjørende fra Hovedstaden i sit elegante Kjoretøi, og der blev Liv oppe i den store hvide Bygning, der laa mellem Skove og Smaasøer oppe paa Skrænten, som hævede sig op fra den lange Sandstrand nede ved Havet.

Herremanden selv saa man kun lidt til. Han holdt sig for sig selv. Han var Enkemand

og syntes kun at have ringe Greb paa at omgaaes Godsets Befolkning, Men Grunden var mere svigtende Evne end Lyst. Han var bange for at give sig i Kast med det danske Sprog, fordi han kun ufuldstændigt forstod det, men han vilde gjerne gjøre godt, hvor han kunde, naar blot Andre vilde lede ham og paatage sig det Fornødne til Sagens Fremme paa fornuftig Maade.

Og medens han selv stod for højt til, at man saadan uden videre paa Godset turde nærme sig til ham, gjorde hans Sønner og deres Gjæster et paa anden Maade afskrækkende Indtryk paa Beboerne.

De opholdt sig nemlig den største Del af Aaret paa Familiens Godser i Tyskland. De talte kun daarligt Dansk, og med deres fremmede Sprog og aparte Udseende i afstikkende Touristdragter, indgjød de kun de stilfærdige Landsbybeboere ringe Mod til at nærme sig, medens de med deres kuleurte Filthatte og underlige Udbrud støjede nede ved Stranden, hvis Sten og Sand de syntes at sætte langt mere Pris paa end paa de bølgende Marker og skyggefulde Skove.

At Greven og „Gaarden“ for Jens stod

som noget Højere, der satte hans Indbildningskraft i livlig Bevægelse, var derfor ganske naturligt, thi det var ogsaa derhen, at Pastorens Tanker i kritiske Øieblikke søgte, omend paa en anden Maade.

Han syntes at have sporet saameget Talent i disse mærkelige Tegninger og saamegen Fantasi i Drengens troskyldige Fremstilling af, hvad de forestillede, at han allerede tænkte sig Muligheden af at interessere Greven for Jens og holde denne frem til Studierne, saa at han med Tiden kunde blive en Kunstner, der kunde gjøre Landsbyen Ære.

Han tøjlede dog hurtigt de løbske Tanker, der altid tog saa stærk Fart hos ham, og gav Jens hans Papir igjen uden at sige Noget.

Han havde atter faaet det tanketomme Blik, som han plejede at have, naar han var indvendig optaget, og medens han mejede det Øverste af Græsstraaene med sin Stok, fjærnede han sig fra Børnene, der ikke havde andet Indtryk end et sædvanligt Møde med Præsten, der havde indgydt dem den sædvanlige Ærefrygt.

Men for Pastoren vilde den Tanke, der een Gang var slaaet ned i ham, ikke mere

lade sig holde borte. Han fik efterhaanden en fastere og fastere Overbevisning om, at Jens virkelig havde Talent. Selv havde han vel ikke stor Kunstforstand, men havde som saamange unge Mennesker været Dilettant paa dette Omraade i sine yngre Dage. Før han gik videre i denne Sag, vilde han dog spørge Skolelæreren.

Denne blev helt forskrækket, da han saa Pastoren til uvant Tid komme ind i Haven, hvor han sad under sit gamle Pæretræ i Tøfler og smøgede sin Pibe. Skulde han mon have gjort noget forkert?

Da han hørte, hvad det drejede sig om, gjorde den befriende Følelse ham endnu mere veltalende og velvillig, end han ellers vilde have været. Ogsaa han havde lagt Mærke til, at Jens var ualmindelig skrap til at tegne, ikke blot paa Bindet af sin Stilebog, paa Bordet og paa Tavlen, hvor der altid sad Hoveder og Ansigter, men ogsaa i sin Bog.

Før nogle Aar siden havde der i Sommerferien boet en Maler i et af Skoleværelserne, han havde glemt et Par Gibshænder og en Maske. Dem havde Skolelæreren ladet blive hængende, og dem havde Jens tegnet af.

„Jeg kan ikke gjøre det“, sagde Skolelæreren, „men jeg forsikrer Pastoren, at hvad Jens har tegnet, er grangiveligt det samme, som hænger paa Væggen. Fingrene bøje sig nøjagtigt paa samme Maade, og der er ogsaa saadan sort inde under dem.“

„Ja, det kan jo være godt nok. Det røber ogsaa en vis Formsands, som ikke er at foragte. Men det, som det kommer an paa for en Kunstner i egentlig Forstand, er dog Fantasi, og det tror jeg, han har, efter det, som jeg har set ham lave ud af sig selv og ikke som Kopi af en Fortegning.

„Det er nok muligt“, sagde Skolelæreren ærbødigt, uden at være klar over Meningen af Pastorens Tale, thi han var ikke særlig hurtig til at tænke sig ind i andres Forestillinger, dertil var han for vant til daglig at blive fulgt selv i sin Skole, saavidt Drengenes Forstand tillod dem det. Hvis ikke, maatte de lade være.

„Men“, fortsatte Skolelæreren, „dersom Pastoren vilde ulejlige sig ned til hans Moder, Inger Kathrine, i „Lad-sig-nøje-Husene“, saa skal Pastoren se forskjellige Ting, som Jens har lavet, og som de Allesammen siger, skal være storartede.

Pastoren blev helt ivrig,

De løse Indskydelser, som ellers altid plejede at føre ham ud i Sandet, syntes denne Gang at lede mod et Maal, og det gjorde ham varm. Den næste Dag aflagde han et Besøg i den lille, beskedne Række hvidkalkede, straa-tækkede Hytter, som Folkemunde med en vis Filosofi i Tankegangen havde døbt: „Lad-sig-nøje-Husene“. Inger Kathrine blev højst forvirret, da hun saa Pastoren træde ind paa Forstuens Stenbro gennem den lave tværdelte Dør med Klinke foroven og Krog forneden.

Hun rejste sig forlegen, medens hun sad og malede Sennop med en stor Kugle i et Lerfad. Da hun hørte, hvad Pastoren vilde, forsvandt al hendes Generthed. Hun lukkede den store, tunge Dragkiste op og tog en Bunke bemalede Papirer frem under et stort, tærnet Lommetørklæde. Hun var aabenbart paa det rene med, at Jens allerede var en stor Kunstner, som altfor sent havde faaet sin Aerkjendelse.

Hun blev noget skuffet, da Præsten kun sagde, efter længe at have set paa Tegningerne:

„Tak skal De have, det er godt, min gode Kone.“

Men var Beskeden kort for denne Gang, skulde hun blive saa meget mere forbauset nogen Tid senere.

Thi efterat Pastoren havde følt sig overbevist om, at Jens virkelig havde Talent, gik hans Vej op paa „Gaarden“, hvor han forklarede for Greven, at han for Alvor troede mellem Godsets Børn at have fundet eet, som sad inde med ualmindelig kunstneriske Evner og Muligheden for at blive Maler, hvorfor han tillod sig at anbefale Drengen til Grevens Om-sorg og mulige Støtte i Fremtiden, da Drengen røbede stor Lyst til at tegne og male.

Greven svarede dertil, at naar Pastoren troede, at der var Anlæg forbundet med Flid og god Opførsel hos det unge Menneske, saa havde han Intet imod at støtte ham. Han vilde dog anbefale, at man ventede nogle Dage med at tage Beslutning, da han netop selv ventede en meget anset Kunstner fra Kjøbenhavn, Professor Henriksen, der skulde undersøge en Række gamle Malerier, som man havde fundet paa Loftet.

Det vilde være naturligt at lade ham ud-tale sig om Drengens Evner og derefter tage Bestemmelse.

„Det er dog altid de Sagkyndige, hvis Dom man maa høre“, sluttede Greven, „det har altid været mit Princip i enhver Sag, og det tør jo hverken De, Hr. Pastor, eller jeg kalde sig i dette Tilfælde.“

Pastoren var ogsaa meget tilfreds med denne Afgjørelse, der tog ethvert yderligere Ansvar bort fra hans Skuldre, og da der var gaaet en otte Dages Tid, mødte der en liberiklædt Tjener hos Inger Kathrine i „Lad-sig-nøje-Husene“ til stor Forfærdelse for hele Nabolaget. Den mest forskrækkede var dog Jens, der maatte pakke alle sine Sager sammen og følge med den Liberiklædte op paa „Gaarden“.

Hans Hjærte bankede allerede, da han gik igjennem Jernporten mellem de hvidkalkede Piller, der for ham altid havde staaet som tause Skildvagter, som man ikke turde vove sig ind imellem. Da han gik op ad den høje Trappe i Baggrunden af Gaarden og lige op til Vestibulen, hvor han ofte havde set Greven staae med sine Hunde, medens den elegante Wienervogn holdt nedenunder, havde han nær tabt alle Papirerne.

Da Tjeneren lukkede Døren op og gik iforvejen, var Jens paa Nippet til at vende om

og rende tilbage, alt hvad han kunde, men saa samlede han hele sit Mod og traadte ind.

„De vil jo kun gjøre Dig godt“, havde Præsten sagt, og saa var der da ingen Grund til at løbe.

Det var det mærkeligste Værelse, Jens endnu havde set. Det var temmelig mørkt, men hans Fantasi kom i fuldstændig Oprør, medens han stirrede paa alle disse Takker, Vaaben og Skind af Dyr og Fugle, der hang rundt om paa Væggene sammen med tykke Tæpper og underlige gamle Billeder af strænge Riddere, der kiggede ud under deres Hjælme saa bistre, som om de vilde æde En.

Men Jens var gjerne bleven siddende her meget længere, end han fik Lov til. Han havde slet ikke mærket, at han havde ventet en ganske antagelig Tid; den var fløjet for ham som et Nu.

Døren gik op, og han blev ført ind i et stort, rigt meubleret Værelse, som han aldrig mere rigtigt kunde gjenkalde sig i Erindringen, fordi han var saa fuldt optaget af de to Personer, der fandtes derinde.

Det var Greven og Professoren.

De talte om ham med den mærkværdige

Ugenerthed, som man altfor ofte betjener sig af overfor Ungdommen, naar Voxne tale indbyrdes om Forhold, som man ikke tænker over, Børnene forstaa.

Professoren gav saaledes hele sin Kritik ganske uforbeholdent til bedste overfor Greven, uden at det faldt ham ind, hvorledes hvert Ord aad sig ind i Drengens Erindring.

„Der er ikke meget ved det“, Hr. Greve, sagde han, medens han bladede i Papirerne og udsendte nogle vældige Røgskyer. Han synes hverken at have videre Farvesands eller Tegneevne. Maaske kan han blive en jævn Gjennemsnitsmaler, det tør jeg ikke modsige, men i vore Dage er det saamænd ikke noget misundelsesværdigt; saa maa man hellere lære et ordentligt Haandværk.“

„De troer altsaa ikke, at der er noget Talent.“

Oprigtigt talt nej, i hvert Fald ikke saameget, at det paa dette Tidspunkt er værd at gribe ind. Vi kan jo see, hvorledes det senere udvikler sig.“

Jens' blaa Øjne fyldtes med store, klare Taarer, men han græd ikke; dog faldt der paa det Bind, han holdt i Haanden, en tung Draabe,

der gav et formeligt Smæld og fik Professoren til at hæve Blikket. Det gjorde ham strax ondt, da han saa, hvilket Indtryk hans Ord, uden at han anede det, havde gjort paa Drengen, og han sagde i en venlig, opmuntrende Tone:

„Har Du Mere der, min lille Ven?“

Jens, der vandt nyt Mod ved den venlige Tiltale, rakte med Graaden i Halsen Tegningerne frem. Det var de Kopier, han havde taget af Skolelærerens Gibsting.

Professoren betragtede dem længe opmærksomt, medens ikke blot Situationen, men ogsaa Arbejderne i sig selv syntes at gjøre ham velvillig.

„Ja, see det er strax noget Andet. Der er Mening i det. Umuligt er det alligevel ikke, at Knægten har Talent, men det gaaer næppe i Retning af Maling. Han har snarere Anlæg for Billedhuggerkunsten. Jeg vil dog alligevel anbefale Greven at prøve ham. Lad ham faa lidt mere Skoledannelse i Kjøbenhavn og bagefter besøge Akademiet i nogen Tid, saa vil det snart vise sig. I alle Tilfælde er Uddannelsen ikke spildt, og viser Begavelsen sig ikke tilstrækkelig, kan man jo lade ham gaa til

teknisk Skole. Vi trænger til al den Dannelse, vi kan faae i vort Haandværk.“

„Som De vil, kjære Professor“, sagde Greven, hvem Sagen nu øjensynlig begyndte at kjede, og som helst vilde have en Afslutning. „Saasnart han altsaa er bleven konfirmeret, lader jeg ham sende til Kjøbenhavn, og saa tager De Dem nok af Resten og meddeler mig, hvad der skal udredes.

Jens mærkede, at Sagen havde taget en heldig Vending, uden at han ret var paa det rene med, hvad det var, man vilde gjøre ved ham. Han blev staaende temmelig kejtet midt paa Gulvet og gjorde et Par Forsøg paa at række Greven og Professoren Haanden. De vare imidlertid allerede begyndt at tale om Noget, der tydelig nok slet ikke angik ham, og Greven sagde halvt vendt imod ham:

„Ja, det er godt, min lille Ven, sig til Din Moder, om hun vil komme herop imorgen Middag Kl. 12, saa skal jeg tale med hende.“

Greven ringede, og en Tjener viste lille Jens ud.

Han gik som i en Drøm gennem de store Værelser, hvor de bistre Riddersmænd kiggede ned paa ham, og han kom først rigtig til sig

selv, da han igjen var helt ude paa Vejen forbi de hvide Portpiller og Lænkehunden med den raslende Kjæde. Saa gav han sig til at løbe, alt hvad han kunde, hjem til „Lad-sig-nøie-Husene“.

ANDET KAPITEL.

Madam Falk eller Inger Kathrine, som hun i Almindelighed kaldtes af Folkene nede i de smaa hvide Huse, havde ikke noget rigtigt Begreb om, hvad det var, der skulde gjøres ved hendes Jens.

Han skulde lave Billeder, saadan nogle store nogle, som stod nede i Grevens Have, og som skinnede saa hvide som Spøgelse om Aftenen, saa at man kunde blive helt bange for dem i Mørke. Men herover gjorde hun sig ikke saa mange Tanker; det Vigtigste for hende var, at Greven havde lovet at ville tage sig af Drengen, og saa vilde det nok gaae ham godt, om han ellers skikkede sig vel, og hun kunde roligt lukke sine Øjne, hvis Vorherre en Dag skulde kalde hende bort.

Hun følte sig ligesaa tryk og glad, som

hun tidligere ofte havde kjendt sig ængstelig og nedtrykt. Thi skjøndt hun ikke var nogen gammel Kone, saa mærkede hun dog, at hun ofte skrantede og daarligt kunde holde ud med de Andre, naar der skulde arbejdes i Marken eller Tørvemosen. Hun gjorde sig ogsaa Bebrejdelser, fordi hun havde giftet sig saa sent, at der egentlig ingen Mening var i det, naar man tilsammen dog kun havde fra Haanden i Munden.

Men Jens' Fader, der havde arbejdet nede paa Fabriken, som ogsaa hørte til Godset, havde kunnet fortælle saa dejligt om fremmede Lande, hvor han havde rejst, dengang han var ung Svend, og det var vistnok det, der havde gjort hende forelsket i ham, for kjøn var han ikke, og ung var han heller ikke, da de holdt Bryllup. Men god og kjærlig havde han været imod hende, særlig efter at hun havde faaet deres lille Jens.

Det var hans Øjsten, og ham kunde han sidde med i Timevis paa Trappen ud mod Landevejen, hvor Vognene rullede forbi, og fortælle de samme Historier, som han havde fortalt hende i den Tid, de vare forlovede. Og medens den lille Fyr hørte efter med store

Øjne, syntes hun, at det, som hun selv havde hørt saa ofte, blev nyt igjen.

Men for et Par Aar siden var Manden død, efterat han først var kommen til Skade nede paa Fabriken. Den Dag, da de kom bærende hjem med ham, medens Blodet stod ham ud af Munden, og Øjenlaagene vare helt lukkede og blaa, glemte hun aldrig.

Og han forvandt det heller aldrig. Men nu havde han ligget saa længe ude paa den lille Kirkegaard oppe over Stranden, at Sorgen var drevet over, og nu levede hun kun for sin Dreng, som hun var stolt af.

Og Jens var ogsaa en god Søn. Han artede sig godt i den Tid, han endnu var hjemme, og ved Mikkelsdagstider blev han konfirmeret. Han saa rask og kjæk ud i det blaa Tøj, som hun havde anskaffet til ham for de sidste Spareskillinger, og han svarede flinkt for sig i Kirken, medens Madam Falk sad i Stolen bagved med Taarer i Øjnene. Hun hulkede, da Præsten velsignende lagde sin Haand paa hans Hoved, medens han saae stift paa ham og gav ham et Par formanende Ord med ud i Livet.

En fjorten Dage senere rejste Jens. Hans

Moder havde pakket en Pose med Madvarer, lavet nyt Undertøj til ham og stoppet og lappet det gamle. Hun græd, medens hun den sidste Gang omfavnede sin Dreng, og ved Siden af hende stod den lille Marie og saa helt benauet ud. Saa entrede Jens efter det sidste Favntag op paa Bukken til Fragtmanden, Vognen satte sig i Gang, og han vedblev at hilse og svinge med Hatten, til de drejede om Hjørnet ud paa Hovedlandevejen til Kjøbstaden.

Alt gik sin jævne Gang de første Aar. Der blev sørget for hans Skoleundervisnings videre Udvikling, og endelig kom han ind paa Akademiet. Han interesserede sig meget for sit Arbejde og udfoldede en voldsom Flid; men netop denne skadede ham. Med sin tunge Karakter skulde han have havt mere let Omgang, der af og til kunde lokke ham med og faae ham til at slaa sig løs. Han trængte til at lære Livet at kjende, saa at han kunde behandle det med let Haand, saaledes som man er vant til at træffe det hos Kunstnere, som Folk netop ville have skulle være lidt forfløjne, ikke for meget af et Pragtexemplar og ikke altfor solide i Pengesager i de yngre Dage.

Men Jens Falk havde Intet af denne Lige-

gladhed, der i udpræget Grad ofte til Karrikatur fandtes hos hans Kammerater. Han havde set Næringsorg i Hjemmet, og han forstod, at Livet kunde tage haardt; han turde ikke behandle denne vældige Tyran, der til Tider kan synes saa rar og venlig, og som til andre Tider er haard til Grusomhed, med den flotte Overlegenhed som de Andre.

Han følte ogsaa, endnu uden Bitterhed og kun med Taknemmelighed, at han levede af Fremmede, som han gjennem sin Flid og sit Arbejde skulde lønne for deres Godhed. Han undte sig derfor kun faa Fornøjelser og gik sjældent ud med Kammeraterne. Han kom til at høre til dem, om hvem der altid blev sagt, naar der skulde arrangeres Noget: „Ja ham kan det ikke nytte at indbyde, han tager ikke med, han har ikke Raad.“

Men medens han gik helt op i sit Arbejde, udvikledes Tungheden i Karakteren og afspejlede sig i Alt, hvad han lavede. Der var stort Studie, stor Flid og stort Slid lagt ind deri, men der manglede Noget, Gnisten sagde Kammeraterne, og med det mente de i Virkeligheden, at han ikke havde Talent; men Sagen var, at han til Trods for den Følelse af egne

Kræfter, der undertiden kunde komme op i ham, i Virkeligheden manglede Selvstændighed og Mod til at gaae paa og slaae sig løs. Han gik lige i Sporet.

Trods det gode Kammeratskab, der hersker og altid har hersket, navnlig i de lavere Klasser, paa Akademiet, fandt Jens Falk ikke den Omgangsven, der skulde have opdraget ham, som skulde have opmuntret ham, naar han begyndte at tvivle om sine Evner, og som skulde have ironiseret over ham, naar han i Skuffelsen begyndte at overvurdere sig selv. Dertil kom, at han havde isoleret sig ved en lille Scene, der allerede var forefaldet i den første Tid, han besøgte Akademiet.

Med sin Ordenssans og Punktlighed, sin Frygt for at gjøre noget Galt, indbød han rigtig til at drille; thi mellem disse opvakte unge Mennesker var der Spillopmagere nok. Og da de mærkede, at det bed paa ham, bleve de selvfølgelig værre og værre.

De tegnede Randvignetter paa hans Fortegninger, kridtede ham paa Ryggen og gjemte hans Ting. Ofte fandt han sig i det med et godmodigt Smil, indtil et vist Punkt, saa blev

han hidsig, og saadan var det ogsaa gaaet en Dag, da det øsede Spande ned.

Falk skulde i Byen og spise Frokost, men kunde ikke finde sin Paraply. Han vidste nok, hvem Spasmageren var, en lille sort Fyr med Næseklemme og et impertinent Ansigt, men denne nægtede det bestemt, medens han grinede med sine store, hvide Tænder, der lignede en Abekats. Tilsidst blev Falk vred og skjældte ud, ildrød i Hovedet, Den Lille, der mærkede, at det var ved at blive Alvor, tænkte, at det var paa Tide at trække sig ud af det, og da Falk gjorde en Pause efter for tyvende Gang at have sagt: Vil Du sige mig, hvor den er! saae den Lille op og ned ad ham med en ufor-skammet Mine og sagde:

„Hold nu Mund for Pokker, den ligger jo derhenne under Skamlen. Du kan heller aldrig forstaae Spøg, saadan en Bondekunstner.“

Bondekunstner! Det Ord slog ned i Falk og i Kammeraterne. De forstod Alle, at det havde en skarp Braad og hørte til de Instinkt-øgenavne, der fødes af halvvoxne Menneskers fine Psykologi overfor Jævnaaldrende, og som blive hængende fra Skolen gennem hele Livet. Falk, der havde faaet Paraplyen frem under

Bænkeskamlen, foer frem mod den lille Imper-
tinente, der stod fløjtende med Hænderne i
Lommen og intet anende nød sin Sejr. Han
slog ham med Regnskjærmen lige oven i Hovedet,
saa at den gik midt over, og fægtede som
rasende med det knækkede Apparat til alle
Sider. Han var bleg i Ansigtet, der skinnede
af det blinde Raseri, hvori kun godmodige
Naturer kunne komme, naar det endelig koger
op i dem.

De Andre bleve bange for ham og fik
ham overmandet og afvæbnet. Men den be-
vægede Scene, der blev refereret til Højre og
Venstre, maatte selvfølgelig i særlig Grad hen-
lede Opmærksomheden paa Anledningen til den,
og Følgen var, at Bondekunstneren blev hæn-
gende ganske anderledes fast, end det maaske
ellers vilde have været Tilfældet. Ordet var
født i rette Øjeblik. Falk blev det aldrig kvit.

I den nærmeste Tid lød det saa ofte, at
Falk havde god Anledning til at tænke over
det. Han kjendte nok Ordet Bondestudent, det
blev anvendt paa Saamange, saa det sved ikke
saa stærkt i den Enkelte, men Bondekunstner,
det var han alene om, og det indeholdt netop
de Egenskaber, som daarligst af Alt forbindes

med Forestillingen om en Kunstner: Det Tunge, Trevne og Træge, der præger Alt med sin Kjedsommelighed.

Han vilde gjerne være ved, at han var Bonde, det var sandt, men det, der gjorde Navnet saarende, det var, at man kun fremhævede dette og ved at sætte det i Forbindelse med den Stilling, han havde valgt, og som han vilde ofre Alt for, i eet Ord fik sagt hele den dumme Sætning: Hvad forstaa Bønder sig paa Agurkesalat.

Han følte sig som den Mand, der ligegyldigt, hvad han gjør, hvormeget han arbejder, og hvormeget han udretter, kan nævnes med det Ord: Jøde, og som intet Svar kan give paa den Sandhed, fordi han selv føler, at det vilde være latterligt, hvis han sagde til Fornærmeren: Christen.

Kammeraterne huskede maaske senere ikke netop denne Scene, men efterat de een Gang havde set ham vred, holdt de op at stikle til ham i nogen Tid, og saa gik han af Mode som Syndebuk. De lod ham i Fred, men de holdt sig ogsaa fra ham uden Fortrolighed, og naar han stod alene, kunde han ofte længes efter det gamle Forhold og prøve paa at udæske

det, som en Hund, der vil i Leg paany med den, som den har bidt; thi Drilleri kan ogsaa have sin Smiger. Men det lykkedes ikke mere; man var hørt op at tage ham i Spøg.

De sidste Aar paa Akademiet, hvor Evnernes Uensartethed begynder at sætte Skjel mellem de Kammerater, der oprindeligt have betragtet sig Alle som ens, gled roligt hen. Jens Falk arbejdede stadig med stor Energi og fik ogsaa sin Afgang.

Nu maatte der gjøres Noget, et Arbeide, der kunde skaffe ham et Navn, og han tog fat med hele sin Arbeidsevne paa en stor Gruppe, som han længe havde gaaet og tumlet med i Tankerne.

Han var endnu for meget i Akademiets Ledebaand til, at han kunde tænke sig et moderne Emne, det skulde tages fra den klassiske Oldtid og fremstille en Scene fra Sabinerindernes Rov. Den store, muskelstærke Mandsskikkelse skulde med sin brede, sikkertstaaende Statue være som det massive Fodstykke for den fine, elegante Kvindeskikkelse, som han triumpherende løftede i Veiret, beruset af sit deilige Rov, der bævede i Skræk og ubevidst Vellyst,

medens hun følte sig baaret af det kraftige Tag, der var ømt midt i sin Voldsomhed.

Han havde faaet Lov til at staae i et større Atelier, der tilhørte en af de ældre Kunstnere. Det var lyst og rummeligt, men ikke særlig hyggeligt eller sundt. Det trak gennem den utætte Dør, og der stod en kold Fugt op fra Lergulvet, der var ujævnt stampet med talrige Huller. Rundt om paa gamle Pakkasser stod støvede Gibsmodeller og et Par Marmorgjenstande med store, hvide Tørklæder over. Den gamle Kakkelovn var tynd og rusten, den blev gloende, saasnart der fyredes i den, og udstraalede en utaalelig Hede uden at opvarme Luften. Ved Siden af den laa en stor Kulbunke op mod Væggen bag en sammenslaaet Skranke af uhøvlede Brædder. Det syntes ikke at være et Rum til at faae Inspirationer i.

Arbeidet gik hurtigt fremad. Mandsfiguren lykkedes fortræffeligt. Der var baade Kraft og Karakter i den. Man følte, at denne Mand stod fast, og at han var istand til at bære en Byrde. Grunden var dels, at det Solide, det Massive laa for Falks Karakter, dels at han paa Akademiet væsentlig havde været henvist til den mandlige Model. Men Byrden! Denne deilige

Kvinde, der som Modsætning til den raa Kraft skulde virke ved sit Legemes fine Linier, hende kunde han ikke faae Tag i.

Han prøvede med alle de kjendte Modeller, men det lykkedes ikke. Han mærkede selv, naar han begyndte at lægge Kvindefiguren op paa den bærende Mandsfigur, at det saae ud, som om han skulde tabe den eller synke i Knæ. Man fik hele Tiden Indtrykket af, at der laa en tung Vægt paa mange Hundrede Pund paa hans Arme, og ikke af, at han, i en Art overmodig Glæde over sin Styrke og sit Fund, følte sig dobbelt stærk under Byrden.

Falk blev mismodig og rev Figuren ned den ene Gang efter den anden. Den havde allerede kostet ham mange Penge, for mange efter hans Midler. Han havde maattet spare til det Yderste i disse Maaneder, hvor han ofte om Aftenen kogte sin The selv og spiste et Par Stykker bart Smørrebrød dertil. Alt gik med til Belysning, Opvarmning, levende Model og Materialier. Han havde næppe Raad til en Smule Tobak til sin lille, korte Pibe, som han smøgede, medens han sad paa Kavaletten i Pauserne mellem Arbeidet og snakkede med den gamle Portner.

Det var en original Figur, en Mand, der havde gaaet gamle Bissen til Haande, og som regnede sig selv med til Kunstnerfaget. Det var dengang, vi lavede den eller den Statue, sagde han, naar han talte om den afdøde Professor, og saa sukkede han. Men han vedblev at være lige god Ven med alle de forskjellige Billedhuggere, der i Aarenes Løb flyttede ind og ud, og medens han stænkede Lerskitserne og lagde vaade Klude paa dem, fortalte han altid Historier og holdt af at knibe Modelerne i Kinderne, naar de kom for at opsøge Kunstneren.

Gamle Schou var det eneste Selskab, som Falk havde, medens han arbejdede paa sin store Gruppe, thi han vilde Ingen have ind hos sig. Naar Schou undertiden kom ned om Middagen og saa, at den Figur, der om Morgenen havde ligget paa Romerens stærke Arme, var forsvunden, trykkede han Asken sammen i sin lille Træpibe og sagde med et dybt Suk:

„Den troer jeg aldrig, vi bliver færdig med, Hr. Falk.“

Og Falk var undertiden af samme Mening. Han havde udført en lille Portraitmedaillon af en bekjendt Skuespillerinde og faaet Betaling

for den, og han syntes, at han skulde rekreere sig lidt en Aften. Det var da naturligt, at han gik i Theatret; det kunde desuden maaske distrahere ham eller endog give ham en Idee.

Det var sjældent, han kom paa Komædie, og det bragte ham i en vis Affekt, skjøndt det var et temmelig almindeligt Folkeskuespil. Han var med i Handlingen, der hidsede og spændte hans Nerver, og i næstsidste Tableau blev han ligefrem betaget.

Elskerinden, som han hele Tiden havde havt sin Opmærksomhed henvendt paa, uden at hun dog havde gjort noget dybere Indtryk paa ham, viste sig her i en Soloscene. Den nedgaaende Sol kastede sine røde Straaler over Horizonten; hun stod alene i en stramtsiddende sort Ridekjole, som sluttede tæt om den hvide, yppige Hals, der skinnede som mat Sølv i en Ibenholts Ramme. Brystet svulmede uroligt under det mørke Stof, der trak sig tæt sammen om det slanke Liv. En trodsig Haartot, der var fjærnt fra alt Theaterparykkeri, krusede sig ned over den høie Pande og lod den mærkes endnu høiere, næsten som en Mands, og under denne lyste et Par graablaa Øine med betagende Glands.

Det var, som sugede de til sig med magisk Kraft; man kunde ikke komme løs af dette Blik, der hvilede paa Alle og paa Ingen og skinnede som et stadig vaxlende Speil for den brutalt formede lunefulde Mund, der paa een Gang udtrykte Lidenskab, Følelse og Melankoli.

Falk blev betagen af denne Kvinde som af ingen Anden, han nogensinde før havde seet. —

Paa Gaden feiede Sneen hen over de blankt glacerede Brosten, der gnistrede i Maanelyset som klare Krystaller. Vinden tog Folk i Nakken som en Gadebetjent og furede dem afsted og om et Hjørne, og idet den saa pludselig fik et andet Lune, sprang den forbi dem, vendte sig og sendte dem en Regn af smaa stikkende Naale lige i Ansigtet og smed Hatten langt ud i den bløde, opblæste Sne under Husrækken.

Men Falk mærkede Intet, han gik stot gjennem Storm og Snefog, og foran ham lyste disse mærkelige magnetiske Øine, der syntes at maatte kunne gjøre en Mand forrykt og at kunne skinne i Mørke.

De stod for ham, medens han arbeidede, og de saa paa Arbeidet, medens det gik frem,

og han syntes, det blev lettere end ellers. Han fik i Ensomheden Selskab i den tause Tilskuer, i hvis Udtryk han læste Ros eller Dadel, alt efter som Arbeidet behagede eller mishagede ham selv.

Han, der aldrig havde givet en Øre ud til Ting, som ikke vare nødvendige, købte den næste Dag en Blomsterbouket og lavede selv en Lerkrukke med Forglemmigeier paa. Han saa Adressen efter i Veiviseren og sendte hende den. Dagen efter gik han forbi hendes Leilighed. Hun boede i en Stue, han saae sine Blomster i hendes Vindue, og han følte det i sin Naivetet næsten som en Kjærlighedserklæring. Han gik daglig forbi Stedet uden at træffe hende.

En Dag saa han hende komme, Blodet skjød ham til Hovedet, saa det hamrede i Aarerne, og han rev mekanisk sin Hat af. Hun saa kun forbauset paa ham med de deilige blaa Øine; han var hende aabenbart saa ukjendt og ligegyldig som Noget.

Og saadan maatte det jo være, det forstod han godt senere, da han fik tænkt over Sagen, og hun blev for ham som for saamange Andre et skjønt Minde, som man indregistrerer og gjem-

mer uden Lidenskab med en Understrøm af stille platonisk Kjærlighed, som ulmer med svag, lunende Glød, der aldrig slaaer i Flamme. Den Art Smaaforliebelse har ethvert ungt Menneske havt, hvis han nogensinde har været ung, fordi de høre med til en sund Natur, og der var forsaavidt ikke noget mærkeligt i, hvad der skete med Falk. Men ham selv forbausede det, fordi det var første Gang, at Kvindens Skjønhed havde bjærgtaget hans Sandser og ladet ham glemme de daglige Vaner. Det gjorde ham yderligere usikker paa sig selv. Han havde aldrig anet, hvad han her havde faaet en Forsmag paa, at der er en Magt, der er stærkere end den stærkeste Energi, og som netop morer sig med at tage Livtag med de faste Karakterer, medens den foragter de svage som Bytte. Han havde faaet en Fornemmelse af, at hvis han blev forelsket for Alvor, og hans Kjærlighed ikke blev gjengjældt, saa kunde han let blive en slagen Mand.

Og medens disse Tanker beskjæftigede ham, arbeidede han videre paa sit store Værk. Til Tider kunde han blive saa led ved det, at han var nær ved at slaa det i Stykker, men til andre Tider kunde han knytte de største For-

ventninger til det og drømme sig som en anden Byron, der en Dag vaagnede og var berømt med eet Slag. Men en virkelig Mening havde han ikke om det, da det ud paa Foraaret var færdigt og anmeldtes til Udstillingen.

Han gik i nerveus Spænding; ofte var han ude den hele Dag; han følte sig som en Mand, der lige har læst en interessant Roman til Ende, som har været grebet af den, og som føler sig skuffet i det Øieblik, han er færdig med den sidste Linie, fordi der altid i Udviklingen har været en Vexel, der ikke er bleven indfriet.

Efterat han i længere Tid var gaaet rundt i denne sjælelige Ophidselse, kom han en Aften sent hjem. Paa hans Bord laa to Breve. Han fik ved Synet Uro paa sig som Alle, der ikke føre stor Korrespondance i det Daglige, og rev det ene op. Det var en formel, trykt Indbydelse til Middag hos hans Protektor, Greven. Det var første Gang, han skulde være Gjæst der, og han følte det som en Anerkjendelse. Var det andet Brev nu ligesaa glædeligt, saa var det en lykkelig Aften, thi det bar Censurkomiteens Segl. Han aabnede det hurtigt ligesom det første. Hans Gruppe var kasseret. De mange Maaneders Arbeide var spildt.

TREDIE KAPITEL.

Jens Falk var i en ophidset Sindsstemning, der skiftede fra Raseri til Modløshed. Han vidste ikke rigtig, om han skulde modtage Grevens Indbydelse, men nu var hans Arbejde jo foreløbig endt; han havde Intet at forsømme, og han trængte til al den Adspredelse, han kunde faa.

Men med de Udgifter, han havde havt i den seneste Tid, med den Sparsommelighed, han havde udfoldet, og den ringe Omgang, han havde haft, var hans Garderobe i høi Grad forsømt, og han maatte derfor leie sig et Sæt sorte Klæder.

Han pyntede sig, saa godt han kunde, og da han kun engang imellem var i Stadsen, følte han sig som et helt andet Menneske. Han gik til Middagen med Frakken opknappet, saa at

man kunde see det stivede Skjortebryst og det hvide Slips, og mange Folk lagde ogsaa Mærke dertil, skjøndt de ellers ikke kjendte ham, fordi han førte sig som en Dilettant i Pudset. Han var allerede i en underlig opkjørt Stemning, da han naaede ind til Grevens Bolig i Amaliegade.

Alt gik stift og ceremonielt til. Tjeneren hjalp lydløst Gæsterne Tøiet af og lukkede dem ind i den store Dagligstue, hvor de tykke Tæpper lod Fødderne synke dybt ned, og de svære Portierer afdæmpede enhver Lyd.

Samtalen mellem Gæsterne førtes i en næsten hvidskende Tone, man hilste efter Præsentationen paa hinanden med korte Buk og trak sig derefter tilbage i smaa staaende Grupper.

Greven selv, der bar alle sine Ordener, talte kun lidt, medens han med lange Skridt bevægede sig rundt mellem sine Gæster og strøg sin lange graa Knebelsbart. Der var kun indbudt Herrer. Ventetiden var lang og Stemningen trykket mellem de Indbudne, der kun kjendte lidt til hinanden. Falk stod ganske alene henne ved det store Fortepiano, der kun syntes at være et nødvendigt Inventar i en herskabelig Leilighed, men som næppe havde været

aabnet i lange Tider. En Dør gik op til Spisesalen, hvorfra man hørte Raslen af Glas og Porcelain, og en Tjener nærmede sig hvidskende til Greven for at meddele ham, at der var serveret. Et Øieblik efter bleve begge Fløidøre smækkede op, et Lyshav fra prismebehængte Lysekroner straaledede ind i den dæmpet oplyste Dagligstue og over det skinnende Service med den pragtfulde Sølvopsats i Midten.

Medens Retterne bødes rundt, og Tjenerne skænkede Vin saa hurtigt, som Glassene vare tømte, vedblev den samme døde Stemning at herske ved Bordet. Der var ingen almindelig Samtale, man underholdt sig med halv Stemme med sin Sidemand om ligegyldige Ting eller sagde slet Intet.

Man mærkede desuden paa Selskabet, at det var Folk, der vare vante til at komme ud i det Daglige, og som betragtede et vel besat Bord som en Selvfølge. Om der derfor end blev drukket endel, blev der drukket med System; man løftede sit Glas, hilste paa en Bekjendt, til hvem man iforveien havde sendt Tjeneren over, og gjorde derefter sin Reverents med det tomme Glas, som om det var en

Kaarde. Men Alt foregik med det samme stille Ceremoniel.

Kun for Falk vare Omgivelserne ikke dagligdags. Han havde ikke Aars Routine i at sidde ved Middagsbord, kjørt i stramme Tøiler af Hensyn til sin Mave og af Skræk for al Høirøstethed. Han stak det ene Glas ud efter det andet, medens Tjeneren vedblev at fylde i med et halvt foragteligt Udtryk i Ansigtet. Han havde strax lugtet Plebeieren, og da den anden Steg gik rundt, og Falk ikke strax opdagede ham, gav han ham uden videre et lille Dunk med Sølvfadet i Ryggen.

Billedhuggerens Øine skinnede, hans Kinder vare rødskjoldede og Talen tyk, da han fik den uheldige Idee ovenpaa en ceremoniel Skaal, i faa Ord udbragt af en distingveret Herre, at raabe: Greven længe leve, Hurra! Der blev almindelig Taushed, og kort efter hævedes Bordet.

I det store Rygeværelse med tilstødende Billardsalon drak man Kaffe. Paa Tomands-hand, medens man med Koppen i Haanden og Kognaken anbragt paa et eller andet Meubel røg sin Havanacigar, blev Stemningen betydeligt livligere. Inde ved Billardet gik det endog

helt gemytligt til, medens man spillede à la guerre, og en ældre Herre fortalte Jagthistorier.

Grupperne bleve større, Falk kom med lidt efter lidt, og pludselig var han bleven Centrum i en af dem. Han stod i Midten, medens de Andre traadte tilbage.

Hans Øine lyste, og han slog ud med Armene. Ingen forstod, hvorfra han havde faaet Tilknytningspunktet til det, han havde ført ind i Samtalen, men han snakkede om sig selv og om den Uret, han havde lidt. Han slog i Bordet, saa Kognaksglassene dandsede, og forskjellige Gjæster fjærnede sig med betænkelige Miner. Han fik efterhaanden hele Opmærksomheden rettet imod sig, medens han sluttede:

„Men de skal komme til at anerkjende mig. Her vil jeg ikke blive længere, jeg vil ud, ud, hvor jeg kan finde Anerkjendelse for mit Arbeide og mit Talent, og saa skal jeg komme hjem, som en anden Thorvaldsen.“

Han saa godt ud, som han stod der i frisk Begeistring, og man var begyndt at høre paa ham med en vis Interesse. Men i samme Øieblik, som han nævnede Thorvaldsens Navn, var Alt tabt, det lød for parodisk i en ung Begynders Mund, og en af de velvilligste Gjæster,

en ældre, godmodigt udseende Herre, tog ham forsigtigt under Armen og sagde næsten jovialt:

„Skal vi To ikke gaa lidt udenfor, Hr. Thorvaldsen.“

Det var Professor Henriksen.

Falks Øine vare blevne matte, han mærkede, at han havde forløbet sig, at Stemningen var kølig, næsten fjendsk omkring ham, og han kom ud i Gangen, hvor Tjeneren hurtigt benyttede Situationen til at hjælpe ham Frakken paa og ledsage ham ned ad Trapperne.

Han stod ude i den kolde Frostnat, der slog ham, saa at Alt dandsede rundt for ham, medens han med Besvær arbejdede sig frem gennem Byen for at naa hjem paa Vesterbro.

Paa Østergade mødte han to Damer, der tiltalte ham. De vilde absolut følge ham, skjøndt han strittede imod. Det hjalp ikke. Saa begyndte han at snakke med dem. Det var det rene Vaas, og i Begyndelsen lo de ad det, navnlig den Ene. Men saa sagde den Anden pludselig med skarp, gennemtrængende Stemme:

„Kom nu, Karoline, hvor gider Du staa og høre paa det fulde Menneske.“

Saa drev de Begge to videre ned over Gaden med et raat Skjældsord.

Han fik midt i sin Rus den samme Fornemmelse som dengang, den lille, impertinente Kammerat havde slynget ham Bondekunstneren i Ansigtet. Saadan gik det altid, naar han vilde slaa ind paa den lette Tone, som de Andre benyttede sig af, saa blev han leet ud eller haanet, og det selv af saadanne Kvinder! Han mærkede mere og mere, at han ikke var praktisk paa Livets Forhold. Det var alligevel rigtigt, hvad der pludselig var slaaet ned i ham i Selskabet hos Greven: han maatte ud og see den store Verden, saa skulde det nok rette sig, og han skulde vise dem, at han var Karl for sin Hat.

Falk havde vanskeligt ved at finde op til sit lille Værelse paa tredie Sal. Han ramlede imod allevegne. Saadan havde han aldrig før været til Mode. Han kunde ikke finde Tændstikkerne og tumlede omkring mellem Meublerne, indtil han endelig smed sig fuldt paaklædt paa Sengen.

Saaledes vaagnede han den næste Morgen med en forfærdelig Tørst. Han havde strax i samme Øieblik, han aabnede Øinene, en kvæ-

lende Fornemmelse af, at der var skeet noget ubehageligt den foregaaende Aften. Men hvad? Lidt efter lidt dukkede det frem i hans Erindring. Alle Optrin stod klare for ham, medens han mere og mere ærgrede sig over sig selv.

Hvad skulde han gjøre? Skulde han sende Greven en Undskyldning. Ideen tiltalte ham strax, men et Øieblik efter syntes han, at den var altfor dum. Skulde han gaa hen til Professor Henriksen og spørge ham, hvad der egentligt var skeet, thi maaske huskede han ikke alt.

Ogsaa den Tanke syntes han strax godt om, men saa opgav han ogsaa den. Professoren havde siden den Dag, han anbefalede Greven at hjælpe ham frem som Billedhugger, kun vist ham meget ringe Interesse, navnlig i de senere Aar, og han havde aldrig faaet noget Raad eller nogen Veiledning af Betydning hos ham. Han behandlede ham kun venligt med et Stænk af Ironi, saaledes som han behandlede alle de andre yngre Kunstnere. I den senere Tid syntes han endog at være bleven særlig kølig mod ham, og til Middagen hos Greven havde han til en Begyndelse tilsyneladende slet ikke lagt Mærke til ham.

Der gik et Par Dage, uden at Falk foretog sig Nogetsomhelst. Saa modtog han en Morgen et længere Brev fra Greven, det lød saaledes:

„Gode Hr. Falk!

Da jeg i sin Tid paa Hr. Professor Henriksens Anbefaling bestemte mig til at hjælpe Dem frem paa Kunstnerbanen, stillede jeg som altid, naar jeg støtter Folk i saadanne Tilfælde, overfor mig selv to Betingelser for, at jeg kunde forsvare vedblivende at yde Dem Understøttelse.

Den ene var, at De udviste Flid og Paa-passelighed ved Deres Arbeide, den anden, at De viste Dem i Besiddelse af Talent. I førstnævnte Henseende har der ikke været Noget at udsætte paa Dem. Jeg har fra alle Sider, hvor jeg har søgt Oplysninger om Deres Forhold, faaet Bekræftelse paa, at De har arbeidet med stor Energi og Udholdenhed. Men dette er ikke nok.

De er nu gaaet hele Akademiet igjennem, har faaet Deres grundige Uddannelse og har endda havt Tid til at prøve, hvor langt De kunde naa med de Kundskaber, De har er-

hvervet. Tidspunktet er da nu kommet for mig, da jeg maa træffe min Afgjørelse om, hvorvidt jeg vedblivende skal støtte Dem eller lade Understøttelsen tilflyde Andre, der mulig have mere Krav paa at hjælpes frem.

Efterat være bleven gjort bekjendt med Deres til Udstillingen indsendte Arbeide og dets Forkastelse, har jeg da ment, at Deres Begavelse næppe er saa stor, at jeg tør forsvare at foretrække Dem for Andre, der have henvendt sig til mig.

Skjøndt jeg kan forstaa, at det maa gjøre Dem ondt, kan jeg dog desværre ikke undlade at meddele Dem, at de i Fremtiden maa være forberedt paa ikke mere at modtage nogen fast Understøttelse fra mig.

Da De imidlertid forleden i en Tilstand, hvori jeg beklager at have seet Dem i mit Hjem, men hvori man efter Ordsproget undertiden skal have en vis Evne til at sige Sandhed, har udtalt, at De mente, en Reise vilde være fremmende for Deres Udvikling, sender jeg Dem hoslagt en Anvisning paa Landmandsbanken paa 500 Kr., som jeg haaber maa være Dem til Nytte. Dette bliver det sidste Bidrag, som jeg seer mig i Stand til

at undvære til Fremme af Deres kunstneriske Virksomhed, og jeg ønsker Dem herved Held og Lykke i Fremtiden.“

Brevet var undertegnet af Greven personlig, men skrevet af en Sekretær med anden Haand.

Det ærgrede Falk, at en Trediemand saaledes var ført ind i hans Forhold, og Spydheden i enkelte Vendinger maatte maaske ogsaa skrives paa dens Regning, der havde ført dem i Pennen.

Men iøvrigt følte han godt selv, at han kun havde Grund til at være Greven taknemmelig, baade for, hvad han tidligere havde gjort for ham, og for den Hjælp, han nu ydede ham til at komme bort paa den første Studierejse. Men skulde han bo i Udlandet, hvor han endnu mindre end herhjemme kunde vente at faa Noget at bestille i de første Aaringer, hvad Forslag var der saa i dette Beløb?

Han tænkte lidt frem og tilbage og afvejede Chancerne, saa tog han en fast Beslutning: Han vilde forlade Danmark, ikke paa en Udflugt, men for en længere Tid, saa maatte det gaa, som det kunde.

Han følte sig lettet, da han først havde taget sin Bestemmelse. Men hvor skulde han tage hen? Til Rom? Det var jo det gamle, forjættede Land for alle Billedhuggere, hvor man gravede fuldkomne Antikker op midt i Gaderne, kneb skjønne Romerinder i Kinderne paa Osterierne, medens de skjænkede den perlede Vin, og levede idyllisk i sin Kunst fjærnt fra Virkeligheden. Nej! Rom var et udbrændt historisk Krater, man maatte ud, ikke hvor Lava laa og mindede om gammel Lidenskab, men hvor det gløhede Baal sprang frem fra det fødende Indre.

Han maatte til Paris, Kunstens store, arbejdende Værksted, hvis Travlhed overdøvede de hendøende Meiselslag, der klang fra Rom. Han mærkede selv, at han blev helt poetisk i sin Tankes Flugt, det var den begyndende Rejsefeber, der tog ham. Den, der ligesom Kjærligheden kun griber et Menneske fuldt ud een eneste Gang i hans Liv, og som kan gjøre ham saa fortryllende let og forhaabningsfuld i Sindet. Senere kan han glæde sig, saa ofte han flyver af Reden. Jomfrueligheden er taget af Følelsen, han har altid en Ængstelse, en Tvivl, en Skuffelse, der forhindrer ham fra

anden Gang at føle Afskedsøjeblikket udelukkende som en Befrielse.

Han bevæbnede sig med hele den Haardhjærtethed, der hører til for at kunne rydde op i gamle Sager, som man har gaaet og samlet paa i Aaringer. Han slog i Stykker og kasserede uden Skaansel, saa at den gamle Portner satte et helt betænkeligt Ansigt op, medens han slæbte den ene Brokkasse fuld efter den anden ud i Gaarden. Flere Gange var han nær ved at gjøre Falk blød om Hjærtet, naar han betragtede en af de kasserede Gjenstande og sagde:

„Ja, kan De huske, da vi lavede den. Det var dengang, vi saa bestemt troede, at Grosseren vilde købe den, og saa holdt han os dog bare hen med Snak.“

Men Falk gav ingen Pardon. Det blev ryddet væk Altsammen med Undtagelse af et Par store Relieffer og nogle ægte Forme til Buster. Enkelte Smaating stillede han til Side; de kunde ialtfald sælges, om han end ikke fik meget for dem.

Mest Bryderi havde han, da han kom i Tanker om den store Gruppe, der til ingen Verdens Nytte og med en Snes Kroners kon-

tant Udgift var bleven slæbt op paa Charlottenborg af et Par stærke Karle. Nu kunde de stærke Karle godt tage fat igjen, efterat Professorerne havde kigget paa den.

Han havde mest Lyst til at knalde den ned med sin Hammer i Tusinde Stykker. Men saa kom dog op i ham Faderkjerligheden til det miskjendte Barn, der havde glædet ham saa ofte i Opvæxten, baade naar det ikke vilde føje sig efter hans Villie, og naar det var villigt efter hans Ønske, men som havde skuffet ham saa dybt som Voxen.

Han fik Lov til at have det staaende i et Bagrum hos en Kollega. Der blev det anbragt mellem en Masse Kasser og ituslagne Gibsmodeller, Nøglen blev drejet om, og hans første Ungdomsarbejde havde faaet sin levende Begravelse.

Nu var alt klart til Rejsen. Kun skulde han endnu sige sin Moder Farvel. I dejligt Vejr kjørte han med Fragtmanden den kjendte Tour fra Kjøbstaden til Lad-sig-nøje-Husene. Han gjorde alt, for at Moderen ikke skulde mærke hans Skuffelse. Han fortalte hende ikke, at han ikke mere vilde faa nogen Understøttelse af Greven, men kun, at han havde

faaet Penge af ham til at rejse ud. Han kysede hende og lovede, at han rigtig ofte skulde skrive til hende om, hvordan det gik ham derude i de fremmede Lande. Og Madam Falk glædede sig til al den Fornøjelse, hun skulde faa af at høre sin Søn fortælle ligesom i sin Tid hans Fader.

„Hvem læser Brevene for Dig“, sagde Sønnen lidt usikkert. Han vidste nok, at hans Moder ikke var saa stiv i de Dele, og at Nabokonen, der havde hjulpet hende, før han kunde gjøre det, nu var halvt blind med grønne Skyklapper for Øjnene.

„Det gjør Skolelærerens Marie. Det er en ferm og sød Tøs, der ofte kommer og ser til mig og aldrig veed alt det gode, hun skal gjøre mig. Du skulde dog sige Farvel til hende, inden Du rejser, Jens. I var jo altid vante til at rende og tosse rundt sammen som Unger.“

Falk vilde nok sige Farvel til Marie, og han var lige ved at gaa ind til Skolelæreren, da hun selv kom spadserende ind i den lille Stue.

Han blev helt forbauset over at se hende.

Han havde ikke troet, hun var bleven saa stor, og han syntes formelig, at det var underligt at skulle sige Du til hende, da hun rakte ham Haanden og saa paa ham med de store, klare Øjne, der saa ofte havde hvilet paa ham som Dreng, naar han tegnede sine Billeder for hende.

Hun havde sit landlige, ligefremme Væsen og talte til ham uden Sky. Endnu var hun ikke helt voxen, lidt smal over Skuldrene og bleg i Ansigtet, men hun vilde sikkert blive en kjøn Pige. Hun mærkede strax, at Blikket, han sendte hende, var mønstrende og søgte hver Del af hende for sig, hun fik en let Rødme over Ansigtet og blev mere forlegen og ordknap, end hun strax havde været.

Men de bleve dog siddende alle Tre og snakkede, mindst om Rejsen, mest om gamle Dage, da han og Marie vare Børn. Skumringen faldt ind i Stuen, og Marie betragtede ham hele Tiden fra sin Plads, medens han talte, og der var en Blanding af Nysgjerrighed og Beundring i hendes Blik.

Fragtmanden kom. Moderen kyskede atter under Taarer sin Dreng og følte sig endnu mere beklemt end den Dag, da han først kjørte

til Kjøbstaden. Ogsaa denne Gang stod Marie ved Siden, da han vinkede det sidste Farvel ved Omdrejningen til Hovedlandevejen.

Men denne Gang tænkte Marie mere end sidst.

FEMTE KAPITEL.

Der var et Øjeblik, da Falk, uden at ledsages paa Banen af nogen Ven eller Bekjendt, følte sig forfærdelig forladt, og var lige ved at fortryde den Bestemmelse, han havde taget. Men denne Følelse varede kun kort; den forsvandt mere og mere, medens Hjulene hamrede deres lystige Melodi under hans Fødder, og han var allerede i det rigtige Rejsehumør, da han stod paa Kielerdamperen og saa den sidste Rest af Fædrelandet forsvinde i Mørket.

Han havde stillet sig helt forude. Skibslanternerne lyste svagt, Foraarskimmelen straalende med Tusinder klare Stjerner, og den friske Brise fejede hen over Dækket og strøg den hæsleige Mad- og Kulos bort. Falk følte sig hed i Blodet, han tog Hatten af og lod Vinden stryge gjennem det lyse, stride Haar. Det ar-

bejdede inde i Hovedet paa ham, og hans Fantasi begyndte at beskæftige sig med Fremtiden, som den altid gjorde i hans ensomme Øjeblikke.

Han tænkte sig selv vendende tilbage med Anerkjendelsens Stempel, medens hans Ry var gaaet forud for ham, og en Skare af Beundrere modtog ham ved Ankomsten med Blomster og Hurraraab.

Ja, saadan skulde det ske! Tanken varmede ham som Vin, han satte Hatten paa Hovedet og marcherede med stolte Skridt hen over Dækket, som om han allerede havde vundet alle de indbildte Laurbær.

Op fra Kahytten kom en ung, mager Mand kravlende, tørrende sig om Munden efter det Foder, som han strax havde sat til Livs efter at være kommet ombord. Han havde høj Hat bag ad Nakken og et Par livlige, brune Øjne, der skinnede af Gemytlighed, medens det lille Overskæg i Vinden drejede omkring Munden som to smaa Svinehaler. Han syntes aabenbart i Øjeblikket, at al Præsensation var unødvendig, og var sikkert selv første Gang paa Rejse, hvor han strax tog enhver som en

Kammerat. Han slog uden videre Falk paa Skulderen og sagde:

„Det er storartet Vejr. Det er en ren Fornøjelse, saadan at komme ud. Skal De langt? Til Paris! Det var da morsomt, det skal jeg ogsaa; saa kan vi følges ad.“

Dermed mente han, at det Bekjendtskab var gjort. Han spurgte først langt senere Falk om hans Navn, der i Øjeblikket forekom ham at være ganske ligegyldigt, og betroede ham til Gjengæld, at hans eget var Aage Holm, og at han var Journalist.

Førresten var han en ganske gemytlig Fyr, som alt syntes at gjøre Indtryk paa, og paa hvem Munden omtrent ikke stod stille hele Natten, medens han opholdt sig paa Dækket.

Med sin letsindige Overfladiskhed og sin Evne til strax at komme i Snak med alle Mennesker, var han et godt Supplement til Falks tunge, rolige Karakter, og da de kom til Köln, vare de allerede saa gode Venner, som om de havde kjendt hinanden i lang Tid. Der var kommet en vis Façon ind i deres Forhold, saaledes at Journalisten til Trods for, at Ven-skabet kun var nogle Timer gammelt, uden at saare Falk kunde gjøre saa smaat Nar ad ham,

naar han kom med sine altfor højtflyvende Planer eller altfor pessimistiske Betragtninger, medens Falk omvendt faderlig tog sig af ham, naar han strax vilde traktere ethvert fremmed Menneske, fordi han absolut maatte af med de Markstykker, han havde i Lommen, inden de kom ud af Tyskland.

De tog et Værelse sammen paa Hotellet. Da de havde spist til Aften og drukket deres Rhinskvind, vilde Falk i Seng, da de skulde op næste Morgen Kl, 4; men det var umuligt at faa Journalisten med. Han snakkede med Opvarterne i et væk, uden at de syntes at blive vrede derover, og da der ikke var Flere i Restaurationen, erklærede han, at han absolut maatte see Mennesker, hvorfor han tog en Droske og kjørte hen i Reichshallen.

Da Falk vaagnede ud paa Natten, saa han Journalisten sidde med den uundgaaelige høje Hat paa Hovedet og skrive Korrespondance ved et Lys. I Mangel af andet Selskab havde han turet Byen rundt med Kudsken, og han skulde allerede til at give Falk en længere Beskrivelse, men denne Gang havde den Anden ingen Lyst til at høre efter. Han vendte sig

om og snorkede til stor Ærgrelse for Holm, der nu syntes at være rigtig oppe.

Til Gjengæld saa han rigtignok noget sølle ud, da de i den tidlige Morgenstund besaa Domkirken, og han sov det meste af Dagen, medens man uafbrudt vedblev at fare afsted.

Det begyndte atter at mørkne. Om et Par Timer vilde man være i Paris. Spændingen steg hos de To, og lige ved Maalet vare de nærved at tabe den Taalmodighed, som ikke var forgaaet dem et eneste Øjeblik paa den lange Tour. Da de første, yderste Huse begyndte at vise sig, blev Journalisten saa overstrømmende begejstret, at han, skjøndt de ikke havde saameget som en Draabe Kognak i Feltflasken, foreslog, at de skulde drikke Dus. Det gjorde de, idet de slog deres Hænder imod hinanden, og det faldt ikke et Øjeblik nogen af dem ind, at der var noget komisk i det.

Da de kom til Paris og første Gang gik ned over de brede Boulevarder, hvor Lyset straaledede ud fra de vældige Boutikker, hvor Omnibusser, Drosker og Vogne kæmpede med hinanden for at komme frem, og Tusinder af Mennesker færdedes, som om de absolut ikke bestilte andet end at more sig, blev Journalisten

ellevild af Glæde. Paa Falk gjorde den mægtige Storstad et mere imponerende Indtryk; han blev stille, hver Gang de kom til noget nyt, medens Journalisten blev mere og mere snakkesalig.

Endelig vilde Falk hjem, men det vilde den anden ikke paa nogen Maade høre Tale om. Han skulde ikke i Seng den første Nat. Imorgen var det tidsnok at tænke paa et Værelse.

Saa drak de et Glas Vin udenfor en af Kafeerne paa Fortouget, takkede hinanden for godt Rejseselskab og skiltes med et: Paa Gjensyn.

Falk, der nøje havde indprentet sig Vejen, søgte forsigtigt Routen tilbage til det lille Hotel, hvor de havde vadsket sig og gjort sig i Stand, medens Holm lige glad drev videre paa Lykke og Fromme.

Efterat have betalt sin Regning gik Falk ud næste Morgen tidlig for at finde sig et passende Logis. Han havde hørt af sine Kolleger i Danmark, der tidligere havde været i Paris, at der oppe paa Mont-Martre skulde være smaa Lejligheder med et tilhørende Atelier, som man kunde faa for meget billig Pris.

Men selv om det nu ogsaa var saa billigt,

hvad forslog saa den Smule Penge, han havde hos sig, og hvad skulde han gjøre, naar de vare slupne op? Var hele denne Pariserfart ikke Vanvid?

Skulde han ikke hellere tage den Fornøjelse og den Uddannelse, han kunde faa af et kort Besøg, saalænge Pengene slog til, og saa vende tilbage til Kjøbenhavn?

Nej, nej, han viste Tanken tilbage med hele den Energi, hvorover han raadede. Han vilde ikke komme hjem, førend han havde banet sig en Vej eller i det mindste præsteret et Arbejde, der havde vakt Anerkjendelse for hans Kunst og hans Evner.

Det var prægtigt Foraarsvejr, Luften var varm, næsten trykkende. Falk havde nu travet omkring i flere Timer op ad Trapper og ned ad Trapper i alle de Huse, hvor de smaa, hvide Sedler forkyndte, at der var Værelser til Leje.

Han havde gjort sig forstaaelig, saa godt han kunde, med nogle løsrevne franske Ord og talrige talende Pantomimer, men det var ikke lykkedes ham at finde noget, der passede ham.

Han satte sig udaset paa en af de brede Dobbeltbænke, der ere anbragte under Boulevard-

træerne lige op ad Kjørebanelen, hvor Færdslen uafbrudt høres som en stadig, brusende Strøm.

Falk følte sig dødtræt paa Legemet i samme Øjeblik, som han gav det Hvile. Han faldt sammen i en behagelig, døsigt Dvaletilstand, medens Hjærnen, der var inciteret af alle de nye Indtryk og stadig purredes op af den travle Tummels brusende Lyde, vedblev at arbeide.

Han satte sig lidt mageligere tilrette i den brede Bænk. Øjnene begyndte at glippe trods de Anstrengelser, han af og til gjorde for at holde dem aabne, saa lukkede de sig endelig helt, og han faldt i en halvvaagen, feberagtig Søvn.

Der var ikke et Menneske, der tog Notits af ham i dette store Paris, hvor saamange hjemløse Existenser kun have de offentlige Bænke til Hvilested.

Med Hænderne foldede i Skjødets og Hagen ned paa Brystet, sad Falk ubevægelig midt i den travle Myretue og drømte — — — — —

Der kom imod ham en Tjener i Liberi. Han studsede ved at see ham her, thi han kjendte ham godt; han tjente hos Greven hjemme i Kjøbenhavn, og det var ham, der havde hjul-

pet ham Frakken paa den Aften, da Falk forlod Middagsselskabet. Nu var han langt mere høflig og forekommende end da, og hans Ansigt straalende ligefrem af Tilfredshed, da han saa Falk, for hvem han ærbødigt tog sin Hat af.

„Er det ikke Hr. Falk?“

„Jo“.

„Det var heldigt, jeg traf Dem. Jeg havde netop faaet Ordre fra Grevinden til at opsøge Dem.“

„Grevinden, hvilken Grevinde? Greven er jo Enkemand.“

„Ja, men jeg tjener ikke længere hos ham, men hos hans Søster, der boer her i Paris. Hun har været gift med en meget rig russisk Greve, der var mange Gange Millionair. Han døde for et Par Aar siden, og Grevinden flyttede hertil efter et Ophold hos sin Broder i Kjøbenhavn, hvorfra hun tog mig med. Greven fortalte hende, at De skulde komme hertil, og bad, om hun vilde tage sig lidt af Dem. Hun har paalagt mig, saasnart jeg traf Dem, at føre Dem til hende.“

„Det var da et eiendommeligt Træf, at De netop skulde møde mig.“

„Aah, Paris er jo i Virkeligheden ikke stor

for os. Fremmede møde altid hinanden, fordi de færdes paa det lille centrale Strøg.“

„Men jeg kan ikke godt gaa saaledes. Jeg maa dog gjøre mig lidt istand.“

„Nei paa ingen Maade. De kan lade Deres Frakke og Skotøi børste, naar vi komme lidt længere hen paa et af Gadehjørnerne, saa er De saamænd mere end fin nok. Grevinden er en overordentlig, forekommende Dame, og hun er netop hjemme nu. Følg blot med mig.“

Falk fulgte efter Tjeneren, medens han tænkte paa, hvor besynderligt dog dette Æventyr var. Det var mærkeligt, at han aldrig havde hørt Noget om Grevens Søster, men i alle Tilfælde var det jo en lykkelig Hændelse, som han kun kunde føle sig taknemmelig for.

De gik gennem Gader, over Torve og Pladser, indtil de kom ud i et prægtigt Villakvarter, med den ene pragtfulde Bygning ved Siden af den anden. Det var lige i Foraars-tiden, alt stod i fuldt Flor og udsendte en bedøvende Vellugt fra de store Forhaver, ud over hvis Stakit Træerne strakte deres Grene, der kastede svalende Skygge ned over Spadseregangen.

De standsede udenfor en elegant Villa i

pompejansk Stil. Paa Plainen foran pladskede et stort Springvand og bredte en behagelig Kølighed.

„Her er det“, sagde Tjeneren, idet han standsede. „Nu skal jeg melde Dem til Grevinden.“

Falk ventede i den høieste Spænding i Verandaen. Lidt efter kom en ældre, statelig udseende Dame ud og rakte ham venligt Haanden.

„Min Broder har allerede talt til mig om Dem. Saa længe De opholder Dem i Paris, kan De altid betragte mit Hus som Deres Hjem. Lad os nu tale lidt om Deres Forhold. Vil De følge efter mig ind i Dagligstuen.“

Alt var udstyret med den yderste Elegance og Komfort. Bløde Tæpper dækkede Gulvene, og tunge Drapperier hang ned for de brede Vinduer, hvorigjennem Lyset faldt blødt ude fra den prægtige Have med de store, skyggefulde Træer og Buskadser.

Grevinden talte længe med Falk, hun lovede at give ham den samme Understøttelse, som hendes Broder tidligere havde givet ham, og at hjælpe ham med at faa fat i et lille hygge-

ligt Atelier, hvor han kunde arbeide i Ro og Mag.

Han var overvældet af Taknemmelighed og mærkede, at Taarerne stod ham i Øinene. Saa let havde han ikke troet, at det skulde gaa for ham. Han havde tænkt sig Arbeide og Modgang, og saa kom Lykken lige mod ham med aabne Arme og trykkede ham til sit varme, svulmende Bryst,

Grevinden saa, hvad der foregik i ham, og hun betragtede ham smilende med et velvilligt, næsten moderligt Udtryk.

„Nu kan De jo foreløbig blive hos os og spise Frokost. Jeg venter min Datter hjem hvert Øjeblik, hun er ude at ride. De kan blive præsenteret for hende, og saa kjender de hele Familien. Undskyld, jeg forlader Dem et Øieblik.“

Havde Grevinden ogsaa en Datter? Det havde Tjeneren slet ikke talt noget om. Men det var jo forøvrigt ganske rimeligt, at han ikke indviede ham i alt. Mon hun var smuk? Rimeligvis, thi Moderen var en statelig Dame. Men hun var vel nok stolt og fornem, Paris skulde nok kunne forkjæle en ung, smuk og rig Pige.

Medens han sad i disse Betragtninger, bleve

Portiererne ind mod Havestuen slaede til Side. Lyset faldt stærkt og fuldt bagfra ind i det halvt oplyste Værelse, og i Aabningen viste sig en pragtfuld Kvindeskikkelse, iført en elegant, lysegraa Ridekjole. Den sluttede stramt over den smækre Figur. Paa Hovedet havde hun en lav Cylinder med Slør, og den lille Haand, hvori hun holdt en tynd, guldknappet Ridepisk, var omsluttet af en svensk Ruhandske med høit Skaft. Kjolen var hæftet lidt op paa den ene Side, og man saa Spidsen til midt op paa Vristen af en smal, skinnende Lakstøvle.

Falk var aldeles betaget af Synet. Han reiste sig op fra sin Stol og blev staaende med let bøiet Hoved. Den unge Dame traadte helt ind gjennem Portiererne, gik forbauset et lille Skridt tilbage, da hun saa ham, og standsede, som om hun ventede, han vilde sige noget.

„Mit Navn er Billedhugger Falk.“

Den unge Dame betragtede ham opmærksomt. Saa gik hun lige hen til ham og rakte ham Haanden. Hendes friske Ansigt blussede efter Riddet, og idet hun slog det omvundne Slør lidt i Veiret fra Hatten, saa hun paa ham med et Par deilige blaa, dybe Øine, der jog ham Blodet til Kinderne, og sagde:

„Det glæder mig. Jeg ved, at min Moder har lovet at interessere sig for Dem. Velkommen“, og hun trykkede hans Haand varmt som en gammel Bekjendts.

Hun stod et Øieblik, som om hun vilde finde paa et eller andet at sige ham, men det lykkedes hende ikke. Hendes Tanker vare saa fuldt optagne af den Sport, hun lige havde udøvet, og med en Smule Koketteri skød hun Brystet frem og strakte Hænderne lidt i Veiret, saa at han ret kunde faa Leilighed til at beundre hendes fine elegante Taille, og sagde:

„Aah, det er deiligt at ride. Rider De ogsaa.“

„Nei.“

„Aah, det skulde De prøve. Det er det mest betagende, jeg veed, at fare saadan afsted over Stok og Sten. Her gaaer det saa roligt til. Folk rider i Boulogneskoven, ligesom de gaar i Foyeren i Operaen. Nei hjemme i Rusland, der var det noget andet,“ og hun svippede med Ridepidsken, saa den hvinede gennem Luften, og Øinene lyste med en næsten trodsig Glands.

Hun gjorde en Bevægelse hen over Panden, som om hun med Haanden strøg de viltre

Tanker fra sig, og sagde i en roligere Tone, medens hun gjorde en lille kaad Kompliment for ham:

„Nu skal jeg skynde mig at klæde mig om, saa skal jeg strax være til Deres Tjeneste.“ Hun dandsede ud af Stuen, just som Grevinden traadte ind.

„Naa, Præsentationen har allerede fundet Sted. Ja,“ vedblev hun, som for at afværge et Spørgsmaal, „min Datter er en rigtig lille Vildkat, hun har været vant til at tumle sig hjemme paa Godset i Rusland, som hun vilde, og Paris synes hende indskrænket, trods af dens Storhed. Hun er et Friluftsbarn.“

De talte videre om forskellige ligegyldige Ting. Falk var lidt distrait. Den unge Piges indtagende Skikkelse havde gjort et dybt Indtryk paa ham. Der dæmrede i hans Erindring et Billede, der var blevet afbleget, men som nu pludselig havde faaet de fulde, friske Farver igjen. Det var Scenen hin Aften i Theatret, da han første Gang følte sig betaget af en Kvinde-skikkelses Ynde. Det var ikke blot Ridedragten, der havde mindet ham om det skønne Syn, som hans Fantasi og Theatereffekten havde op-rullet for hans Blik. Der var ogsaa andre Ting,

særlig Øinene, omend det dragende, gaadefulde, melankolske Udtryk her var forandret til et kjækt, aabent og trodsigt.

Den lille, elegante Frokost forløb i al Gemytlighed. Billedhuggeren var forbauset over, at Folk, der vare saa høit paa Straa, kunde være saa ligefremme i deres Væsen.

Den unge Komtesse talte Dansk med en let Akcent, der var i høi Grad flatterende. Hun var nu iført en ganske tynd, simpel blaa For-aarskjole med hvide Stænk. Den faldt i vide Læg og Folder ned over Brystet og sluttede stramt om Livet uden Bælte, men med Stoffet lagt tæt rundt som et Skærf, der holdtes sammen paa Siden af en Sølvagraf med blaa Stene. Iøvrigt bar hun intet Smykke, hverken Arm-baand eller Ringe, kun en frisk, duftende Violbouket stukket ind foran paa Brystet. Hun var næsten endnu mere indtagende i denne noble Tarvelighed end i den mere pikante Ride-dragt.

Efter Bordet foreslog hun ham uden videre at gaa en Tour i Haven. Hun bød ham en Cigaret, som han afslog, tændte sig selv en og gik uden Hat paa Hovedet iforveien ned ad de brede Trapper. Haven strakte sig vidt omkring

med store Tæppebede, Lysthuse og en lang lukket Allee.

Komtessen kastede den udrøgede Cigaret bort, traadte med den ene Fod ind i et af Bedene, saa at man saa et Glimt af den blaa Silkestrømpe i de tyndskindede Sko, og plukkede en Rose.

Hun stillede sig foran ham og tog fat i Frakkeopslaget, medens hun fæstede Blomsten i Knaphullet. Han saa ned i hendes viltre Haar og over hendes bøiede Nakke, der fra en let Solbrændthed blev saa hvid som Sne, lige hvor Kjolelinningen begyndte. Hun saa op paa ham med et skjælmsk Smil i de blaa Øine og sagde:

„Se, den skal De have.“ Hun lagde den anden Haand paa hans brede Skuldre og løftede sig lidt paa Taaspidserne. Det lo ud af de to himmelspeilede Ædelstene med gækkende Trolderi, medens hun vedblev:

„Og-hvis-De-er-rigtig-rar . . .“ Hun sagde Ordene et for et, ganske langsomt, medens hendes Øine uafbrudt hvilede i hans, og hun hver Gang med et lille Ryk fremad nærmede sit Ansigt til hans. Han følte Varmen, der strømmede imod ham og blandede sig med

Violernes Duft; det var ved at svimle for ham, medens hun rakte Læberne frem som til Kys. Men i det samme dreiede hun sig hurtigt om og sagde saa rask og kaad, at man næsten ikke kunde forstaa det: „Saa kan De jo prøve paa at fange mig.“ Hun lo, medens hendes lette Skikkelse nu, efterat være kommet udenfor hans Rækkevidde, dandsede baglænds, som en lokkende Elverpige.

Han vilde styrte efter hende og høste sin Løn, men det var, som om han var naglet til Stedet. Med en voldsom Kraftanstrengelse rev han sig løs.

„*Prenez garde, Sapristi nom de Dieu!*“

Den tordnende Ed kom som en Røst fra Himmelen.

— — — — —

Falk havde i Begyndelsen siddet ganske ubevægelig, medens de nye Indtryk og gamle Minder havde kjædet sig sammen med hans Fremtidsforhaabninger til en lys og lovende Lykkedrøm.

Efterhaanden som den skred frem, blev han mere urolig. Han skiftede flere Gange Stilling, og til Slut fik den vaagne Hjerne Magt over det sovende Legeme. I det Øieblik, Kom-

tessens lokkende Skikkelse truede med at svinde bort, rejste han sig voldsomt med et Skridt frem og tørnede lige mod en lille Fiacre, der i susende Fart kjørte uden om en Omnibus, der næsten havde trængt den helt ind paa Fortouget.

Han følte en svidende Smerte i det ene Ben og saa sig aandsfraværende omkring. Hvor var hun? Han opdagede kun en Mængde fremmede Ansigter rundt om sig. De raabte og skreg, uden at han forstod et Ord. En Droskekudsk med hvid malet Hat og Pisk i Haanden var i Færd med at trække en Hest tilbage, medens han var i hidsigt Skjænderi med Publikum.

Falk var bleven kjørt over.

De udspurgte ham, tog i ham og gjorde alle mulige Pantomimer og Gestus, men det var ham umuligt baade at forstaa og at gjøre sig forstaalig. En Betjent kom til. Han tog det roligere. Han fik Falk under Armen, saa at han kunde hoppe paa et Ben tilbage til Bænken. Politimanden tog derpaa sin Lommebog op med det ene Ord: *L'adresse?*

Ja, hvor var hans Adresse, han havde jo intet Logis endnu. Han rystede paa Hovedet,

og Betjenten, der aabenbart antog ham for beruset eller gal, slog ind i en mere bøs Tone, medens Falk uden i Øieblikket at gjøre sig klart, hvor unyttigt det var, gav en lang Forklaring paa Dansk.

Saa helt uheldig var denne naturlige Upraktiskhed ikke, thi næppe havde han sagt nogle Sætninger, førend en høi, fuldskægget Mand skubbede sig frem af de nysgjærriges Kreds og paa Fransk sagde nogle Ord til Betjenten, der glad over videre Uleilighed vinkede ad en Droske. Derpaa sagde den Fremmede paa en Blanding af Fransk og Norsk til Falk:

„*Eh bien!* Kammerat, vi faar tage en Fiacre og fare hjem til mig. Saa skal det snart blive bra med *Blessuren.*“

FEMTE KAPITEL.

Falk fik god Tid til at spekulere paa sit første uheldige Æventyr i Paris. Efterat Lægen havde forbundet ham, maatte han ligge med Bandager og Bind, ganske stille, medens Sommeren med den knugende Varme og den tunge, indelukkede Luft, lagde sig dødt som en Overdyne over Paris, hvor kun Touristskoene sled Asfalten, medens de Velhavende flygtede til Trouville og Monte-Carlo.

I sig selv var det jo temmelig triste Udsigter, han havde, medens han stillede sit Fremtidshoroskop. Med sit robuste Helbred havde han aldrig regnet med Sygdom, denne Mulighed havde han i hvert Fald skudt ud til en meget fjærn Periode i sit Liv og raisonneret som saa, at man aldrig kan dø af Sult, saa længe man har et Par kraftige Næver. Og nu

laa han hjælpeløs hen, uden at kunne foretage noget som helst, medens den lille Kapital, han havde, blev yderligere reduceret.

Godt var det dog i denne Henseende, at han havde truffet denne prægtige Krog, i hvis lille Enværelsesleilighed høit oppe paa det øverste Montmartre han havde fundet et Tilflugtssted.

Denne Krog var en høist eiendommelig Karakter, hos hvem Kammeratskabsfølelsen gennem haard Modgang var bleven en anden Natur, i hvilken han følte en Art Martyrglæde. Han sluttede sig strax til den, der skibbruden kæmpede for Livet, og slog Følge med ham, medens han arbejdede mod Bølgerne, men gik den anden mod Redning, holdt han ham tilbage, fordi han ikke vilde miste sin Følgesvend og selv havde opgivet alt Haab.

Ubevidst gjorde han derfor alt for at holde Falk nede i den lille Existents. Selv var han en havareret Retourbillet, af dem, der blive hængende ved en By som Grumset efter en Udstillings Fremmedbesøg. Som halvvoxen Musiker var han kommen til Paris i 1875 med Reisen betalt til Hjemmet, men Verdensbyen havde trukket ham til sig, en eller anden havde

kastet et forfængeligt Haab i hans unge Sind, han var bleven.

Retourbilletten var udløben for mange Aar siden, og i den Tid havde han aldrig paa een Gang faaet samlet saa mange Penge, at han kunde komme hjem til gamle Norge. Og dog var det blevet hans Livs Maal, endnu en Gang at se sine Fjelde og sine Fosser; han sagde altid sine, som om de vare hans udelukkende Ejendom, som man lumskt havde berøvet ham.

Men iøvrigt huskede han for Drømmerier og Fantasterier ikke længere sin Ungdoms Historie. Den var for ham bleven indhyllet i en Art Saga, et Huldreæventyr, som han fortalte med hemmelighedsfuld Stemme.

Han havde været en kjøn og opvakt Dreng, det havde hans Moder fortalt ham, men da han var ganske lille, blev han forbyttet, og Moderen kjendte slet ikke det Barn, der var lagt i Stedet. Hun spurgte saa en gammel klog Kone paa Egnen, hvad hun skulde gjøre, og hun gav hende det Raad, at hun hver Tirsdag og Torsdag skulde klæde Skiftingen af og piske den med et Ris ude paa Møddingen, til det skreg. Det gjorde hun af et glad Hjærte, thi hun kunde ikke fordrage den

ækle Troldunge. Men efterat hun havde slidt tre Birkeris op og bundet det fjerde, saa mærkede Troldfolkene, at hun aldrig blev en Moder for deres Unge, og ligesom hun hævede Armene til Slag, forsvandt Skiftingen fra hendes Knæ, og hendes eget Barn blev kastet ind paa Møddingen. Men det var helt mishandlet og usselt at se til.

Senere kom han sig paa Kroppen og blev en stor og stærk Karl, men Trolden blev siddende indeni ham og gjorde ham altid Ulykker, hver Gang han stod ved et Vendepunkt i sit Liv. Han var kommen ind i den norske Hær for at blive Spillemand, Han var den bedste paa sit Hold, og hans Lærer ventede, at han skulde blive Nr. 1 ved Prøven. Men det kogte og sprudlede altid med alle mulige Melodier inde i Hovedet paa ham, og undertiden vilde Fingrene slet ikke lystre.

Da han traadte frem for at spille Signalerne, var det imidlertid, som om hundrede Djæville blæste i Hornet, det var de mærkeligste Toner og Lyde, og de skar gennem Luften langt bort, saa at Generalen selv kom sprængende, medens han langt fra raabte:

„Guds Død og Pine, Bomber og Granater,

hvad er det for en Helvedesmusik, den gjør jo hele Armeen forrykt.“

Men i samme Øjeblik, Generalen nærméde sig ham, begyndte han at spille saa vidunderlig skjønt, at der blev ganske stille rundt om, medens alle lyttede til, det var de mest dragende og koglende Toner, saa at selv den gamle General fik Taarer i Øjnene og mumlede:

„Guds Død og Pine, hvor det er dejligt.“

Faktum var, at han ikke havde havt Stadhighed til at blive hjemme, og nu havde Selvbeprejelserne faaet denne selvtrøstende Form. Skjøndt Generalen havde sagt, det var dejligt, havde han eller en mindre Overordnet nok ogsaa sagt, at han ikke passede for Hæren.

Af disse Historier kunde han en Mængde, de drejede sig allesammen om ham selv og fortaltes ofte flere Gange paa samme Maade, saa at de fik et vist Paalidelighedspræg over sig.

Alle dem maatte Falk høre paa, medens han laa paa Sygelejet. I Begyndelsen vare de en Adspredelse, og han mærkede selv Overdrivelserne, men efterhaanden tog disse triste Historier, der altid handlede om, at Verden var smaalig og misundelig, ogsaa hans Fantasi fangen. Ogsaa han gik nærmere og nærmere

mod at faa Spiren i sig til ved første Skuffelse at føle sig som miskjendt Geni, som holdes nede, fordi man er bange for, at det skal overstraale En selv.

Omgivelserne vare nu ogsaa særlig egnede til at vække melankolske Betragtninger. Det var et ganske lille Værelse over Gaarden, med en Seng ved den ene Væg. I den laa Falk. Ved den anden Væg stod en Sofa, paa hvilken Krog havde redt sit Leje, thi han udførte virkelig i Praxis det Valgsprog, han altid førte i Munden:

„Med en Kammerat skal man dele den sidste Bid og give ham det bedste.“

Løvrigt bestod Bohavet kun af et stort Skab, der baade blev brugt til Klæder og Madvarer, og et gammelt, forstemt Fortepiano med en Violin hængende ovenover.

Ofte om Aftenen, naar han kom hjem fra det lille Forlystelsesetablissement, hvor han spillede, kogte han selv Mad paa et Spritapparat til dem begge. Undertiden havde de da Besøg af en jævn, middelaldrende Kvinde fra Kvarteret, der saa lidet erotisk ud, men som Krog i Omtale yndede at kalde; „*Ma grande maitresse*“.

Hun nærrede en vis Beundring for hans Fortællinger, der syntes hende endnu mere gaadefulde, fordi de kom fra en Fremmed, der var født oppe mellem Is og Sne og Bjørne og andre vilde Dyr. Det lille Selskab underholdt sig kun uegentlig med hinanden. Det var Krog, der talte hele Tiden, først paa Fransk til det kvindelige Medlem og derefter paa Norsk henvendt til Falk. Begge Sprog vare omtrent lige halsbrækkende.

Og naar han saa endelig var bleven træt af at tale, satte han sig til Klaveret og spillede sine egne Kompositioner, der var lutter bekjendte Ting, satte om i anden Dur eller Takt.

Først i Juni Maaned begyndte Falk atter at kunne gaa ud. Han skulde nu til at se sig om efter et passende Sted, hvor han kunde slaa sig ned, og Krog, der var godt kjendt i Paris, og som havde en ejendommelig Evne, som Nøden havde indpodet ham, til at faa alt billigt, skaffede ham et rigtig net lille Atelier med et Soveværelse ved Siden. I Sommermaanederne kunde det nok gaa.

Fra Vinduerne havde man Udsigt ned over den ydre Boulevard, og Synet af de grønne

Træer meublerede ogsaa inde i Værelset, saa at man ikke strax opdagede dets Barhed.

Desuden har enhver Kunstner et Greb paa at faa ingenting til at tage sig ud som noget, og da Falk først havde stillet et Par Skitser op paa omvendte Kasser, betrukne med kouleurt Creton, og pakket sine Smaating ud og anbragt dem rundt omkring, saa der slet ikke saa galt ud.

Han begyndte saa smaat at tage fat paa sit Arbejde, men det blev ikke til noget rigtigt endnu. Han vidste hverken, hvor han skulde ende eller begynde. Imidlertid fik han Lov til at besøge Chapus bekjendte Uddannelsesskole. Naar han hjemme i Ørstedsparken havde set denne Kunstners betagende Jeanne d'Arc, havde den altid staaet for ham som noget af det fineste og nobleste, man kunde præstere i bildende Kunst, og nu var han selv i Forværelset til dens Skabers Atelier. Men stort havde det jo endnu ikke at betyde. Han fik Lov til som saa mangen fremmed Kunstner at se til og forsøge sig, men ingen lagde videre Mærke til ham, og Kunstneren selv havde han endnu ikke set. Den franske Teknik forbausede og forknyttede ham paa en Gang.

Skjøndt Falk maatte spare, saa godt han kunde, og som Regel ikke syntes, at han havde Raad til at gaa paa offentlige Steder, vilde han dog en Dag ned i *Avenue de l'Opera* og besøge den Restauration, hvor han vidste, at der var en dansk Vært, og at der holdtes danske Blade. Det var dog som et Pust fra Hjemmet, mod hvilket han ofte havde længtes under sit lange Sygeleje i den fremmede By.

Han traadte ind i Kafeen, der havde fuldstændig fransk Snit, og som laa i Hesteskiform ud mod Gaden. Han drak sin Vermouth og læste sine Aviser, men tilsyneladende var der ingen Bekjendte, ikke en Gang Skandinaver. Han vilde netop lige til at gaa, efterat have betalt, da han henne i en Krog ved et Bord fyldt med Blade saa en ung Mand sidde med Hatten lidt bag ad Nakken og skrivende det ene Papir fuldt efter det andet. Det var hans Rejsekammerat Aage Holm, som han ikke havde set siden den Aften, de skiltes paa Boulevarden. Han blev helt glad over at træffe ham igjen og gik hen til ham.

Journalisten saa op med et noget aandsværende Blik og sagde;

„Naa, er det Dig. Sæt Dig ned, nu skal

jeg strax være der.“ Dermed fortsatte han sit Skriveri.

Falk syntes, det var en temmelig kølig Modtagelse. Imidlertid satte han sig ned, medens det ene Kvarter gik efter det andet. Journalisten blev stadig ved at skrive uden at tage den mindste Notits af ham, og Falk var lige ved at blive fornærmet og gaa sin Vej. Den anden mærkede hans Utaalmodighed paa Bevægelserne og gjentog uden at se op:

„Ja, ja, nu skal jeg strax være der,“ men han skrev stadig videre. Til Slut bleve Bogstaverne saa lange og spidse, medens han kradsede hurtigere og hurtigere hen over Papiret, at Falk var fuldstændig overbevist om, at der ikke var et Menneske paa denne Jord, der kunde læse dem.

Endelig var han færdig, puttede Papirerne i en Konvolut og gav Brevet til den lille Jæger, der altid findes som Bud i franske Restaurationer,

„Skynd Dig, alt hvad Du kan,“ sagde Journalisten og gav ham et lille venskabeligt Puf i Ryggen, og idet han tog et Drag af sit Glas, syntes han i samme Øjeblik, han var færdig at blive et helt andet Menneske. Han

lænedede sig mageligt tilbage i den lille Sofa og slog Hænderne sammen med et gemytligt Dask.

„Saa Kammerat, nu kan Du godt tage fat. Jeg faar aldrig begyndt før i sidste Øjeblik; naar jeg ikke sidder med Uhret i Haanden, faar jeg ingenting bestilt. Men saa gaar det ogsaa saa meget livligere. Hvordan har Du det, hvor skal Du hen. Nu skal Du blive her hos mig. Vil Du ikke have en Gjenstand.“

Falk lo. Nu kjendte han den stadig talende elskværdige Rejsefælle igjen. De sad en halv Times Tid og passiarede. Saa sagde Journalisten:

„Har Du spist til Middag?“

„Nej ikke endnu.“

„Det passer udmærket. Saa kan Du spise sammen med mig og Guldbrandsens. Jeg skal vente paa dem her, har jeg lovet. De kommer om et Kvarters Tid. Det er af den Slags Folk, som vi Danske kunne være stolte af, naar vi træffe dem i Udlandet. For dem er det nok som Introduktion, naar man er Landsmand. Hver Torsdag samler de en lille Kreds i deres Hjem, et ualmindelig hyggeligt Hjem. Naar Du sidder der om Aftenen for nedrullede Gardiner, saa vil det aldrig falde Dig ind andet,

end at Du befinder Dig paa Gamle-Kongevei og ikke paa Boulevard Strassbourg. De have vistnok havt mere Ærgrelse end Fornøjelse af Landsmandskabet, men det forringer ikke deres Gjæstfrihed. Særlig naar vi kun er et Par Stykker sammen, saa er der storartet.“

Medens de endnu snakkede, traadte Guldbrandsen ind i Kafeen. Han var en Mand paa henved de Fyrre, men saa langt yngre ud og havde et meget ungdommeligt Væsen. Der syntes da ogsaa at være et næsten kammeratligt Forhold mellem ham og Journalisten, der tog ham om Skulderen og trak ham hen til Falk, som han præsenterede for ham.

Fruen var en lille, kjøn Dame med fine Træk og en let svensk Akcent, der klædte hende godt. Hun underholdt sig venligt med Falk, medens Journalisten og Guldbrandsen strax begyndte at tale om Boulanger, der lige var i sin Berømmelses Vorden.

„De er gode, naar de først begynder“, sagde Fruen smilende til Falk, „De er begge saa ivrige Tilhængere af Generalen, at de ofte er nær ved at komme op at skjændes. Jeg kan ikke begribe, hvor nogen kan interessere

sig for Politik. Er Herrerne nu ikke snart færdige, at vi kan faa noget at spise.“

De drak deres Vermouth af og gik hen i en af de store Duvaler, og snart sad de alle fire bænkede i en Krog af det mægtige Lokale, hvor de kvindelige Opvartere fløj rundt i de sorte og hvide Kjoler, der fik dem til at ligne danske Sygeplejersker.

„Jeg kan ikke lide disse kjæmpemæssige Affodringsanstalter“, sagde Fru Guldbrandsen. „Man har det dog ganske anderledes hjemme.“

Det blev hele Selskabet hurtig enigt om efter en meget kort Diskussion, og Enden blev paa det, at Fru Guldbrandsen foreslog, at man efter Middag skulde tage hjem og spille Whist.

Fra den Dag kom Falk ofte hos Guldbrandsens ikke blot paa de faste Aftener, hvor Selskabet var mere blandet, men ogsaa til de mere intime smaa Middage.

En Eftermiddag var han kommet lidt tidlig. Guldbrandsen sad alene i Stuen og læste i en Bog. Lampen var tændt med rød Skjærm over og kastede et behageligt blødt Lys over den hyggelige Stue, hvor Gardinerne vare trukne sammen foran Vinduerne, og nogle tynde Birke-

kviste halvt for Stads blussede i den aabne Kamin.

„Godaften Hr. Falk“, sagde Guldbrandsen, „iaften kan De tro, De bliver overrasket. Vi faar Besøg af en ung Dame, der skal uddanne sin Sangstemme. Det er en komplet Skjønhed, der maa fryde enhver Billedhuggers Hjærte. Men bliv nu ikke strax forelsket i hende, thi jeg tror nok, hun stiller temmelig store Fordringer.“

„Jeg er ikke saa slem til at blive forelsket“, lo Falk.

Man sad og talte lidt om ligegyldige Ting. Saa kom Holm og et Par andre Skandinaver, og Passiaren blev livligere, medens man stod i en lille Klynge midt paa Gulvet.

Døren til Soveværelset, hvor Damerne lagde Tøjet, gik op, og Fru Guldbrandsen, der havde været beskjæftiget i Kjøkkenet, traadte ind med Frøken Ellen Graa ved Haanden. Hun var unægtelig meget smuk, og Herrerne gjorde uvilkaarligt et dybere Buk, end de ellers vare vant til her, hvor alt gik saa tvangløst til.

Saa gik man til Bords. I den stærkt oplyste Spisestue havde man god Lejlighed til rigtig at beundre Frøken Graa, der blev nøje

mønstret som alle Gjæster, der kom første Gang i Kliken.

Hun saa vistnok bedst ud, naar hun sad ned. Hun var stærkt bygget uden at være svær, med ualmindelig kraftigt Bryst, men fin Taille. Kjolen var ensfarvet blaa og udskaaret helt rundt om Halsen, der sad frit midt i en nedfaldende Blondekrave med et norsk Filigranspænde i den forreste Snip. Frøken Graa vidste nok, hvorledes hun klædte sig, thi man skulde lede længe, før man fandt en Hals, der bar sit Hoved saa kjækt i Bevidstheden om, hvor smuk dens Byrde var.

Ansigtets Linier vare fine, maaske en lille Smule drengagtige, hvad der yderligere fremhævedes af det temmelig korte Haar, der krølede sig frem alle Vegne, og de store, hvide Tænder. Men det smukkeste var dog Øjnene, der lyste af Villie og Energi.

Guldbrandsen, der aldrig var bange for at sige Damerne Komplimenter i en spøgende Form, antydede da ogsaa, idet han bød den ny Gjæst velkommen, at det var den smukkeste Forøgelse, som Kolonien i lange Tider havde faaet.

Hermed var det forløsende Ord sagt. Ellen Graa var fastslaaet som Klikens Skjønhed.

Hun havde faaet sit Skudsmaal, og de fleste af Gjæsterne fordybede sig efterhaanden i deres gode Mad og Passiar med Sidemanden eller den almindelige Diskussion, naar den blussede op.

Kun Falk sendte af og til hurtige Blikke over mod Frøken Graa paa helt umotiverede Steder. Det var første Gang, han i det virkelige Liv traf den Blanding af sine Idealer, af hvilket det ene tilhørte den teatralske Effekt, det andet hans halvvaagne Drømme. Han syntes, han her i een Person fandt forenet Skuespillerinden fra Kjøbenhavn og den lille Komtesse, som han havde drømt om den første Dag. Det var hans Forudelse, der den Gang havde dannet det fortryllende Billede, der et Øjeblik henrykte ham, for saa bag efter at lede ham i Ulykke med sin lokkende, flagrende Skikkelse, der kun gav ham Skuffelse, da han vilde gribe den. Var det Syn, han havde havt, en Advarsel? Aa Snak! Det vilde være Overtro at tænke paa sligt. Det var navnlig Frøken Graas Øjne, der betog ham. De havde baade det dybe, drømmende og det viltre, gjennemtrængende Udtryk, der begge havde Magt over ham.

Guldbrandsen mærkede godt, hvad der var paa Færde, og sagde smilende:

„Det var nok det, jeg sagde før til Hr. Falk, at Frøken Graas Hoved var noget for en Billedhugger. Han sidder allerede og modellerer det med Øjnene.“

Falk blev blussende rød, medens Guldbrandsen fortsatte:

„Naa, kjære Ven, det er der jo ikke noget i, Frøkenen kunde maaske endog give Dem Lov til at modellere sig i Virkeligheden.“

„Ja, det kunde være morsomt, fløj det ud af Munden paa Frøken Graa, som det ofte sker i et Selskab, hvor man er første Gang, og gjerne vil gaa ind paa alt. Hun havde næsten allerede fortrudt det, da Falk svarede:

„Det skulde være mig en særdeles stor Fornøjelse. Jeg har saamænd ikke saa meget at bestille.“

Saa blev Spøgen til Alvor, og det blev bestemt, at Falk skulde gjøre en Buste af Frøken Ellen Graa, for at Koloniens Medlemmer kunde se, hvad han egentlig duede til.

Han var glad, da han gik hjem om Aftenen. Nu havde han faaet en Opgave, der morede ham, selv om den ikke var stor.

Jeg glæder mig formelig til at tage fat paa Arbejdet“, sagde han til Holm, da de fulgtes hjem fra Selskabet.

„Tror Du, det er Arbejdet alene? Tag Dig nu bare i Agt. Det er ikke saadan, naar man staaer i timevis og fordyber sig i et smukt Hoveds Enkeltheder, indtil man kan dem udenad til Gjengivelse. Det er ikke sikkert, man leverer Indtrykket fra sig saa let som Lermodellen.“

Falk svarede ikke. Han nynnede en Melodi, som han selv troede var lystig, men som lød, som om den kom fra Graven.

SJETTE KAPITEL.

Falk var stærkt optaget af at gjøre alt saa net som muligt i Atelieret.

Han havde lejet et Par Lænestole og kjøbt nogle Vifter og Markartbuketter. Det gjaldt, naar han nu var færdig, at faa Landsmænd op for at se paa Arbejdet. Hvis det var heldigt, kunde han maaske til at begynde med drive det til nogle Bestillinger paa Buster, og det var en god Støtte. Men dertil trængte han ogsaa, thi trods al Sparsommelighed var der kun lidt tilbage af de faa Hundrede Kroner, han havde faaet, da han skilte sig ved alt, sammenlagt med de fem Hundrede, Greven havde tilstaaet ham.

I Dag, da han skulde have sit første Atelierbesøg af Frøken Ellen Graa, hvis Buste maaske kunde rumme Chancer for Fremtiden,

var han derfor i helt godt Humeur. At denne Varme, som fyldte ham, skyldtes en indre Fryd over i længere Tid at skulle have Lov til at være i hendes Nærhed, at tale med hende og skabe hendes Billed Træk for Træk, var ham næppe endnu bevidst.

Just som han var midt i sine Arrangementer med en Lethed, der var ham uvant, bankede det paa Døren.

„Kom ind“, sagde han, og Krog traadte ind. Han havde Slængkappe kastet over sig og den store Røverhat trykket endnu dybere ned i Panden end sædvanlig. Som han stod der i Døren, lignede han nærmest en forloren Theaterhelt.

Falk havde ikke set ham i længere Tid, og skjøndt han godt kunde lide ham, kom hans Besøg netop i Øjeblikket lidt ubelejligt.

„Tør man forstyrre“, sagde Normanden.

„Ja, bevars, kom bare, Du ved jo, at Du altid er velkommen.“

Normanden traadte indenfor og kastede et Blik omkring sig.

„Død og Pine, hvor her ser fint ud, har Du faaet Bestillinger, siden vi snakkedes ved sidst, Kammerat?“

„Nej, men jeg skal modellere en Buste af Frøken Ellen Graa.“

„Frøken Graa. Hvem er det?“

„Det er en ung Dame, der opholder sig hernede for at uddanne sig til Sangerinde.“

„Ja saa, har hun et bra' Hoved, hun?“

„Ualmindelig smukt.“

„Og Du faar Dit Arbejde bra betalt?“

Falk standsede lidt, inden han svarede:

„Nej, betalt faar jeg det ikke. Det skulde være saadan en Slags Reklame for at blive bekjendt.“

„Faar Du ingen Betaling,“ sagde Krog og mønstrede Falk næsten som en Lærer, der bebrejder en Dreng, at han ikke har lært sine Lektier. „Og det tror Du er Reklame, er Du da virkelig saa naiv endnu, at Du lader Dig *dupere* af den Slags Talemaader. Det er vel en af de velhavende i Kolonien, der har faaet Dig paa den. Pas paa, jeg kjender *de renards*. Jeg ved, at Du er kommet hos dem, Du har været dum nok til at *dinere* med dem i Stedet for at holde Dig til Dine Kammerater heroppe, nu skal Du gjøre Gavn for den Smule Mad, Du har ædt hos Dem, nu skal Du

laborere det af. Stakkels Gut, er Du ikke bleven klogere? *C'est bête.*“

Normanden satte sig ned i en af Stolene, medens han strøg sig igjennem det tykke krusede Haar, der allerede begyndte at blive lidt graasprængt. Falk følte sig halvt forlegen og stod op ad Kavaletten, medens han æltede en Lerklump mellem Hænderne.

Der blev en kort Pause, medens den anden endnu en Gang lod Blikket glide prøvende omkring i Atelieret. Vinduerne stod aabne, og Dagslyset vældede ind med næsten blændende Styrke. Nede paa Boulevarden var alt stille, den tunge, lumre Luft lagde sin døde Haand over det ellers pulserende Liv. I Formiddagsstilheden hørte man et dybt drønende Slag fra et af de store, offentlige Uhre. Krog sprang op:

„Har Du Klokke paa Dig?“

„Nei.“

Quel heure monstro den er?“ sagde Normanden og gjorde en Bevægelse til Vesten, som om han vilde tage et Uhr op.

„Jeg antager, det var halv elleve, den slog,“ sagde Falk.

„*Bien*, saa maa jeg af Sted, der er da heller ingen Forslag i Tiden, *parbleu* hvordan

Fa'en skal jeg faa udrettet alt det, jeg skal gjøre til Formiddag. *Au revoir.*“

Krog forsvandt ligesaa hurtigt, som han var kommet. Han havde altid Uro paa sig, som om der var Tusinde Pligter, der kaldte ham.

Falk fik atter travlt med at gjøre Atelieret i Stand. Normandens bitre Ord havde et Øieblik ogsaa formørket hans Sind, men naar han saa tænkte paa, at hun om et Øieblik skulde sidde der, medens han i Ro fik Lov til at betragte hendes henrivende Træk og fordybe sig i hendes Øines dybe Blaa, saa lyste det atter op for ham. Han havde aldrig følt saa lidt Pessimisme som netop nu. Hun kunde maaske dog blive hans Talents gode Genius, der fik Sommerfuglen til at flyve af Puppen.

Nu var alt gjort i Stand, nu maatte hun strax være her. Der var tyst og stille. Netop da han havde sat det hele til rette, faldt Tiden ham saa forfærdelig lang, og den Tanke greb ham pludselig: Hun kommer slet ikke. Det har kun været et Lune, et Indfald.

Han blev formelig nerveus. Han lyttede efter ethvert Fodtrin nede paa Boulevarden og løb til Vinduet ved den mindste Lyd. Men der

kom stadig ingen. Skulde strax det første Møde, som han havde glædet sig til i Dage, blive en saa bitter Skuffelse?

Det store Uhr derude begyndte at slaa sine dybe melankolske Slag. Det gik saa langsomt, som skulde det vare en Evighed. Han talte dem et for et op til elleve, og fik en Skræk for, at der skulde komme et til. Saa havde Tiden været overskredet med en Time, og alt Haab havde været ude. Men Klokken blev taus, og et Øieblik efter lød Trin paa Trappen. Han aabnede Døren og hørte Frøken Ellen Graas friske Stemme, der sagde:

„Gud ved, om det er her?“

„Jo,“ raabte han, medens han lænede sig ud over Rækværket, „det er rigtigt nok. Kom De blot op, Frøken.“ Han mærkede selv, at der var en munter Klang i Ordene, der næsten lød gemytlige.

Lidt efter traadte Frøken Graa ind i Atelieret, ledsaget af Guldbrandsen.

„Puh, det var en drøi Tur,“ sagde hun og kastede strax Hatten fra sig paa en af Stolene. „Det er ellers en lang Vei herop, naar man ikke faar fat i en Omnibus, og saa er det op ad Bakke hele Tiden.“

„Tør jeg ikke bede Dem tage Plads. Det glæder mig meget at se Dem, Hr. Guldbrandsen. Det er vist første Gang, De har gjort mig den Ære at besøge mig.“

„Ja, jeg har ikke været her før. De har det jo forresten rigtig rart. Det er en brillant Udsigt ned over Boulevarden, især om Sommeren. Til Vinter bliver det koldt nok.“

Frøken Graas Nysgjærighed var hurtig bleven vakt af de Modeller og Skitser, der hang rundt omkring, thi et Atelier har altid, selv i sin største Tarvelighed, en vis Tiltrækningskraft for den, der besøger det første Gang. Der foregaar noget herinde, som man ikke har rede paa, og hvis Hemmelighed man vil læse ud af Omgivelserne.

„Ja, jeg gik med,“ sagde Guldbrandsen i en spøgende Tone, der dog ikke havde noget imod at blive opfattet i halv Alvor, „man maa være saa forsigtig her med en ung Dames Rygte. Paris er ikke saa stor, som man antager, og Kunstnerne er jo et saa forskrækkelig letsindigt Folkefærd,“ føiede han muntert truende til for at afværge enhver Tanke om Mistro fra hans Side overfor Falk.

„Tør jeg ikke, inden vi tager fat, byde

Dem en lille Forfriskning“, sagde Billedhuggeren. „De er vistnok bleven tørstig af den lange Vej.“ Han fik trukket en Flaske Vermouth op. Den blev drukket i Vand af tre umage Glas, men det faldt ingen af dem ind, at der i et Atelier var noget underligt i det.

Efter at have klinket paa et godt Udfald, tog man fat paa Arbeidet. Guldbrandsen satte sig hen ved Vinduet med sit Vermouthsglas, medens han tændte sig en Cigaret og passerede.

Frøken Graa blev placeret midt paa Gulvet paa en Stol. Dagslyset faldt fuldt og skarpt ned over hendes prægtige Hoved og lyste over den fine Hals, som hun blottede saa stærkt, at man saa Antydning af Brystets Hvælving og den blødt bøiede Ryg. Falk betragtede baade som Kunstner og Menneske med Velbehag dette smukke Billede; endnu havde dets Former ikke stort at betyde for hans Værk, medens han lagde Leret op i grove Træk.

Men for hende var selv denne primitive Kunst, der dog gav Antydning af menneskelige Omrids, noget nyt. Hun betragtede med beundrende Opmærksomhed denne Mand, der stod foran hende i sin vide Arbeidsbluse med Papir-

hat paa Hovedet. Alt var hende saa fremmed, at det forekom hende originalt, og han følte en ukjendt Opmuntring i den Interesse, der vistes ham, og som var ham saa uvant. Han pleiede altid at arbeide alene og havde ikke tænkt sig, at der var noget underholdende ved saa simple Forarbeider.

Da han mærkede, at Frøken Graa blev træt, afbrød han Arbeidet. Hun lo, da hun saa Lerklodsen staa paa Kavaletten.

„Jeg synes allerede, det begynder at ligne.“

„Ja, er De saa nøisom, skal De nok blive tilfreds,“ sagde Falk, idet han bad om Undskyldning, medens han vaskede sine Hænder og tog en anden Frakke paa.

De fulgtes alle tre ned ad Boulevarden til Omnibussen. Saa tog Falk Afsked. I de paafølgende Dage stod Ellen Graas Billede for ham overalt. Han slog sig til Ro med, at det kun var Tankerne, der vare optagne af det Arbeide, han havde for, han vilde bilde sig selv ind, at det var Kunstværket og ikke Personen, der beskæftigede ham. Men hvorfor ogsaa foreløbig gjøre sig rede herfor. Imorgen kom hun jo igjen.

Den anden Modeltime gik ligesom den første.

Guldbrandsen var atter med, og Frøken Graas Interesse syntes endnu mere levende, eftersom der hist og her blev en Smule Form. Hendes dejlige blaa Øjne lyste af Nysgjærrighed og Optagethed, og Konversationen gik næsten udelukkende mellem hende og Falk, idet Guldbrandsen idag havde faaet fat i et Numer af „*L'Intransigeant*“, hvori han ivrigt studerede en af Rocheforts rasende Gadedrengartikler, hvor den journalistiske Genialitet lyste midt mellem de plumpe Skjældsord.

Da man den Dag forlod Atelieret, fulgte Falk dem atter ned over Boulevarden. De standsede udenfor en af de sædvanlige Kunstnerkaféer, og Guldbrandsen inviterede paa en Vermouth. Medens Livet gik sin Gang paa Kjørebanen, sad de under Fortougsmarkisen i livlig Samtale en halv Times Tid, saa skiltes de, men i de Dage, der gik, lyste Frøken Graas Øjne endnu klarere for Falk. Han talte Timerne, til hun skulde komme, og han følte en dyb Skuffelse, da han til det fastsatte Klokket i Stedet for sin Models unge, henrivende Skikkelse maatte nøjes med en lille, sirlig Billet, hvori hun beklagede, at det var hende umuligt at komme, da Tiden kolliderede med

hendes Undervisning, og i Stedet fastsatte en anden.

Den Tomhed, han følte efter Gjennemlæsningen af disse Ord, netop som han troede, at hans Ventetid var udløbet, undgik ikke hans egen Opmærksomhed. Med en vis Beklemthed spurgte han sig selv, hvorledes det vilde gaa, naar han var bleven færdig med sit Arbejde og slet ikke mere skulde se hende. Men at det var Kjærlighed, der begyndte at vaagne og langsomt udfolde de første lyserøde Blade paa sin Knop, det faldt ham endnu langt fra ind.

Næste Gang kom Frøken Graa alene.

Guldbrandsen havde ikke haft Tid til at følge hende, og hun vilde ikke for anden Gang lade Falk vente forgjæves. Desuden var det jo ogsaa meningsløst, at Guldbrandsen skulde have den Ulejlighed at følge hende den lange Vej og spille sin Tid med at vente, naar det kun gjaldt en saa uskyldig Anledning og tilmed ved højlys Dag.

Falk var fuldstændig af hendes Mening. Han holdt sig i samme ærbødige Afstand som tidligere og havde næsten Sky for at nærme sig til hende, men der var mere Varme i hans

Ord, mere Ild i hans Blik, medens han talte med hende uden noget Vidne, der i al sin Distraction dog pludselig brød ind i Samtalen.

Medens Leret føjeligt formede sig under hans Hænder, og Trækkene mere og mere traadte frem i den bløde, mat glindsende Masse, gled Samtalen fra de almindelige daglige Floskler, hvori den tidligere altid havde bevæget sig, ind paa alle mulige Emner. Den begyndte med at dreje sig om Kunst og Literatur, men den endte som enhver længere Samtale mellem en jævnaldrende Mand og Kvinde med at behandle Kjærlighedens store, evig unge Problem, der fornyer sig lige saa ofte som Slægterne.

Man talte i al Almindelighed, men selv i sin Almindelighed har en saadan Diskussion sine Farer, i hvert Fald for en af Parterne. I dette Tilfælde var det for ham.

Frøken Graa var vant til, at man feterede hende, hjemme fra. Her i Paris var hun kun en begrændset Del af sin Tid sammen med Landsmænd, og disse vare for største Delen gifte og hjemfarne. Den franske Konversation lagde hende endnu saa mange Hindringer i Vejen, at hun kun halvt kunde nyde dens Komplimenter og dertil kom, at en ung Dame

som hun, i Paris næsten udelukkende i Pensionen og i Undervisningen havde Anledning til at omgaas sit eget Kjøen.

I Udlandet taber man saa let Maalestokken og vurderer hinanden forkert, derfor blive Folk ogsaa undertiden gifte her, som ingen kan forstaa nogensinde have passet for hinanden, naar man ser dem hjemme; det er det lille Udvalg, der bortvejrer Kræsenheden og kun lader det fælles Landsmandsskab knytte hinanden sammen.

Frøken Graa saa godt, at Falk ikke var nogen Skjønhed, men hun tænkte i Øjeblikket, at det lidt kejtede Væsen, han havde, ikke var egent for ham, men for alle hans Landsmænd, og at det kun kom frem i de parisiske Omgivelser. Til Gjengjæld var der en saadan solid Bravhed og velvillig Mandighed udbredt over hans Væsen, at man ikke kunde tiltro ham nogen Letsindighed.

Tanken om at vække en dybere Følelse hos ham laa hende saa fjærnt som muligt, dertil var hans Natur jo ogsaa for sund og rolig, den lod sig sikkert ikke saa let besnære. Men naar han kom med sine lidt kejtede Komplimenter, der endnu vare slørede under

almindelige Talemaader, tog hun af Vane imod dem med et vist Koketteri, som han misforstod.

Da hun den Dag forlod ham, og han alene gik tilbage efter at have fulgt hende til Omnibussen, begyndte han at spørge sig selv, om hun mon ikke syntes ganske godt om ham. Ofte, naar han under Arbejdet talte til hende, havde hun leet saa hjærteligt og nikket opmuntrende til ham, medens det lyste ud af Øjnenes Dyb.

Og denne Tanke, som han i Begyndelsen næppe vovede at tilstaa for sig selv, voxede efterhaanden til Modenhed.

Et Par Gange, medens hun sad for ham, lod hun sin lille, elegante Fod stikke frem foran Kjolen, og hun mærkede godt, at hans Øjne fulgte den, medens Fingrene aldeles uden Virkning famlede hen over Leret. Hun havde ogsaa bedt ham om at lukke hendes Armbaand, der var gaaet op, og medens han stod med Hovedet bøjet over hendes Haandlede, mærkede han hendes Aande mellem sine Haar. Ukjendt som han var med alt, hvad der hørte til en Damegarderobe, vare Forsøgene i Reglen mislykkedes, og en Dag slog hun ham i Spøg

med Handsken paa Kinden, da han maatte opgive at hjælpe hende.

Hans tunge Natur forstod ikke, at det var uskyldige Udslag af Koketteri hos en Kvinde, der var vant til at feteres og tog sit Publikum, hvor det var. Han tydede det som Tegn paa Kjærlighed.

Imidlertid gik Arbeidet paa Busten stadig fremad. Han saa næsten med Rædsel, at der kun var nogle faa Arbeidstimer tilbage, og han begyndte at gjøre sig kunstig beskjæftiget for at trække Tiden ud. Den lignede godt, og hun gav ham hver Gang oprigtige Komplimenter, naar hun betragtede det smukke Kontrefei, der voxede ud af Leret, men gjerne havde han gjort det hele om, og undertiden kunde den tossede Tanke gribe ham, at rive den omkuld og fortælle hende, at der var sket et Uheld, for at han kunde begynde forfra paa disse Timer, der havde været de skjønneste i hans Liv. Han var som en Dreng, der ønsker sin Sommerferie om igjen.

Mens Afslutningen nærmede sig, voxede hans Fortvivlelses Mod.

En Gang, da de i varmt Veir gik ned over Boulevarden, vovede han at foreslaa hende

at sætte sig ved den Kafée, hvor de havde siddet med Guldbrandsen og drukket Vermouth. Han frygtede halvveis for, at hun skulde sige nei, men hun tog med stor Naturlighed mod Invitationen, og han fik endogsaa Lov at byde hende en Rose, som han købte hos en af de smaa Sælgedreng, og som hun stak ind mellem et Par Knapper foran paa Brystet. Han vedblev at misforstaa disse smaa Familiarteter.

Medens de sad udenfor, kom et Par af Kvarterets skandinaviske Kunstnere ud fra den indre Kafée. De saa paa dem, og en af dem gjorde en af disse flau Grimacer, der skulle betyde saa meget som: „Naa, Du har nok skudt Papegøien.“

Han følte, at han blev blussende rød, og reiste sig pludseligt. Han vilde for alt i Verden ikke have, at hun skulde tro, at han mellem Kammerater renommerede med den Tillid, hun viste ham. Og dog var det maaske netop den Tanke, hun havde faaet, da hun temmelig kort tog Afsked med ham ved Omnibussen.

Men næste Gang var hun igjen den samme smilende og elskværdige, og han følte sig atter sikker. Den Dag gjorde han næsten intet ved

Busten. Af og til gav han den et Par Strøg med Modellerpinden, som han saa strax lagde fra sig for at nærme sig til hende.

Han havde faaet et ualmindeligt Mod, som han ikke en Gang selv forstod.

„Det er mærkværdigt,“ sagde han pludselig, medens han saa fra Busten hen paa hende, „jo mere jeg arbejder fremad, og jo mere Trækkene komme frem et for et, desto mere synes jeg, at jeg tidligere har set dette Ansigt for mig.“

„Maaske har De truffet mig i Kjøbenhavn?“

„Nei, det har jeg ikke, det ved jeg bestemt. I saa Fald vilde jeg strax have været paa det rene dermed, da jeg traf Frøkenen første Gang hos Guldbrandsen.“

„Hvor kan det da være?“

„Ja, De vil le ad mig, naar jeg fortæller Dem det.“

„Le ad Dem, nei tværtimod, det lyder saa hemmelighedsfuldt, at det formelig begynder at gjøre mig spændt.“

„Det var den første Dag, jeg var i Paris.“

„Men da var jeg jo ikke kommet herved endnu.“

„Nei, det er netop det mærkelige. Jeg var gaaet ud om Formiddagen efter en anstrængende Rejse. Træt af at tumle omkring i de nye Omgivelser satte jeg mig paa en Bænk, og Sønnen overvældede mig.

Fantasien knyttede sig strax til den eneste Mand, der har hjulpet mig i mit Liv. Jeg drømte, at han havde en Søster hernede, og at jeg blev ført til hende af den samme Tjener, som jeg fra mit sidste Besøg hos min Velgjører erindrede med en vis Ubehagelighed.

Saa tydeligt, som om det virkelig var sket igaar, husker jeg den gamle, statelige Dame, der velvilligt tilsagde mig sin Protektion. Jeg følte mig saa lykkelig.

Saa dukkede en ny Figur op. Det var Husets Datter. Jeg ser hende saa klart for mig, som hun aabenbarede sig i sin henrivende Skikkelse. Hun var saa god og venlig imod mig, vi spadserede sammen i den deilige, skyggefulde Have med de pragtfulde Træer og de dufte Blomster.

Maaske har min Fantasi omformet det oprindelige, efterat jeg har set Dem, men det forekommer mig i alle Tilfælde nu, at det var Dem, der viste sig for mig i hendes Skikkelse,

Dem, der fæstede en Blomst i mit Knaphul, og Dem, der nærmede Deres Læber til mine, som om De vilde trykke et Kys paa dem.“

Falk stod op midt paa Gulvet. Der var en eiendommelig Glands i hans Øine og en Rødme paa hans Kinder, der klædte ham godt, ligesom den Aften, han begyndte at holde sit Foredrag efter Middagen hos Greven. Ellen Graa betragtede ham med Interesse. Saadan havde hun aldrig set ham før, og hun havde ikke tænkt, at denne stille, indadvendte Natur kunde give sin Fantasi et saa malende Udtryk.

„Kyssede jeg Dem saa,“ spurgte hun halv-
høit, medens hendes Kinder farvedes let.

„Jeg følte Deres Læber lige ved mine, medens Deres Øine syntes at drage mig til Dem, saa trak De Dem langsomt bort fra mig som et Syn, der forsvinder, jeg greb ud efter Deres flygtende Skikkelse og . . .“

Falk var i Fortællingens Iver traadt frem med den ene Fod som en Ixion, der favner Skyen i Stedet for Juno. Frøken Graa havde reist sig med et Udtryk af usikker Frygt for, hvad der vilde ske.

Men Falk kom hende ikke nærmere, han

satte sig med et Udtryk af Smerte ned i en af Lænestolene og strøg sig ned over Benet.

„Hvad er det,“ spurgte hun forskrækket.

„Det er Mindelsen fra den Dag,“ sagde han med et tvungent Smil. „Jeg taaler endnu ikke at træde saa haardt, uden at det gjør ondt i Bruddet.“

Det var en trist Opvaagnen. Min glimrende, straalende Fremtid var veiret bort som Dug for Solen, og jeg laa som en hjælpeløs Krøbling midt i den Færdsel, der kræver saa mange Ofre i Paris, naar man ikke har Øinene med sig. Det er aabenbart ingen By for Sovende.“

Falk standsede. Frøken Graa havde atter sat sig ned. Tonen i de sidste Ord havde været saa ligefrem og hverdagsagtig, at hun var bleven fuldstændig beroliget.

Der blev en kort Pause.

„Hvorledes vilde De udtyde en saadan Drøm?“

„Jeg ved snart ikke,“ sagde hun lidt foregent. „Jeg troer ikke, man skal lægge videre Vægt paa den Slags Ting. Det hæmmer kun Villien og forhæler Resultatet.“

Falk havde igjen reist sig. Hans Blik

flammede atter op, medens han nærmede sig til hende:

„Resultatet,“ sagde han spørgende med en Stemme, der lød, som om den kom langt borte fra. „Resultatet, hvad mener De med det, Frøken Graa?“

Hun blev kjendelig nerveus og vilde til at gaa, men lige som hun stod i Begreb med at reise sig, tog han hendes Haand, og medens hans blaa Øine lyste med inderlig, dyb Glands, kom det fra ham som fra en Skibbruden, der er bange for, at Bølgerne skulle lukke sig over ham, inden han faar raabt Hjælp!

„Frøken Graa, jeg elsker Dem.“

Hun trak ikke sin Haand tilbage, men lod den ligge i hans. Der kom et uendelig forbauset Udtryk i hendes Ansigt. Det hele Optrin var kommet som en Overrumpling.

Aldrig havde hun før anet denne voldsomme Virkning af de ubetydelige Midler, hvormed hun saa ofte havde udæsket en blaseret Iagttager for at gjøre ham til sin Beundrer. Hun kjendte ikke de smaa Virkningers Princip, der gjælder for Kjærligheden som i Fysiken, hvor den spædeste Haands stadige Træk

kan sætte den vældigste Kirkeklokke i Bevægelse, saa at den drøner over hele Staden.

Hun stod i Øieblikket ukjendt med sine Følelser for ham og foretrak i den Situation, der var ved at blive pinlig, at slaa det hele hen i Spøg. Varsomt drog hun sin Haand ud af hans, og uden at der var noget fornærmet i Stemmen, sagde hun nærmest bebreidende:

„Hvor kan det dog falde Dem ind at komme saadan plumpende med den Slags Ting, lige som jeg troede, De var bleven rolig. De er et farligt Menneske, naar Fantasien først løber af med Dem.“

Hun tog sin Hat og gjorde en lille afværgende Bevægelse med Haanden, da han som sædvanlig vilde til at følge hende ud. Saa forsvandt hun med et venligt:

„Farvel, Hr. Falk, saa kommer jeg igjen iovermorgen.“

Billedhuggeren stod maalløs, som om han var en af sine egne Statuer. Han var ligesaa forbauset over sit Mod til at erklære sig som over det Svar, han havde faaet.

Hvad var nu Meningen?

Han var ingen stor Psykolog paa det erotiske Omraade. Havde han faaet en Kurv

eller ikke? Var det kun hans keitede Maade at udtrykke sig paa, der havde spoleret ham hans Chancer og gjort hende det umuligt at give ham et Svar, eller havde han intet Haab? Var hun forsvundet for ham i samme Øieblik, han vilde gribe til, ligesom hendes Gjenfærd i hans Drøm, og laa han for anden Gang som en slagen Mand, langt haardere kvæstet end sidst?

Han følte, at han i alle Tilfælde havde baaret sig forkert ad. Han var ærgerlig og trængte til at faa lidt Adspredelse for de Tanker, der nu i saa lang Tid havde svirret som Myg om Lyset.

Medens han dækkede Busten med fugtige Klude, for at den ikke skulde tørre ind og falde sammen, bankede det paa Døren, og Aage Holm traadte ind. Hans stadige Ligegladhed virkede oplivende paa Falk.

„Naa, nu er Du jo snart færdig med Mesterværket. Hun er jo storartet,“ sagde Journalisten, „tag de Klude væk, at jeg kan se hende ordentlig. Det er brillant, den vil nok gjøre sig.“

„Troer Du?“

„Ja, det er der ikke Tvivl om, men jeg kommer ikke som Kunstkritiker. Jeg har en

Indbydelse til Dig eller rettere til hvem, der vil tage imod den. Iaften kommer en af mine Bekjendte fra Kjøbenhavn. Det er en brillant Fyr. Vi har kjendt hinanden fra Drengene. Han er Cand. polyt., Søn af en Grosserer, hvis Forretning han skal overtage. Han vil gjerne have det lidt gemytligt den første Aften i Paris og har skrevet til mig om at have en lille Middag parat sammen med et Par Bekjendte.

Vi henter ham paa Nordbanegaarden Klokken 7. Saa spiser vi sammen, og saa gaar vi paa Livet. Du er Gjæst. Tager Du med?"

Falk følte, at han i sin Ensomhed kun vilde hengive sig til ørkesløse Grublerier.

„Ja, Tak.“

„Godt, saa ses vi paa Nordbanegaarden iaften, naar Toget fra Kjøbenhavn kommer.“

Dermed snappede Journalisten Tændstikkerne, der stod paa Kaveletten, tændte sin korte Pibe og foer afsted, uden at Falk fik spurgt ham nærmere ud om den fremmede.

SYVENDE KAPITEL.

Der var Tummel og Larm paa den store Banegaard, da Nordtoget pibende med hvislende hvid Damp kjørte ind paa Perronen, og Dørene smækkedes paa vid Gab for de ventende, der endnu skiltes fra de indstrømmede Passagerer ved den strenge Toldkordon.

Aage Holm stod speidende i forreste Række, Falk et Par Skridt bagved ham. Det var en underlig Skare af forsovede, smudsige, halvgnavne Mennesker, iført de mærkeligste Kostumer og asende paa Pakker og Kufferter. De bleve næsten expederede lige saa hurtigt, som de kunde komme forbi Toldmanden, der snusede gennem den fint udviklede Næse og kun sagde det ene Ord: *Tabac?* som et stadig gjentaget Spørgsmaal.

Strømmen blev tyndere. Rangermaskinen

begyndte at fare pibende frem og tilbage, medens enkelte af Dørene lukkedes. Holm var allerede lige ved at tænke, at hans Ven var kommen for sent til Toget, da han saa en Skikkelse i en lang Ulstercoat, med Reisehue paa Hovedet og en stor Kuffert i hver Haand vise sig henne ved Indgangen med et søvnigt, forreist Udtryk i Ansigtet.

„Fritz, Fritz!“ raabte Holm og vinkede med Haanden. Den fremmedes Aasyn oplivedes kjendeligt ved midt mellem alle disse ubekjendte Mennesker igjen at se et Kjøbenhavneransigt.

„Goddag, Aage, jeg skal hilse hjemmefra,“ raabte han over Toldkordonen, medens Folk halvt fornærmede over denne Høirøstethed vendte sig om og saa op og ned ad ham. Et Øieblik efter havde de to Venner truffet hinanden og trykkede hjærteligt hinandens Haand.

„Slutningen af Turen var ikke morsom, Du,“ sagde den reisende og gabede, „der var . . .“

„Ja, det kan vi tale om siden. Lad os nu faa fat i Dit Tøi. Hvor har Du Garantiseddelen, saa skal jeg besørge det. Det er Billedhugger Falk og Cand. polyt. Fritz Dahl, en gammel Bekjendt af mig, fra Kjøbenhavn, som Du ved. Gaa I nu ud og tag en Droske, saa

lader jeg Bagagen bære ud. Først kører vi hen til Hotellet, og saa skal vi have noget at spise.“

Holm skyndte sig afsted. Han tænkte paa den Aften, da han selv kom til Paris, hvor glad han vilde have været ved at træffe en Bekjendt, der havde taget sig lidt af ham, og han havde allerede faaet en vis Lokalstolthed, der paabød ham det som en Pligt at gjøre sit til, at enhver fremmed kunde faa et saa gunstigt Indtryk som muligt af Paris.

Toldklareringen var hurtigt forbi, og de tre rullede afsted i Droske gennem den travle Tummel, hvis Virvar tydeligt nok imponerede Dahl og gjorde ham ganske stum til stor Glæde for hans Ven.

Falk og Aage Holm ventede i Hotellets Rygeværelse, medens Dahl gjorde sig i Stand. Det varede ikke længe, og da han kom ned igjen, havde han vundet adskilligt i Sammenligning med, da han stod paa Banegaarden med Reisehuen ned over Ørerne.

Han var ikke kjøn, men havde en smuk, statelig Figur. Det tykke sorte Haar laa ned over Panden, og naar han lo, viste han en Række store hvide Tænder. De blaagraa Øine

kunde se temmelig impertinent gennem Næseklemmerne, saa at det ofte generede Folk og strax stødte dem fra ham, men naar man talte med ham, fik de et elskværdigt, undertiden distræt Udtryk. Han var klædt efter sidste engelsk-kjøbenhavnske Mode, og hans solide Elegance stak noget af mod Journalistens lidt nonchalante Paaklædning og Billedhuggerens nette, men tarvelige Ydre. Iøvrigt var han soigneret lige til Fingerspidserne.

Middagen blev spist i al Gemytlighed i en af de mindre Restaurationer. Som naturligt var, gik Samtalen navnlig mellem Dahl og Holm og dreiede sig væsentlig om Kjøbenhavn, og hvad der var sket i de sidste Maaneder. De to Venner vare meget optagne af hinanden, og Falk var i Begyndelsen saa temmelig udenfor Selskabet, indtil man alle tre gik paa Tournee rundt i Mont-Martres mærkværdige Smaakneiper og Varieteer, hvor Journalisten syntes at være særlig kjendt. Ud paa Natten landede man i den „Sorte-Kat“.

Det var et høist mærkeligt Lokale, dekoreret i fantastisk, excentrisk Stil, i hvilken navnlig det Dyr, der havde givet Stedet Navn, spillede en fremtrædende Rolle. Værten, en

nobelt udseende Mand i Fyrterne med spidst, rødblondt Skjæg, foer uafbrudt rundt mellem Gjæsterne og havde et lille Ord til hver. Han var ikke en almindelig Opvarter, der havde slaaet sig op og var bleven sin egen Mand, han havde før selv været Kunstner og havde brugt sine tidligere mer eller mindre havarerede Kolleger i sin Tjeneste, saa at alle Rum i Lokalet nu vare overfyldte med Tegninger og Pasteller, af hvilke mange vare fortræffelige.

Efterat have nydt en Gjenstand, gik man ovenpaa, hilst i Gangen af den kjæmpemæssige Schweitzer, der med sin store sølvbeslagne Stok dunkede i Gulvet som en Art Honneur.

Ovenpaa i den lille Sal var et meget diminutivt Theater, der kun bestod af en transparent Halvcirkel, paa hvilken der vistes Skygebilleder. De vare ikke fri for at være temmelig nærgaaende og fremviste blandt andet Prindsen af Wales, flygtende i bar Skjorte hen over Hus-tagene efter et galant Æventyr.

I Pauserne optraadte Publikum selv og sang til Akkompagnement af Pianisten en eller anden Sang, men iaften syntes Folk ikke at være rigtigt oppe, og de professionelle, som man havde i Baghaanden, naar det glippede,

maatte hele Tiden holde for. Aage Holm, der var i sit bedste Humeur, fik pludselig Lyst til at være med og foredrog til stor Fornøielse for de to Venner: Kong Christian. Værten lyttede andægtigt til de fremmedartede Strofer og gjorde sig Umage for at regne ud, hvad de skulde betyde.

Da Holm var færdig, bukkede han som sædvanligt til Tak og slog ud med Haanden, idet han raabte: „Mine Damer og Herrer, leve Rusland!“ Det faldt i fortrinlig Jord hos Fransk-mændene, hvis Russervenskab lige var i sin Vorden, og senere Protester fra Holms Side hjalp ikke. Han og hans Venner vare indrangerede mellem Czarrigets Undersaatte.

Falk tøde ogsaa efterhaanden op, og man skiltes langt over Midnat. Før man tog Afsked, sagde Billedhuggeren:

„Nu maa De da endelig se op til mig en Dag, saa snart som muligt, Hr. Dahl.“

„Mange Tak, det vil jeg meget gjerne,“ sagde Vennen, idet han sprang op i en Droske. „Aage, ser jeg Dig imorgen Formiddag Kl. 10 paa Hotellet, Du maa hjælpe mig med at faa hævet Penge og kjøbt nogle Smaating.“

„Javel, godnat, tak for iaften.“

„Selv tak, godnat!“ og bort rullede Drosken i Mørket. Næste Formiddag gik de to Venner ud sammen, og efterat have besørget, hvad de skulde, drev de omkring i den store By paa maa og faa og kiggede ind det ene og det andet Sted.

„Nu kan vi ligesaa gjerne gaa op til Falk med det samme og hilse paa ham,“ sagde Journalisten, „han boer lige herved.“

„Jeg synes, det er lidt hurtigt.“

„Aah Snak, tror Du, vi tager det saa formelt her, det er da rimeligt, vi ser, om han er kommet godt hjem, han er ikke saa vant til at gaa ud.“

„Som Du vil.“

„Synes Du ikke om ham?“

„Bevares, jeg har saamaend ikke det ringeste imod ham. Skjøndt jeg nok kunde tænke mig dem, der var morsommere.“

Da Aage Holm havde lukket Døren til Atelieret op og saa, at der var Model, vilde han trække sig tilbage, men Falk, der ikke i Øieblikket tænkte andet, end at han som sædvanlig var alene, sagde:

„Kom bare indenfor!“

Holm traadte ind, fulgt af Dahl, der holdt

sig lidt tilbage. Stemningen var i Begyndelsen noget trykket paa Grund af den fremmedes Tilstedeværelse. Men da Guldbrandsen var med, fordi Frøken Graa idag paany havde bedt ham om at ledsage hende, efter det sidste Optrin hos Falk, fik han med sin Autoritet overfor nyankomne hurtigt Stemningen i det sædvanlige Niveau, og efterat den nødvendige Præsentation havde fundet Sted, sad man snart i en gemytlig Samtale, medens Billedhuggeren arbejdede videre paa Busten.

Det undgik dog ikke hans Opmærksomhed, medens han skiftevis kastede Blikket paa sin Model og sit Arbejde, at Frøken Graa syntes ikke saa lidt optaget af den nyankomne, og hans egen Selvkritik sagde ham vel ogsaa, at han i hvert Fald i det rent ydre havde betydelig færre Betingelser for at gjøre Indtryk paa en Kvinde end den elegante Kjøbenhavner.

Paa den anden Side var Dahl ogsaa lige fra det første Øieblik bleven betaget af den smukke Frøken Graas Skikkelse, der tog sig endnu mere henrivende ud end ellers, medens hun sad i den kokette Stilling, som Busten fordrede, og som netop vendte hendes Ansigt bort fra ham, idet hun dog samtidig benyttede en-

hver Leilighed til at sende ham et skjult, prøvende Øiekast.

Trekløveret blev ikke forstyrret synderligt i deres gjensidige Iagttagelser, idet Guldbrandsen og Journalisten atter vare komne i en lidenskabelig Diskussion om Boulanger og hans Udsigter ved det forestaaende Valg.

Falk afbrød Arbeidet, og Frøken Graa begyndte at tage Hatten paa.

Dahl nærmede sig hende galant og hilste endnu en Gang paa hende, idet han gjorde hende opmærksom paa, at de vistnok tidligere havde truffet hinanden paa Bal i Kjøbenhavn, men at de i hvert Fald havde forskellige fælles Bekjendte. Det var den rette Streng, og de to vare snart inde i en dyb Konversation om alle mulige kjøbenhavnske Selskabsforhold, om hvilke Dahl kunde fortælle det sidste nyt baade med Smaaskandaler og Forlovelser, medens Guldbrandsen og Holm vedbleve at diskutere Boulanger. Falk, der hverken kjendte det hjemlige Hovedstadsliv eller den franske Politik, følte sig ikke saa lidt tilovers i sit eget Atelier. Og medens han for at fordrive denne Generthed gjorde sig mere og mere beskæftiget, forværredes kun Situationen. Jo stærkere optaget han

blev, desto naturligere syntes de andre, det var, at de underholdt sig selv. Imod alle Regler var det derfor Falk som Vært, der efter forskellige frugtesløse Antydninger foreslog, at man skulde bryde op.

Man kom ud paa Boulevarden, men de forandrede Omgivelser ændrede ikke i mindste Maade den Konstellation, der en Gang havde dannet sig. Guldbrandsen og Holm gik i Forveien uafbrudt politiserende, Dahl og Frøken Graa fulgte kurtiserende efter, uden at Falk kunde faa indført et Ord noget af Stederne. Han blev ærgerlig og standsede et Stykke fra Omnibusstationen, som om han vilde tage Afsked. Det var paa ingen Maade hans Hensigt. Han havde kun til Øiemed at sprænge de to Par fra hinanden, men hele Selskabet tog hans Re-traite som noget ganske naturligt og rakte Haanden til Farvel uden et Øieblik at prøve paa at holde ham tilbage.

Det kogte indeni Falk, men det var ham selv, der havde kastet Broen af, og Tilbage-toget var umuligt. Han var nu nødt til at tage Afsked, hvis han ikke vilde udsætte sig for at komme til at spille en endnu mere komisk Rolle. Idet han skiltes fra Holm, sagde denne:

„Ses vi iaften i Klubben?“

„Ja, maaske,“ sagde Falk, og drev tilbage op over Mont-Martre.

„Klubben“ var en lille Forening, der var dannet i Kvarteret, bestaaende af Skandinaver. Holm, der kun var beskjæftiget nogle Timer om Dagen med sin Korrespondance, og som forresten søgte at faa saa meget som muligt med af alt, var et af de ivrigste Medlemmer, mellem hvilke den gik paa Omgang. Den Aften skulde den holdes hos en svensk Maler. Dens Opgave var at give sine Deltagere Adgang til at følge med den skandinaviske Literatur, og der blev derfor hver Mødeaften oplæst en to-tre Kapitler af en af de sidst udkomne hjemlige Bøger.

Den svenske Maler, der var Aftenens Vært, havde det ualmindelig hyggeligt. Han var et af de Mennesker, der forstod at gjøre meget ud af lidt, og det store Rum, i hvilket han baade havde Atelier, Dagligstue og Sovekammer, var derfor et af de mest yndede Samlingssteder. Portierer og Skjærmbredter vare anvendte med saa stor Behændighed, at det ene Værelse saa ud som en hel Leilighed, naar man ikke kiggede for nøie ind i Krogene.

Falk mødte om Aftenen.

Han trængte til at adspredde sig, og Bogen, man læste, var interessant og holdt sammen paa Klubbens Medlemmer fra Gang til Gang ligesom en Fraklipningsfeuilleton paa et Dagblads Læsere.

Man grupperede sig, som man kunde bedst. Nogle sad paa Stolene og i Sofaen, de, der ikke kunde finde anden Plads, lagde sig ned paa Gulvtæppet og støttede sig til hinanden. Det var lutter unge Mennesker, en halv Snes Stykker ialt. Som de laa der i det store Atelier, rygende deres korte Piber eller Cigaretter, i skjødesløse Stillinger og oplyste af den store Hængelampe, der kastede sine Straaler skarpt ned over et lille Bord i Midten, medens Krogene laa i Mørke, saa hele Arrangementet hyggeligt og malerisk ud. Det var gennemgaaende kvikke, ganske intelligente Hoveder, men Paris havde ikke havt lige heldig Indflydelse paa dem alle.

Særlig gjaldt dette Maleren, der den Aften var Vært. Han havde i de store, fremmede Omgivelser faaet en vis Façon at udtrykke sig paa, der var anlagt paa at imponere. Alt hjemligt var noget Skidt, og alle Skandinaver vare

mere eller mindre Idioter. Det var hans Yndlingsthema, og derfor tvang Nemesis ham netop til at søge sine Landsmænd, da han ikke havde nogen Fornøielse af at diskutere dette Emne med fremmede. I Kolonien derimod kunde hans Udtalelser i Forbindelse med hans overfladiske Pariserjargon fortrinligt sætte Gemytterne i Bevægelse, og undertiden diskuterede man, saa Stole og Borde dandsede.

Til at begynde med forholdt man sig dog i Reglen roligt. Saaledes gik det ogsaa iaften. Medens der blev læst høit af et af Medlemmerne, hørte man næsten ikke en Lyd, undtagen naar en eller anden, der var bleven træt af den liggende Stilling, dreiede sig for at faa det bekvemmere. Ellers var alt stille, medens Oplæseren vendte det ene Blad efter det andet. Paa den Maade kom man gjennem to Kapitler.

„Skal jeg læse videre?“

„Ja, nei!“

„Saa maa vi sætte det under Afstemning.“

„Jag föreslår, att vi sluta nu och repartisera till en pounschbål!“ sagde Maleren.

Forslaget vandt saa almindelig Anklang, at Afstemningen blev unødvendig. Et Askebæger gik rundt. Det var ikke store Penge,

man havde hos sig, og flere maatte rode et Par Gange i Vestelommen, inden de fandt nogle smaa Sølvmonter og store Kobberskillinger, men der blev dog nok til adskillige Flasker Vin, og efterat Selskabet havde været opløst en halv Times Tid, indtil man fik alt i Orden og hentet Drikkevarerne, var man atter samlet alle Mand, medens Bollen dampede paa Bordet.

Der blev drukket af Glas og Kopper og alt, hvad man kunde finde. Der blev snakket, sunget og diskuteret, saa at man mindst skulde troe, at der var samlet et halvt Hundrede Mennesker i det store Værelse, dersom man havde hørt denne Tummel udefra. Midt mellem alle disse glade, høirøstede Mennesker sad Falk temmelig stille og adspredt.

„Hvorfor drikker De ikke noget,“ sagde Bolleskjænkeren, medens han fyldte de andres Glas.

„Han tänker på kärestan!“ sagde Svenskeren.

Falk blev hidsig, fordi der akkurat var saa meget i Malerens Ord, at det overrumplede ham og ærgrede ham. Han tænkte netop paa Ellen Graa.

„Hvad er det for noget Sludder.“

„Sludder!“ gjentog Svenskeren med en pudsig Betoning, der skulde være dansk, „det var just inte något parlamentariskt uttryk, men med bönder må man ju hafva litet öfverseende! Skål i alla fall och lycka till förlofningen.“

De andre vilde gaa ind paa Špasen, men bleve forskrækkede ved det blege Udtryk i Falks Ansigt:

Selv denne Fremmede, der ikke kjendte ham fra Hjemmet, havde strax Bonden parat som Skjældsord imod ham.

„Hvad er det, De hentyder til?“

„Hentyder!“ gjentog Svenskeren atter, „nu blir Ni så förbaskadt morsk för det, jag menar naturligtvis den satans lilla sötungen, som Ni spatserar med på middagarne; det har Ni sett allihopa.“

De andre svarede ikke, de havde allerede faaet Indtrykket af, at man var kommet ind paa et forkert Emne, ved at blande en Dame ind i Samtalen.

„Det er uforskammet,“ sagde Falk og reiste sig endnu blegere i Ansigtet end før.

„Är det något ofösskämtdt i, att man säger, att Ni tycker om en vacker flicka?“

Den Slags oförsämndheter får Ni gerna säga om mig.

Når man har bott i Paris i ett år, så skulle man vara en riktig jubelidiot, om man vore tillsammans med en liten söt unge utan att göra henna till sin maitresse.“

„Tag Dem i Agt. Jeg taaler ikke, at De taler saaledes.“

„Det måste Ni göre i alla fall; men aflägsna Er nu, då Ni inte förstär skämt.“

„Men det er ikke Spøg, dette her. De Ord skal De staa mig til Regnskab for.“

„Behagar Ni på pistoler i Boulognaskogen?”

„Nei, det gaaer mere borgerligt til med tørre Prygl,“ sagde Falk og knyttede Haanden. „De er en Flab, naar De udslynger en saadan Beskyldning mod mig.“

„Den som unskuldar sig, anklagar sig,“ sagde Maleren mellem Tænderne, medens han reiste sig og nonchalent tændte sin Cigaret over Lampen.

I det samme lød der et forfærdeligt Bras. Man hørte Glas og Porcelain klirre mellem hinanden, en osende Stank af varm Petroleum forpestede Luften, og alt blev ravende mørkt. Det var Falks kraftige Næve, der havde taget

feil af sit Maal. Idet han vilde give Maleren et Ørefigen, havde denne opdaget hans Hensigt og dukket sig. Haanden var røget imod Hængelampen og havde slynget Beholderen ud af sit Leie.

Hist og her blev der revet Tændstikker af i Mørket, hvor de lyste et Øieblik med et svagt Skjær, der atter slukkedes som Lygtemænd. Petroleum, der var antændt af den brændende Væge, begyndte at flyde i en Ilstrøm ud mellem de væltede Glas og den blaatlysende Punch, der nu ogsaa stod i Flamme. En Vandkandes Indhold, som blev gydt ud over det hele, gjorde ondt værre. Det trak Ilden, der løb paa dets Overflade, med sig ud i Værelset, hvor man sloges henne ved Døren for at komme ud.

Endelig kom man i Tanker om Sengeklæderne. Tæpperne og Madratserne bleve kastede ud paa Gulvet. Man hørte Glassene knuses under Dækket, medens Ilden hist og her pipede frem i smaa Luer, der kvaltes under Fodsaaler. Faren var overstaaet, men en snavset, osende Røg fyldte Atelieret med en tung Luft, der var ved at kvæle alle.

Man fik Vinduerne op, og Osen stod i

tykke Kager ud under Rullegardinet, medens den friske Natteluft strømmede ind i Stedet som kvægende Balsam for de trangt aangende Lunger.

En lille Stump Lys var bleven fundet i Toiletskuffen og anbragt i en Flaske paa Bordet. Det kastede sit matte Skin over Valpladsen, hvor alt laa hulter til bulter.

Ingen talte om det passerede. Man hjalp med, saa godt man kunde, for at gjøre ryddeligt, og forsvandt den ene efter den anden med et kort: „Godnat.“ Det faldt ikke med en Tanke nogen ind at fortsætte.

Nede paa Gaden mødte Holm og Falk hinanden. De fulgtes først tause et Stykke Vei. Saa sagde Journalisten prøvende:

„Det var vist en Dumhed.“

„Synes Du?“

„Ja, den Historie kommer selvfølgelig hurtigt rundt, og den, hvis Ridder Du var, vil vistnok være mest kjed af den.“

„Jeg kan ikke styre mig, naar jeg hører en Dame blive omtalt paa den Maade.“

„Det taler mere til Ære for Dit Hjærte end for Din Forstand. Troer Du nu egentlig,

at Du vilde have gjort det, hvis der havde været Tale om en anden end Frøken Ellen Graa. Hendes Navn blev jo forresten heldigvis ikke nævnet.“

„Ja, selvfølgelig. Hvad mener Du med det Spørgsmaal?“

„Jeg mener blot, om Dine Følelser for hende ikke ere anderledes, end overfor Kvinder i Almindelighed.“

„Nej, jeg har intet Begjær og intet Haab i den Retning. Men i alle Tilfælde skal hendes Rygte ikke ødelægges for min Skyld. Jeg har havt den Svensker i Kikkerten lige fra en af de første Dage, Frøken Graa kom i Atelieret. Vi havde taget Plads udenfor en af Kafeerne, og idet han gik forbi, hilste han med et underforstaaende, tvetydigt Smil, der var mere fornærmende end mange Ord baade for mig og for hende. Jeg vil ikke have, at hun oftere maa komme i Atelieret. Imorgen gjør jeg Busten færdig efter Hukommelsen, og dermed er den Sag forbi.“

De gik Begge tause et Stykke i den delige, stjerneklare Nat. Saa tog Holm Afsked. Falk kunde ikke faae Ro i Blodet. Han

vedblev at drive rundt Gade op og Gade ned, medens Tankerne arbeidede.

Det begyndte allerede at lysne.

Lygternes Skin blegnede lidt efter lidt. Gadefeierne kastede Støvet i store Skyer hen over Fortouget, og underlige tykmavede Folk, der lignede spadserende Overdyner, begyndte deres Vandring ind mod Byen.

Det var Cigar- og Tobaksopsamlerne, der gik til Marked i deres Forsamlingssal bag Børsen.

Søvninge kom Opvarterne ud fra de smaa Restauranter, rullede de tunge Jernskodder i Veiret og satte Borde og Stole frem.

Falk gik op paa Mont-Martre, helt til det øverste, hvor en Kirke begyndte at reise sig, som om den vilde krone hele Paris med sin Hellighed.

Han satte sig paa en Bænk. Solen begyndte at falde over Byen, der laa for hans Fødder med sine hundrede af Spir og Kupler og vældige Pragtbygninger. Han følte sig saa uendelig lille overfor denne kjæmpemæssige Myretue. Han fik en Rædsel for at drukne dernede i det uendelige Hav.

Hvis han ikke brød over tvært, hvis han stadig i sin beskedne Stilling kun prøvede paa at vinde hende, der var saa forvænt og forkjælet af Livet, saa vilde han selv gaa til Bunds.

Det var et Lune hos hende, ellers havde hun ikke strax indladt sig med en fremmed. Men hvad Krav havde han ogsaa paa hende, og hvad kunde han byde hende. Men dog vilde han blive kastet til Side med Spot efterat have brugt den Smule, han endnu havde. Han maatte vige Valpladsen, han maatte sænke sig ned i Arbeidet og glemme hende, det var hans eneste Udvei; ellers gik han til Grunde dernede, og det vilde han ikke.

Hele hans Energi strittede imod den Tanke at komme hjem med Tiggerpose paa Nakken og modtages med haanende Smil, fordi det var gaaet, som man havde forudsagt: Paris var ikke noget for en Bondekunstner.

Jo, hans Beslutning stod fast. Blev han saa en Gang til noget, og holdt hun af ham, kunde han prøve sin Lykke igjen. Saa var det maaske for sent, men saa havde hendes Kjærlighed vel ogsaa været for skrøbelig til at bygge et Samliv paa.

Solen straaledede over Paris. Han saa ud over Kjæmpehavet og fik en Følelse, som om han havde besejret en Fristelse.

Manden var fremme i ham, nu var det Arbeidets Tid!

OTTENDE KAPITEL.

For de løse, ledige Skandinaver bevægede Livet i Paris sig ganske naturligt, særlig paa de offentlige Steder. Det var der, man søgte hinanden. Dahl kom derfor en Eftermiddag, da han vidste, at Holm lige var færdig med sin Korrespondance, ned paa Kaféen.

„Hør,“ sagde han, „jeg troer, jeg er ved at blive forelsket. Naar jeg i nogle Dage ikke har seet Frøken Graa, enten tilfældig eller hos Guldbrandsens, bliver jeg helt melankolsk og gaaer rundt i en ubestemt Angst.

„Det er slemme Tegn,“ sagde Journalisten smilende.

„Ja, vist er det saa, men Du maa hjælpe mig. Saadanne Folk, der laver Historier, kan i Reglen finde paa Noget. Jeg maa sammen med hende noget oftere, men hvordan?“

Holm sad lidt og spekulerede, saa kiggede han hen paa Dahl med en høist hemmelighedsfuld Mine og sagde:

„Jeg har et Middel, men jeg er alligevel betænkelig ved Sagen. Jeg synes, det er et Slags Forræderi. Meningen med det hele er selvfølgelig, at Du vil frie til Frøken Graa, dersom Du mærker, at hun bryder sig om Dig. Men Ulykken er, at Falk vistnok ogsaa er forelsket i hende, skjøndt han selv nægter det, og at være med til at skaffe Dig Chancer vilde være Synd imod ham, der dog har kjendt hende længere, end Du har.“

„Hvad er nu det for noget Snak. Troer Du virkelig, at hun bryder sig om ham?“

„Nei, det troer jeg egentlig ikke, selv om hun maaske har givet ham Anledning til at tro det ved Koketteri paa en Tid, da hun ikke havde Andre, ligesom hun nu koketterer med Dig.“

„Naa, og troer Du, han vil kunne ernære en Kone som Ellen Graa, naar han bliver gift?“

„Nei, det troer jeg egentlig heller ikke foreløbig, selv om han nok med Tiden vil komme

til at tjene noget med den Energi, som han raader over.“

„Ja, Du med Dit selv om, selv om. Hvis det skulde ske, at hun kom til at holde af mig, vilde det da ikke være en naturligere Forbindelse? Jeg er dog uafhængig og kan byde hende en Stilling og et Hjem, hvis hun, hvad jeg helst saa, om hun bliver min Hustru, vilde slaa alle Tanker af Hovedet om at optræde.“

„Det kan der jo nok være noget i.“

„Naa, altsaa, men hvad var det for en Idee, Du havde?“

„Det skal jeg sigde Dig. Den er egentlig ikke ny. Jeg har spekuleret oftere paa den, inden Du kom, fordi den morer mig selv, men nu kommer den netop saa glimrende tilpas.“

„Du gjør mig helt nysgjerrig.“

„Vi trænge til lidt Liv, lidt Adspredelse her i Kolonien. Hvad mener Du, om vi satte os i Spidsen for en Aftenunderholdning med Dans. Spillende og syngende Damer, der ligge her paa Stipendier, og som brænde af Begjærlighed efter at optræde, er her nok af. De yde den løsere Assistance. Vi, der kjende hinanden noget nærmere, opføre en lille Privatkomedie ovenpaa den indledende Koncert. Jeg er nok Mand for at

skrive saadan en Bagatel sammen. Du bliver Elsker og Frøken Graa Elskerinde, og saa prøve vi forresten saa hyppigt som muligt.“

„Det er jo storartet, gamle Ven. Men vi maa have Guldbransen med. Det mere alvorlige Element maa ogsaa være repræsenteret.“

„Selvfølgelig, det har jeg ogsaa tænkt paa. Hvis han gaar ind paa Ideen, maa Prøverne være hos ham, for at Ingen skal faa ondt af dem. Naar vi kommer der til Middag iovermorgen, skal jeg have Stykket med, thi det er bedst at arbejde, medens Jærnet er varmt, og det behøver jo ikke at være saa langt. Arrangementet skal jeg nok paatage mig. Du er mere præsentabel. Du maa gaa op hos Konsulen og skrive alle Skandinavernes Adresser af og saa kjøre til hver Enkelt.“

De to Venner bleve efterhaanden lige begejstrede for Tanken. Det vilde være en fortrinlig Adspredelse nu, da Dagene undertiden begyndte at falde lange, medens Efteraarets evindelige Regnveirsstemning rugede over Paris, hvor der var smudsigt og raakoldt.

Guldbransen var strax med paa Ideen, efterat man havde udviklet den for ham. Han lovede at sørge for Lokale og at staa i Forskud

med Udgifterne. Det var længe siden, der havde været Noget i Kolonien, og han vilde gjerne arbeide med paa Alt, hvad der kunde skaffe mere Sammenhold mellem Skandinaverne.

Det lille Stykke, som Holm havde skrevet sammen, blev ogsaa approberet. Det foregik i et Billedhuggeratelier, hvor Elskerinden blev modelleret af sin Frier. Det var den billigste Dekoration, man kunde faa, idet den altid kunde laves af nogle Skjærnbrædter og et Par Gibsmodeller. Desuden vilde Falks Buste, naar den anbragtes paa en Kavalet midt i Atelieret, være et naturligt og fortræffeligt Rekvisit her, hvor man maatte hjælpe sig med saa lidt som muligt.

Busten, der var afleveret til Guldbransen, lignede iøvrigt udmærket, og den Aften, man fastslog Soireen, faldt der adskillige rosende Udtalelser om den unge Kunstner, uden at Frøken Graa lod til at lægge Mærke til dem. Efterat Dahl var kommet, syntes hun helt at have glemt Falk, der kun havde været et Legetøj for hende, saa længe der ikke fandtes nogen anden og bedre.

Holm vilde dog paa ingen Maade have, at man ved denne Leilighed forbigik Falk. De to Rivaler skulde begge have deres Chancer. Den

Ene havde faaet sin Rolle, den Anden sin Buste, saa maatte hver klare sig, som han kunde. Desuden vilde han ogsaa meddele Billedhuggeren, hvad Brug man agtede at gjøre af hans Arbeide, og høre, om han havde noget derimod.

Da Holm kom op til Atelieret paa Mont-Martre og bankede paa, var der Ingen, der svarede, skjøndt det ellers var den Tid, paa hvilken Falk altid arbeidede. Journalisten fik fat i Portnersken, der forklarede, at Billedhuggeren var flyttet bort for flere Dage siden og havde taget alt med sig.

„Om hun vidste hvorhen.“

„Nei, det havde hun ingen Anelse om. Han havde betalt og givet hendes Mand en Drikkeskilling for at hjælpe ham sine Sager paa en Vogn, og saa var han kjørt afsted. Men hvorhen, det havde han ikke sagt noget om, han havde iøvrigt altid været saadan en pæn og rolig Mand, der ikke gjorde noget Vrøvl. Det var ellers ikke saa let at have med Kunstnere at bestille.“

Konen begyndte at diske op med en Del Historier, som Holm ikke brød sig om at høre paa. Han forstod, hvad der var sket. Falk havde fundet Tidspunktet passende til at trække

sig tilbage fra Kolonien og forsvinde i det Paris, hvor man saa let møder hinanden, naar man vil, men endnu lettere undgaar hinanden, naar man ønsker det. Det vilde foreløbig blive Tilfældets Sag, naar de atter skulde træffe sammen.

Imidlertid toge Prøverne deres Begyndelse.

Det blev gemytlige Dage for de tre, de lykkeligste i al den Tid, de vare i Paris. Om Middagen mødtes man og spiste sammen. Saa drak man Kaffe hos Guldbrandsens og indøvede de forskjellige Roller, som hurtigt vare lærte, men som man dog vedblev at prøve paa.

Thi det gaar nu en Gang saaledes under alle Himmelstrøg, at Dilletanter altid mere sig betydeligt bedre under Indstuderingen end Publikum under den endelige Opførelse. Man bliver saa fjantet som Skolebørn, og den mindste Bagatel, der synes meningsløs for udenforstaaende, kan faa Humøret op til Kaadhed. Det er det samme, der gjentager sig, naar Komædiespil bliver professionelt, og som holder Scenens Folk saa mærkværdig naive, næsten puerile op i en høi Alder, hvor andre blive Alvorsmænd paa Livet.

Naar Prøven var forbi, kjørte man Frøken Graa hjem. At en Herre tog alene i Vogn

med en Dame var ikke velset i Kolonien, hvor man i det hele holdt strengt paa Formerne, men naar der var to Herrer, saa gjorde det ikke noget.

Det morede dog Holm mest, naar han kunde sidde paa Bukken, helst hvis han fik Lov at kjøre Hesten, og saa gik det afsted i strygende Fart, raabende og krydsende mellem alle de mærkelige Kjoretøier, medens de to sad nede i Vognen med Livet i Hænderne, men dog ganske taknemmelige mod ham, der var diskret nok til at krybe udenpaa.

Naar Vennerne kjørte tilbage, og begge sad ved Siden af hinanden inde i Vognen, dreiede Samtalen sig altid om et og det samme. Dahl kunde ikke blive træt af at tale om Frøken Graa, og selv om Holm undertiden kunde blive træt af at høre derpaa, lod han som ingenting.

Med Mellemrum saa de alle tre deres Snit til at smutte lidt paa egen Haand og drikke en Kop Kaffe eller en Vermouth udenfor *Grand Café*, medens de hørte paa Musiken. Men det var sjældent, Frøken Graa vilde indlade sig derpaa. Iøvrigt var der kommen en vis gemytlig Tone mellem de tre, og selv i Tiltale sagde

de to Venner næsten altid „Frøken Ellen“ uden Tilføielse af Efternavnet.

Dagen for Aftenunderholdningen nærmede sig. —

Det var ikke særlig mange, der havde tegnet sig, men man havde faaet de fineste Navne med og leiet et af de eleganteste Lokaler, der den Gang havde et vist Ry paa sig, fordi General Boulanger, hvis Popularitet netop begyndte at kulminere i Paris, i Reglen benyttede det til sine Sammenkomster.

Foruden den store Sal, hvor det lille Theater var reist, disponerede man over tre-fire tilstødende Værelser, hvor der skulde dækkes en meget elegant, staaende Souper.

Om Formiddagen var man i travl Aktivitet for at faa alt ordnet. Scenen blev sat i Stand, Klaver slæbt op ad Trapperne, da det, der fandtes, ikke kunde benyttes, og hundrede Smaating, som man havde glemt, maatte hentes ude i Byen, medens de assisterendes Drosker stadig for frem og tilbage. Det var, som om man forberedte en Fest til Ære for Republikens Hundredaarsjubilæum, saa megen Konfusion voldte disse forskjellige Mennesker mellem hin-

anden, da de mødtes første Gang, efter at de tidligere havde holdt Prøve hver for sig.

Om Aftenen straaede den store Sal i sin fulde Belysning. Temmelig fremmede for hinanden indfandt Skandinaverne sig, da de ikke vare vante til at træffe sammen, og hver lille Klike holdt sig for sig selv uden at have Lyst til at indgaa nye Bekjendtskaber, der maaske kunde blive genørende i Fremtiden.

De fleste stode op langs Væggene, og den store Sal med de mange tomme Stole saa trods sin stærke Belysning næsten uhyggelig truende ud, naar man betragtede den oppe fra Scenen.

Men heroppe bag det nedrullede Tæppe syntes man ikke at bryde sig videre om det eller være særlig nerveus. Man kjendte saa faa af dem dernede, at man var betydelig mere optaget af sig selv end af Publikum.

Holm, der fungerede som Instruktør, var i Færd med en lille Arrangementsprøve i de endelige Omgivelser. Han stod med Stykket i Haanden og gennemgik summarisk de forskjellige Scener. Pludselig standsede han og sagde:

„Saa kommer Sangen. Men Død og Pine, den har vi jo aldrig prøvet.“

„Jo, den kan jeg,“ sagde Frøken Graa, „jeg har prøvet den med Pianisten og givet ham Stikordet.“

„Naa, saa er det godt. Hvormange Vers er der?“

„Tre.“

„Altsaa Dahl! Du ligger paa Sophaen ved det aabne Vindue og ryger. Saa hører man Gadesangersken synge nede i Gaarden, altsaa ude i Kulissen, og Du bliver roligt liggende under tre Vers. Husk det. Hvis de klapper, er det jo bedst, at De synger det sidste *da capo*, Frøken Ellen. Er den munter?“

„Nei, den er meget traurig.“

„Det var kjedeligt. Saa gaar vi videre.“

Holms Ukjendskab til Gadevisen var ikke saa mærkelig til Trods for, at det var ham, der havde skrevet og indstuderet Stykket. Ideen havde man først faaet paa Prøverne. Samtidig med, at Frøken Graa spillede Elskerinden, vilde hun gjerne producere sig paa sit egentlige Felt, Sangen, og Holm havde da foreslaaet, at hun sang et passende Numer efter eget Valg ude i Kulissen. Gadesangerskerne vare saa almindelige i Paris, at et saadant Arrangement lige-

frem vilde sætte Lokalkolorit paa den temmelig primitive Dekoration.

Men Frøken Graa var aldrig paa Prøverne at formaa til at synge Sangen. Hun havde som adskillige Kunstnerinder, naar de have et Numer, de ere sikre paa, en Rædsel for at aflevere det, før alle Betingelser ere tilstede for dets Sukces. Naar Sangen kom, nynnede hun derfor blot et Par Strofer, og saa gik man videre. I Aften blev Numeret da nyt for alle, selv for de assisterende, og dem, der havde overværet Prøverne.

Tidspunktet, da Tæppet skulde gaa op, nærmede sig. Nede i Salen havde en og anden taget Mod til sig og sat sig paa Stolene, men de fleste stode endnu langs Væggene samtalende i smaa Grupper. De syntes ikke at vente sig stor Fornøielse. Fint var Publikumet iøvrigt med Gesandtskabet og Konsulatet med Damer i Spidsen. Holm speidede efter Falk, men Billedhuggeren var der ikke.

Forestillingen begyndte. Af og til blev der let og klappet opmuntrende, men iøvrigt var man meget reserveret og tilbageholdende. Saa kom Scenen, hvor Dahl i Tanker lagde sig paa Sophaen ved det aabne Vindue.

Holm, der ikke var inde, forvissede sig om, at Frøken Graa stod i Kulissen. Hun var der ganske rigtigt. Pianisten fik Vinket, og Sangen begyndte.

Det var en gammel provençalsk Vise i langsomt, næsten drævende Tempo, men der var en saa dyb Melankoli og saadan Forladthed og ensom Klage i disse Toner, at de uvilkaarlig fremmanede Billedet af en lille barbenet, forkommen Pige, der sang for Brød ved gode Menneskers Dør.

Der lød knirkende Trin over det bonede Gulv nede paa Tilskuerpladsen og Skraben af Stole, der overdøvede de første Strofer og bragtes til Taushed ved en energisk Hyssen. Saa blev dog alt dødsstille, og den lille Visers simple Rythme greb alle med sin sarte Poesi. Det var som en Sangfugls Kvidren høit oppe i Luften, fin og kløkkeren, som aandedes den frem af Brystet, og dog klang den som Sølv ud i hver Krog af det store Rum, som om den listede sig udenom enhver Resonnans og bragte den til Ro med sin indsmigrende Kjælen-skab.

Holm var bleven staaende. Han kunde se Frøken Ellens Ansigt. Intet Træk var for-

andret, medens hun sang. Overlæben havde kun hævet sig lidt og afsløret de blændende hvide Tænder, der lyste i det stærke Gasskin, som fra Rampen faldt ind i Kulissen. Den hele fysiske Anstrengelse var et Smil, der syntes at afspeile den Vellyst, som hendes Øre maatte føle ved Lyden af hendes egen Stemmes be-
daarende Klang.

Da det tredje Vers var forbi, blev Stilheden endnu staaende et Øieblik over Salen, saa brød der et stormende Bifald løs. Man skulde tro, at denne Applaus kom fra et tæt besat Hus og ikke fra en Forsamling af spredte Mennesker, der indtil for et Øieblik siden havde siddet kolde og udeltagende. Ovationen tiltog efter *da capo* Verset, man vilde se, hvem denne vidunderlige Stemme tilhørte, var hun ung, var hun gammel, var hun grim, var hun smuk, man klappede for at faa hende frem og kastede Blomster op, som Dahl lagde paa et lille Bord. Men det hjalp ikke, Frøken Graa vilde ikke bryde Stykket, saa gik det videre for spredt Interesse.

Idet hun traadte ud af Kulissen, saa hun Holm, der stod i taus Beskuelse af hende.

Hendes Øine lyste med dyb Glands, og

Kinderne blussede. Det var tydeligt, at denne Sukces havde glædet og overrasket hende. Det var jo hendes Debut paa Kunstens Brædder. Holm, der ogsaa var grebet af Øieblikkets Stemning, saa paa hende med et beundrende Blik, en Begeistring som den, man føler ved et uanet, pludselig fremdukkende Skjønhedsvæld. Hun lagde Mærke dertil, thi det var ikke hans sædvanlige Udtryk, og sagde i kaad Glæde:

„Bliver De nu ogsaa forelsket i mig. Det maa De virkelig ikke. De har dog altid været et fornuftigt Menneske, som man kunde tale med i Ro. Ingen Forliebelse, det maa De love mig.“

„Ja, kan jeg gjøre Dem en Fornøielse dermed, saa skal jeg nok lade være,“ sagde Holm og dreiede hende rundt paa Gulvet i munter Overgivenhed.

Da Ellen Graa traadte ind paa Scenen som Elskerinde, rakte Dahl hende Blomsterne, der laa paa Bordet; det var Anonymitetens galante Røbelse. Saa hun saadan ud og oven i Kjøbet en saadan Stemme! Bifaldet fornyedes, og Kolonien havde en Fornemmelse af, at den havde staaet Fadder til en af de Stjærner, for

hvem Paris saa ofte har været det første Firma-ment, hvorpaa de tændtes.

Aftenunderholdningen gik til Ende, og Ballet begyndte.

Man fyldte kun lidt i den store Sal.

Frøken Ellen Graa, der var iført en i al sin Tarvelighed elegant hvid Kjole med Udskjæring i Bryst og Ryg og Violer ved den ene Skulder og i Haaret, var Gjenstand for udsøgt Opmærksomhed fra alle Sider. Hun blev præsenteret for Spidserne og maatte dandse en Gang Gulvet rundt med hver. Hun konverserede dem med stort Liv, der vistnok mere skyldtes Beregning end Interesse. Hun havde allerede Kunstnerindens Forstaaelse af, at man ikke skal støde nogen fra sig, medens man endnu er i Starten.

Hendes naturlige Humeur og mere ligefremme Væsen kom først frem senere paa Aftenen, da de fremmedartede Elementer begyndte at tage hjem, thi den oprindelige Klike, der havde arrangeret Festen, gjorde sig selvfølgelig mest gjældende til Trods for, at dens Medlemmer søgte at være saa gode Værter som muligt. Stemningen blev derfor mere animeret, jo færre man blev, og den kulminerede, da

man fra den store Sal flyttede ind i et af de mindre Værelser og begyndte Ballet forfra.

Holm havde vistnok det rigtige Indtryk af Situationen, da han bød Fru Guldbrandsen, som ikke havde villet dandse hele Aftenen, Armen til Lanciers og sagde:

„Dands bare med, Frue, nu er Gjæsterne taget bort, nu skal Familien til at more sig.“

Og man morede sig udmærket.

I et Ophold mellem Dandsene traf Holm sin Ven Dahl, der sad ude paa den tæppebelagte, blomsterdekorerede Trappegang og røg en Cigaret, medens han svaled sig efter den sidste Galop. Han satte sig paa Trinet ved Siden af ham og fik Ild paa en Cigar.

„Naa, hvordan gaar det, gamle Ven?“

„Fortræffeligt, det var en storartet Ide af Dig, den skal Du have Tak for.“

„Det skal Du nu egentlig ikke. Hvad var det for en Komodie, Du spillede? Soufleuren klagede over, at det var umuligt at følge med Dig i Frierscenen. Du sagde noget helt andet end det, der stod i Rollen.“

„Saa, ja det er rimeligt nok. Jeg havde jo aldrig hørt Frøken Ellen synge før. Da jeg laa paa Sofaen og opfangede de første Toner,

blev jeg fuldstændig betaget, og da jeg saa skulde til at fri, var det, som om der intet existerede rundt omkring mig, som om det var fuldt Alvor, det jeg nu skulde sige. Hvor matte har de Repliker ikke forekommet mig, som Du, der aldrig har prøvet at være forelsket, havde lagt mig i Munden. Det er høist rimeligt, at jeg har brugt andre, langt varmere Ord.“

„Ja, det gjør jo ikke noget, hvis der ellers har været Mening i dem. Det er formelig Fremtidskomedie at lade de mere bevægede Repliker afhænge af Øieblikkets Indskydelse. Men hvad sagde hun?“

„Hun holdt sig selvfølgelig til Ordene i Rollen, men jeg mærkede hendes Haand trykke mig med en Varme, der dog ikke var strengt nødvendig for at opnaa Illusion overfor Publikum, og hver Gang vi have dandset sammen, synes jeg, at jeg er kommet hende nærmere.“

„Balstemninger er farlige. De er saa ofte veirede bort sammen med Dandsemelodiernes Toner.“

„Det er sandt, og det har jeg ogsaa selv tænkt paa. Hos mig er Følelsen ægte, det mærker jeg tydeligt, og er det en lille Seir, jeg

har vundet iafte, saa skal den nok blive forfulgt, indtil jeg helt har erobret hendes Hjærte.“

„Det bliver et haardt Slag for Falk.“

„Det kan jeg da virkelig ikke tage Hensyn til. Iøvrigt har han jo ikke vist sig i, Gud ved hvor lang Tid. Mon han tror, hun sidder og venter paa ham som en Solveig paa Peer Gynt. Det er vist ikke almindeligt i Paris.“

„Jeg ved det ikke. Jeg har ikke kunnet faa ham opspurgt. Han har vel trukket sig tilbage for at arbeide i Ro paa et eller andet større Arbeide, hvormed han kan slaa et stort Slag. Hans Buste af Frøken Ellen er forresten god, synes Du ikke?“

„Aah jo“, sagde Dahl kort. „Skal vi ikke drikke et Glas sammen inde ved Buffeten?“

„Hvorfor ikke, en god Gjærning kan aldrig gøres for ofte.“

De stod endnu og snakkede lidt sammen, medens de klinkede med hinanden. Saa forsvandt Dahl ind i Dandsesalonen, og et Øieblik efter saa Holm ham valse rundt med Frøken Ellen ganske sagte, medens deres Hoveder vare bøiede mod hinanden, og Samtalen førtes med Mund og Øine.

Han betragtede dem længe. De dandsede

begge fortrinligt og bleve ikke anstrængte, men kun inciterede af denne stadige Dreien rundt til Musikens Toner.

„Det kan blive et meget pænt Par“, sagde han til sig selv og tømte sit Glas.

Han vilde netop til at gaa ind i Dandsesalen, da en af Kellnerne kom hen til ham:

„Tør jeg spørge, er det ikke en af de Herrer, der er i Komiteen?“

„Jo!“

„Jeg skulde bede Dem, om De ikke vilde være saa venlig at se op paa Galleriet, om den Herre, der staar deroppe, hører til Selskabet, Han gik op fra Gangen uden at have været inde i Salen. Det syntes Portiéen var mistænkeligt, men han er lidt ængstelig for at tale til de danske Herrer.“

„Saa, hvad er det for et Galleri?“

„Lige for Enden af Salen.“

Holm gik ind i Dandselokalet. Det var ganske rigtigt. For Enden af den store Sal fandtes et Galleri eller rettere en lang Loge, hvor Musiken pleiede at have Plads ved store Festligheder. Nu var der mørkt deroppe, og der var hængt Dannebrogssflag og Trikolorer ud fra Rampen.

Hjørnet af Salen gik man op til Logen ad en Vindeltrappe. Holm løb op ad Trinene. Han var blændet af det stærke Lys indefra og traadte forsigtigt ind i den mørke Loge.

„Er der nogen?“ spurgte han paa Dansk.

I det samme hørte han Skridt længere henne i Logen, en Dør i den modsatte Ende aabnedes, han saa et kort Lysglimt, saa smækkedes Døren atter i.

Holm gik forsigtigt gennem Mørket og famlede mod Døren. Han kunde ikke strax finde Haandtaget. Endelig fik han fat i det efter at have strøget et Par Tændstikker og lukkede op. Han stod paa en lille snever Trappe, der førte ned til Hovedindgangen.

I en Fart var han nede med tre Trin ad Gangen. Den fremmede havde allerede taget sit Tøi og var gaaet; han indhentede ham nede i Porten, lige som han var ved at gaa ud paa Gaden. Nu kjendte han ham.

„Falk! Falk!“ raabte han efter ham, men Billedhuggeren satte af Sted i Løb, som en Tyv, der forfølges af Politiet, uden at vende sig om.

Holm gik barhovedet tilbage samme Vei, han var kommet. Da han var naaet op i Logen,

kastede han et Blik ned i Salen. Dækket af Flagene havde man her en fortrinlig Udsigtsplads, fra hvilken man kunde iagttage alt, hvad der foregik dernede.

Holm blev staaende et Øieblik paa samme Plads, hvor han nylig havde set Falk. Dahl og Frøken Ellen vare hørte op at dandse og sad nu og konverserede hinanden i en af Sophaerne, medens han førte Viften foran hende.

Timerne fløi. Den blege Dag begyndte at kigge ind og sløve Gaslyset, medens Støvet laa tæt over alle Meubler. Der var ved at blive uhyggeligt, og Tiden til Opbrud var kommen. Endnu en lille Kop Kaffe, og Skandinavernes Fest var forbi til Glæde for de blege, søvndrukne Opvartere.

NIENDE KAPITEL.

Paris var næsten ikke til at kjende igjen.

Den ellers saa smukke By lignede en fuldstændig Pjaltebutik. Alt var overklistret med vældige Plakater i alle mulige Farver. De offentlige Bygninger, Kirker, Monumenter, selv Træerne paa Boulevarden vare indsvøbte i dette hæslege, brogede Madpapir, paa hvilket man overalt saa General Boulangers Navn prange.

Hans Valgagitation arbeidede med utrolig Ihærdighed. Selv om hans Modkandidat om Natten havde faaet sat en enkelt Plakat op, saa havde Generalens Klistermørere været der en halv Time senere, og naar Solen stod op, saa man ikke andet end Boulanger og atter Boulanger. Folk syntes at blive hypnotiserede. De kunde ikke tale eller tænke, uden at dette Navn kom paa Læberne eller i Tankerne, og

det mødte dem overalt. Naar de saa nedad, var det skrevet i store Bogstaver paa Asfalten, naar de saa lige ud, hang det paa Murene i en Uendelighed, og naar de løftede Øinene i Veiret for at søge Befrielse, prangede det paa store Bannere tværs over Gaden. Det var til at blive forrykt over, man kunde ikke flygte fra disse ni Bogstaver, der til Slut viste sig for En i Drømme.

Boulangere, der havde feiret saa store Triumfer i Provindserne, vilde erobre selve Paris. I Begyndelsen lo man ad ham, senere skjældte man ham ud, til Slut rasede man imod ham, men hvad man saa gjorde, endte man med at tale om ham, at diskutere ham, at reklamere for ham. Hans Agitation var som en Græshoppe-sværme, der sendte Tusinde Smaadyr imod En, der kribledede og krablede og tirrede og kløede, uden at man fik Fred, før man havde lagt sin Stemmeseddel til Fordel for Generalen i Valgurnen.

En ligefrem Feber havde grebet Byen. Det var ikke længere et Valg, det var et politisk Skuespil, et Væddeløb med Totalisator og *Book-makers*, der paa offentlige Steder gik

rundt og modtog Pareer for og imod Kandidaterne.

Generalen sad smilende som en Kokette, der lader sig gjøre Kur til. Selv syntes han ikke at røre en Haand, medens han fik alle til at arbeide for sig som rasende. Dagen igjennem modtog han Deputationer; de kom fra Anarkister og konservative, fra Landmænd og fra Næringsdrivende, fra utilfredse af den mest forskjellige Art. Han hørte paa dem allesammen, han saa paa dem med sine eiendommelige, gjennemtrængende blaa Øine og sagde: „Stol paa mig, som jeg stoler paa Eder.“ Ingen mærkede Inkonsekvensen i de tusinde modsigende Løfter. Alle vare de glade ved det, som de selv havde faaet, alle saa de dets Opfyldelse nær gjennem hans Valg, og alle forenede de sig i det ene Raab: Leve Boulanger! Magthaverne rystede. Ingen kunde standse en Haand i dette larmende, jublende Galleri, der blev vildere og vildere i sine Ovationer, ingen saa klart, hvorhen alt dette bar, Generalen selv maaske mindst. Han stod beruset midt i Folketummelen med Evne til at styrte alt omkuld, uden Magt til at samle noget.

Valgdagen kom, den 29de Januar i det

Aar, der med sin Udstilling skulde bringe Frankrig Opreisning for Krigens Nederlag. Paris var i nerveus Spænding. Medens Mørket leirede sig over Boulevarderne, trængte Menneskemasser sig saa tæt, at det var umuligt at komme forbi hinanden.

Generalen havde taget Stade i en Kafée i Nærheden af Operaen, op ad hvis prægtige Trappe Plakaterne med hans Navn laa tykt som et Tæppe. I Restaurationen flød Champagne i Strømme. Enhver, der var kommet indenfor, fik saameget, han havde Lyst til, men der maatte snart spærres af. Udenfor jublede Mængden og raabte ned med Modkandidaten Jacob.

Et Ligtog trak forbi. Det fik Plads trods Stimmelen. Det var en Mand i bar Skjorte, der langsomt blev baaret frem, medens Ligbærerne melankolsk sang:

Mester Jacob, Mester Jacob.

Sover Du.

Den smagløse Spøg hilstes med dundrende Bifald. Et Vanvid havde grebet alle.

Foran Bladene vistes Resultaterne i Transparent. Endnu gik det op og ned med lige Chancer for begge Kandidater, men hver Gang

en Liste var i Generalens Faveur, brød man ud i Jubel.

Municipalgardisternes blanke Hjælme med Hestehaarshalerne viste sig langt borte. Man raabte og skreg, hujede og peb og flygtede i Rædsel for et Indhug. Men den kompakte Masse trængte Rytterne tilbage og bredte sig atter paa den for et Øieblik ryddede Plads. Boulangers Billede sprang frem i Transparent oppe i et Vindue paa første Sal. Tusinder af Hatte løftedes i Veiret, Hurraraabene rystede Luften, man styrtede sig ind mod dette malede Lærred, som var det en levende Helt, som var det selve Napoleon, der kom tilbage fra Elba.

Klokken var bleven henad ti.

Lykken havde vendt sig til Generalen. Hans Majoritet taltes allerede i Tusinder, og nye Tusinder vedbleve at komme. Man klappede ham frem paa Balkonen, man overøste ham med Blomster, han stod smilende og rolig med Champagneglasset i Haanden og raabte: „Leve Republiken!“ den Republik, som han en Dag vilde styrte for at sætte Keiserkronen paa sit Hoved.

Men han vidste ikke selv, at han løi, og Mængden dernede vidste ikke, at det var den

selv, der fik ham dertil. Det var et stort politisk Delirium, der var gaaet over Frankrig.

Man syntes, intet Menneske kunde være rolig paa denne Aften, men at enhver maatte være med i Tummelen, og dog var der nok af dem. Folk, der sad stille i deres Velvære i Frygt for en Sten gennem Ruden og en Barrikade i Gaden, Folk, der sad stille af Sult og Nød, Sygdom og Sorg i den kolde Vinteraften, Folk, der trods alt knap vidste, hvad der gik for sig, som aldrig havde interesseret sig for Politiken og dens Luner, og som ikke lod sig forstyrre i deres daglige Dont af noget saa ligegyldigt som et Valg af en Mand til Deputeretkammeret.

Til de sidste hørte Falk.

Siden den Dag, han afleverede Ellen Graas Buste, havde han trukket sig tilbage til Ensomheden og Arbeidet. Han var flyttet bort fra Mont-Martre-Kvarteret og ud mellem Studenterne paa den venstre Seinebred, hvor ingen kjendte ham, og ingen tog sig af ham. Han fik Lov til at føre sit stille Liv for sig selv. Det var Slid og Slæb fra Morgen til Aften. Pengene hjemme fra vare forlængst slupne op, og ingen Hjælpekilder stod ham aabne. Han

vilde ikke bede, han vilde ikke ydmyge sig. Hele hans Energi havde han sat ind paa, at han skulde klare sig selv.

Om Formiddagen arbeidede han som simpel Svend i et stort Broncestøberi. Hans Flid, hans tekniske Uddannelse og hans kunstneriske Begavelse havde dog givet ham en Stilling, der var ikke saa lidt forskjellig fra en almindelig Arbeiders. Han tjente forholdsvis godt og kunde have slaaet sig igjennem, hvis hans Ambition kun havde været at blive en jævn Haandværker. Men Maalet var høiere.

Han vilde være Kunstner, han vilde anerkjendes af Kunstnere, og det var just det opslidende, at han ingen Velsignelse eller Tilfredsstillelse fandt i sit haarde Arbeide, thi han maatte snige sig dertil og derfra næsten som en Tyv. Havde de Kammerater, som han daglig arbeidede sammen med i Chapus Skole, vidst, hvad han tog sig for, saa havde de mødt ham med et Skuldertræk. Thi Kunsten har den mærkværdige Æresfølelse, at den kan være bekjendt at sulte, men den kan ikke være bekjendt at bruge sine Hænder til grovt Arbeide for Føden.

Den ansete Billedhugger selv vidste dog,

hvorledes det var fat, og han havde netop derfor fattet Interesse for denne mærkværdig seige Nordbo, der ikke lod sig smide ud af sin Kours. Han havde tilstaaet ham en Friplads, saa at han kunde besøge Skolen, naar han vilde.

Naar Arbeidet i Støberiet var forbi, gik Falk herhen, og det Par Eftermiddagstimer, han derefter endnu kunde se, sled han i det i sit Atelier. Saaledes forløb Dagen, til Mørket faldt paa, og han træt spiste sin Middag i en af de smaa Restaurationer.

Men Udgifterne til Atelier, Model, Materiale og Varme vare store. Han maatte spare paa alle Kanter. Ofte syntes han ikke, han havde Raad til at gaa ud til Middag, og for at tjene et Par Centimer kogte han selv The hjemme og spiste nogle store Humpler Brød med Smør dertil.

Saaledes var det gaaet ham iaften. Han var kommen hjem, medens det var halvmørkt, og Livet endnu ikke var begyndt at røre sig, og selv nu, da det's Bølger gik høiest, naaede Dønningen af det ikke op til ham. Der var stille som i en Grav i den lille Gade, hvor Atelieret laa.

Her var betydelig mere trist end oppe paa

Mont-Martre. Der var ingen Udsigt, og selv naar man stod op paa en Stol og kiggede ud af det store, skraa Vindue, hvorfra Ovenlyset kom ned, saa man kun Tage og rygende Skorstenspiber i en Uendelighed.

Væggene vare hvide og kalkede. De gloede kolde og fugtige med udsvedende Salpeter.

Der var kun faa Prydelser. De Smaating, som han havde havt til at hygge lidt paa Udseendet med i de Dage, han kom til Paris, vare gaaede med i den første Kamp for Tilværelsen, inden han fik fat i noget, og senere syntes han ikke, han havde Raad til at anskaffe sig den Slags Luxus. Der saa derfor tomt og fattigt ud. Det eneste Bohave var en Chaiselongue, paa hvilken han sov om Natten i den raakolde, gibssvangre Luft, et lille Bord med et Blækhus og nogle danske Bøger af Ingemann og Christian Winther.

Han følte sig ensom og forladt.

Den store Lampe, der hang under Loftet, kastede et skarpt Skær ud over Atelieret og fremhævede endnu mere dets Tarvelighed og Fattigdom. Han havde anskaffet denne store Solbrænder, der næsten skinnede som et elek-

trisk Blus, for at han ogsaa kunde bestille noget om Aftenen. Thi Arbeide og atter Arbeide, det var blevet hans Løsen.

Den Gruppe, der i Øieblikket stod tildækket med Klude paa Kavaletten, skulde være færdig til Verdensudstillingen, og bagefter skulde den sendes til Kjøbenhavn. De skulde dog faa at se paa Charlottenborg, at han ogsaa kunde lave noget.

Han begyndte at tage de fugtige Klude af, medens han sang en melankolsk Bondesang, der næsten lød som en Salme, og som gav Gjenlyd i det halvtomme Rum. Men han havde ingen rigtig Lyst til at tage fat. Hans Tanker vare andre Steder og havde som altid, naar han følte sig ulykkelig, Hang til at bygge Luftkasteller. Det var hans Naturs Lykke, at netop, naar det saa mørkest ud, kunde han finde Trøst i et straalende Fantasibillede i Lykke og Berømmelse. Hovedrollen i disse Drømmerier spilledes stadig af Frøken Graas Skikkelse. Midt i Sørgmodigheden var hun hans gode Engel, thi det var Tanken om engang at komme hende nær, der var Drivfjederen i hans rastløse Arbeide og Lønner derfor. Men han nagedes

ogsaa af Bekymring for, at hun skulde blive ranet fra ham.

Han havde jo maattet rømme Valpladsen, fordi han ikke kunde holde Stillingen som præsentabel Beiler. Men hun og alle de andre skulde nok faa Øinene op for, hvem han var, naar hans Værk var fuldendt.

Han begyndte atter at dække Figuren til. Han følte, at han trængte til frisk Luft. Ilden i Kakkelovnen var ved at gaa ud. Han fyrede stærkt i, for at Leret ikke skulde fryse, og forlod Atelieret.

Gaden var tom og øde, men efterhaanden som han kom længere frem, begyndte det stærke Livs Strøm at slaa ham i Møde. Hvad var der i Veien? Det var jo Valgdag! Han fik Lyst til at se paa Livet; det kunde maaske kvikke ham op.

Paa Boulevarderne var Tummelen nu steget til sit Høidepunkt. Valget var afgjort til Fordel for Generalen. Man hujede og peb, raabte og skreg. Af og til dukkede Municipalgardisterne frem og ryddede en Stump, naar Tumulten blev for stærk. De rødbuxede Ordenshaandhævere modtoges med Latter og Tilraab og førte et Par Fanger med sig, hver Gang de

skiftede Plads. De anholdte, der foreløbig bleve satte ned i Operabygningens Kjældere, havde kun eet Svar: Leve Boulanger! og det istemtes af Mængden, medens de førtes bort. Alt gik af uden Voldsomheder.

En Mand fik et Sabelhug over Ansigtet, og Mængden syntes et Øieblik at ville tage Parti, men blev hurtigt drevet fra hinanden, og de roligere Elementer begyndte at trække hjemad, nu da Resultatet var afgjort.

Der blev Luft. De patrouillerende Betjente kunde begynde at bevæge sig mellem Folk, med stadige Opfordringer til at passere, og Bladsælgerne med fjerde, femte og sjette Udgave af Aftenaviserne kunde faa Plads til at sælge, medens de raabte, saaat man mindst skulde tro, at de bleve myrdede.

Falk gik med Strømmen og kom forbi den danske Kafée.

Han kunde se ind gennem de store Ruder. Der var stærkt oplyst, og alt var optaget.

Ved et Bord sad Guldbrandsen, Dahl og Holm. Den sidste var stærkt beskjæftiget med at skrive, medens han af og til over Papiret var i ivrig Diskussion med de andre. Dahl

syntes dog mindre interesseret, han overlod væsentlig Samtalen til de to Boulangister.

Billedhuggeren følte en stærk Tilfredsstillelse ved at overbevise sig om, at Frøken Graa ikke var med. Skjøndt han længtes efter at faa blot et Glimt af hende at se, vilde han dog hellere undvære det, end at han skulde have været Tilskuer til hendes Nærværelse i Selskabet, medens han selv stod udenfor mellem de Tusinde fremmede Mennesker. Han tænkte et Øieblik paa at gaa indenfor og hilse paa Landsmændene, han havde Trang til at tale med nogen.

Han havde allerede begyndt at bane sig Vei hen imod Indgangen. Saa opgav han igjen sit Forsæt og vendte om.

Han vilde ikke paany knytte Omgang med disse Folk, i hvert Fald ikke for det første. Det vilde kun lamme og hæmme ham. Da han var kommen forbi Kaféen, følte han sig glad ved sin Standhaftighed.

Livet rundt omkring satte efterhaanden hans Fantasi i Bevægelse. Den begyndte at arbeide med alle hans egne Livsforhold, og Tankerne vendte sig pludselig fra denne vilde Tummel til det stille Hjem i Landsbyen, hvor Mo-

deren boede. Hun havde ikke i lange Tider hørt fra sin Søn. Hvad tænkte hun vel? Tidligere havde han altid været saa omhyggelig for at sende hende Brev. Var det Tanken om Frøken Graa, der saa fuldstændig havde grebet ham, at den havde fortrængt det Billede, der tidligere havde været ham det kjæreste af alle.

Der kom et bittert Samvittighedsnag over ham. Og dog, naar han ret tænkte efter, hvad havde han saa egentlig at meddele hende, som kunde glæde hendes Hjærte. Hun havde tænkt at se sin Søn som en stor Mand, og hvad var han her? En af de mindste blandt de mindste. Kun Haab til Fremtiden, det var hele hans Rigdom, og den var god for ham selv, men mager Kost for andre. Det var vel egentlig ogsaa derfor, at han ikke havde skrevet. Havde der været Lys og Lykke omkring ham, saa havde hans Tanker sikkert først søgt hjem til Moderen.

Men nu skulde det gøres godt igjen, saasnart han kom hjem. Dog hvorfor vente, hvorfor ikke gjøre det strax, det var jo det almindeligste her, at man skrev paa Kaféerne, og dem var der da nok af.

Som tænkt saa gjort. Han gik ind i en

lille Restaurant, hvor der saa nogenlunde fredeligt ud, og bestilte sig en Kop Kaffe og Skrive-materiale.

Hvad skulde han skrive?

Han begyndte to, tre Gange, men det vilde ikke forme sig for ham. Saa gjerne vilde han skrive noget, der kunde glæde og varme det gamle Hjærte, men Meddelelserne fra hans eget Liv vare ikke dertil. Hvis det var gaaet anderledes, hvis alle de Illusioner, som han havde havt, havde holdt, hvor vilde han da ikke have været glad ved at sende sin Moder et Brev om sin Lykke.

Tanken varmede ham selv, idet den slog ned, og uden at han forstod eller prøvede paa at gjøre sig klart, hvorledes dette Bedrag fødtes, sprang han midt ind i Begivenhederne og skrev saa hurtigt, at Pennen næsten ikke vilde følge Tankerne:

„Kjære lille Moder!

Du kan ikke tænke Dig, hvor glad og tilfreds jeg føler mig, medens jeg sender Dig disse Linier. Det er længe siden, Du har haft Brev fra mig, fordi jeg har været saa optaget af at gjøre alt i Stand, og fordi jeg

først vilde skrive til Dig, naar jeg kunde give Dig rigtig gode Efterretninger.

Jeg har faaet flere store Bestillinger, som allerede ere udførte, og som have givet mig en god Indtægt. Nu er jeg flyttet udenfor Paris, har kjøbt mig lidt Jord og har bygget mit eget Atelier. Her er ganske anderledes end i den store, travle By, hvor der kjører saamange Vogne og Heste, at det næsten slet ikke er til at komme over Gaden, og hvor Betjentene maa hjælpe Folk over. Hvis Du var hernede, troer jeg, Du blev helt tummelumsk af al den Støi.

Men hvis Du saa kom ud til mig, saa vilde Du føle Dig rigtig vel tilpas. Her er saa lyst, roligt og venligt. Udenfor Huset er der en lille Veranda, her har jeg plantet Vin, og naar Sommeren kommer, ville de store Drueklasser hænge ned mellem Tremmerne, og Løvet vil skygge for Solen. Tænk, hvor det vilde være deilig, hvis Du kunde sidde her med Dit Strikketøi og se ud paa den lille Have, hvor jeg har anlagt smaa Bede og et Kaninstutteri; der er gamle Frugttræer, som stode paa Jorden, da jeg købte den, og et Lysthus i et Hjørne.

Indenfor har jeg Atelier. Jeg er ifærd med at hugge en stor Statue i Marmor, det deiligste fine Marmor, der lyser og skinner som Sne i Frostveir. Den skulde Du bare se, det vilde glæde Dine kjære, gamle Øine. Den er bestilt af en fornem Rigmand.

Bagved Atelieret har jeg en lille Dagligstue, mit eget Værelse og et Sovekammer. Om det saa er et Kjøkken, savner jeg det ikke, saa Du ser, at jeg kan gaa ind i Ægtestanden, naar det skal være, men det tænker jeg slet ikke paa. Mit eneste Ønske er, at Du kunde komme herved og se, hvor lykkelig jeg er, og hvor godt det er gaaet mig. Men den lange Reise tør Du vel ikke indlade Dig paa i Din Alder.

Men naar jeg nu er færdig med mine Arbeider, og jeg har faaet Medaille paa den store Verdensudstilling, som de nu ere i Færd med at stille op, og som bliver saa stor, saa stor, som man aldrig har set den før, saa skal jeg komme hjem for at besøge Dig, og saa skal jeg rigtig fortælle Dig om alting henede, ligesom Fader gjorde i gamle Dage. Saa skal vi sidde saa rart og hyggeligt sammen i den lille Stue, medens Du koger Kaffe,

og jeg skal give Dig et fint, nyt Shawl med Naal i.

Men indtil da, saa lev vel, min egen kjære lille Moder. Jeg haaber, Du maa have det vel og komme godt over den slemme Vinter, indtil Du atter kan se

Din altid hengivne og kjærlige Søn Jens.“

Han lagde Pennen fra sig og strøg sig over Panden. Hvorledes var dog alt dette faldet ham ind? Han læste Brevet igjennem og smilede ad den naive Tone, som han uvilkaarligt havde anslaaet, for at Moderen i sin Enfold rigtig skulde begribe alt.

Ak, hvor forskjelligt var dog ikke dette Billede fra Virkeligheden. Men var det Synd at glæde en gammel Kones Moderhjærte med en saadan Usandhed, der ikke kunde skade nogen. Det var jo ikke for at prale, at han havde skrevet dette. Jo, han vilde netop sende dette Brev afsted. Han skyndte sig at betale og frankere, inden han forandrede Beslutning, saa gik han ud paa Gaden og kastede Brevet i Postkassen.

Han følte sig helt lettet, da dette var sket. Færdslen var taget af. Endnu drev store

Hobe syngende og raabende ned over Boulevarderne, i Bladkontorernes Vinduer lyste endnu de sidste Meddelelser i Transparent, men ingen tog mere Notits af dem. Paris var ved at gaa til Ro ovenpaa den bevægede og anstrengende Dag, der havde sat alle Gemytter i Oprør, for at vaagne med Tømmermænd og Slappelse ovenpaa den voldsomme Kraftudfoldelse, der i Virkeligheden kun var en Demonstration.

Falk drev hjemad. Han kom op i Atelieret, hvor Kakkelovnen havde udviklet en kvælende, osende Varme, der afløstes af raakold Træk, da han aabnede Vinduet.

Han tændte den store Lampe og saa sig omkring. Han syntes, der saa endnu mere tomt og uhyggeligt ud end ellers. Det var alt-saa hans lille Wigvam med vindækket Veranda og Leilighed til en Hustru.

Aah ja! men om to Døgn vilde et Par kjærlige Øine læse hans Brev, og et Hjærte vilde banke for hans Lykke. Besad han saa dog ikke selv noget af den?

TIENDE KAPITEL.

Danskerne ere i en Henseende et mærkeligt Folk.

Uden at det er Affektation, er der faa Nationer, der ere saa snerpede, naar de ere hjemme, men der er endnu færre, som have mere Lyst og Mod til at se noget, naar de ere udenlands. Det bunder vistnok i en vis aristokratisk Følelse af, at man er den rene, for hvem alt er rent.

Faktum er i alle Tilfælde, at de Danske altid med en vis Gemytlighed gaa med, selv hvor man ved, at det gaar over Stregen, og hvor de indfødte ængsteligt holde sig tilbage. At det i Reglen er Damerne, der ere de ivrigste, og at man bag efter taler om sin Optræden som den naturligeste Ting af Verden, omend med

en vis Forargelse over Udlandets Moral, er ligesaa sikkert.

Af disse Grunde skete det da ogsaa, at den skandinaviske Kolonis Medlemmer gik med til en Fest, som man nok turde have sine Betæneligheder ved. Den var arrangeret af et bekjendt illustreret Blad, hvis Redakteur havde siddet i Fængsel, fordi hans Billeder trods kunstnerisk Talent vare for stærke for den ofte lidet liberale franske Retfærdighed. Det var et stort Maskebal, der gaves i et af de største Lokaler oppe paa Mont-Martre. Det var en vældig Sal med tilstødende Værelser og bagved en udstrakt Have med talrige Lysthuse.

Man var allerede kommen hen paa Foraaet.

Luften var mild, næsten sommerlig, og Borde og Stole begyndte allerede at komme frem paa Boulevardens Fortouge.

Der var sendt Billetter til adskillige af den danske Kolonis Medlemmer. Fra det Øieblik, man kom, til man gik, var man Gjæster hos Indbyderen.

Guldbrandsen og hans Hustru, Frøken Graa, Dahl og Holm havde aftalt at mødes for at spise til Middag sammen, inden man tog afsted.

Alle havde det bedste Humeur paa, da de samledes i en af Boulevardens Restaurationer paa første Sal. Man morede sig over hinandens Kostume og improviserede allerede et lille Bal rundt om Bordet, inden man tog fat paa Suppen. Frøken Graa saa henrivende ud i en Art Skjoldmø-Kostume, hvis blanke Skjælpantser sluttede tæt om hendes slanke Liv, medens det korte, blonde Haar strittede frem i trodsige, gyldne Krøller, og de blaa Øine lyste kjækt under den lille Hjælm. Dahls Blik veg ikke fra hende i al den Tid, man spiste. I det bedste Lune reiste man sig fra Bordet og fordelte sig i to Droscher, som ventede.

Det var et høist eiendommeligt Arrangement, der var truffet. Strax naar man traadte ind, var alt ravende mørkt, saa at man næppe kunde finde sig til rette. Naar man var bleven af med Tøiet, kom man ind i en lille skummel Celle, hvor der kun fandtes en Lygte, en Brix og et Bord. Her sad Indbyderen selv med tunge Lænker paa Hænderne og med et Krus Vand og nogle Skiver tørt Brød foran sig. Om hans Hoved lyste en Helgenglorie. Det var Symbol paa den Uret, han havde lidt. Han bevogtedes strengt af tolv smaa Gardister i

Uniform fra Revolutionstiden. Det var de nydeligste Modeller fra hele Kunstnerkvarteret, som man havde kunnet faa fat paa. Endnu kom de ikke fuldt til deres Ret i det dunkle Rum.

Saa traadte man ind i Salen. For Enden var der reist et lille Theater, hvor kvindelige Brydere tog Tag, og langs Siderne var malet en Række Billeder, som den Gang meget almindeligt solgtes paa Boulevarden, og som ved deres Smagløshed forraadte den tyske Oprindelse, som intet havde med fransk *chic* at gjøre. Det var en berettiget og fornuftig Protest, fordi dette Kram taaltes, medens de i al deres Vovethed kunstneriske Illustrationer bleve straffede. Paa Billederne var der ved Knæet skaaret et Hul, og de Damer, der havde Mod dertil, placerede sig bagved og fuldendte Virkningen med en realistisk Forgrund ved at stikke deres egne Fødder igjennem. Foran hvert Billede var anbragt en Bøsse, i hvilken man lagde sin Stemmeseddel og afgav sit Votum for de smukkeste Former.

Just som det danske Selskab traadte ind, blev den proklamerede Seirherreinde i Konkurrencen baaret forbi i Triumf, medens hun løftedes

høit op i Veiret, og Musiken faldt ind med Fanfarer.

Hermed var Tonen slaaet an.

Der herskede en ellevild Kaadhed overalt, Kostumerne vare gjennemgaaende lette, og Kankanen gik lystigt, Skandinaverne holdt sammen og morede sig akkurat, som naar man er paa Dyrehavsbakken, i denne endeløse Tummel.

Dahl og Frøken Graa dandsede næsten uafbrudt sammen. Midt i denne Mylr af fremmede Mennesker, hvor det gik temmelig frivolt til, syntes han i sin oprigtige, varme Kjærlighed at komme hende nærmere end nogensinde.

Efter en af Dandsene gik de ud i den store Have.

Maanen var kommet frem, den sendte sit matte Skjær ned mellem Træernes Grene og tegnede underlige Skygger hen over de brede, grusede Gange. Frøken Graa var varm af Dandsen, hun støttede sig tungt til sin Kavalers Arm, og ingen af dem sagde noget.

Natten var kølig, men de mærkede det ikke. Blodet hamrede endnu i deres Aarer fra Dandsen derinde i det varme, støvfylde Rum, hvor man kun længtes ud for at faa en Mundfuld frisk Luft.

De satte sig ind i et af de smaa Lysthuse. Langt borte lød den brusende Musik. Det var Kankanens femte Tour, den vildeste Dands, og dog Tonerne til den mest romantiske hjemlige Melodi: „Og hvis i Skovens Hal“ af Hostrups „Æventyr paa Fodreise“. Inde mellem Grenene tittede hist og her kuleurte Lamper frem, medens Vandet pladskede i den lille Fontaine i Havens Midte.

Her var lunt og fredeligt, næsten hjemligt.

Længe sad de Side om Side tæt op mod hinanden uden Ord, og lidt efter lidt gled hans Arm langsomt ind under hendes og lagde sig om hendes Liv. Han mærkede ingen Modstand, og han trykkede hende varsomt ind imod sig, stadig taus, stadig betaget af den Kjærlighed, han saa længe havde næret, og som han nu syntes at meddele hende uden Ordets Hjælp.

Hun saa op, og i det vage, ubestemte Lys mødtes deres Øine og sænkede sig i hinanden, som aabnedes deres Indre gjensidig gennem dette Speil for Sjælens dybeste Rørelser. Deres Ansigter droges nærmere og nærmere mod hinanden med magisk Kraft. Han følte hendes Hjelms kolde Metal mod sin hede Pande

og mærkede et Strøg af hendes varme, dunede Kind mod sin.

Hans Øine bleve fugtige af en dyb, inderlig Kjærlighed, der sprudlede ham fra Hjærtet ud i Aarerne, og med en næsten vemodig Følelse midt i denne berusende Fryd over at staa ved sine Ønskers Maal berørte han med bly Ømhed hendes Læber med sine.

Hans egen Stemme lød ham fremmed, som kom den langt borte fra, og som turde den ikke ryste hans Sjæls Stemning bort ved Ordenes Lyd, da han hviskede:

„Lille Frøken Ellen, jeg elsker Dem, elsker Dem af hele mit Hjærte. De maa have mærket det før, allerede før Uger og Maaneder tilbage, mærket det paa tusinde Smaating, paa mit Blik, paa mit Væsen, paa den Glæde, der fødtes i mig, saasnart jeg saa Dem, saasnart jeg hørte Deres Stemme.“

Hun svarede ikke, hun bøiede sig tættere ind mod ham, deres Øine mødtes atter i et ømt Blik, og deres Hænder fandt hinanden i et Haandtryk, der sagde mere end mange Ord.

„Kjære Ellen, vil Du være min, vil Du betro Dig til min Varetægt, jeg skal aldrig, aldrig holde op at elske Dig.“

Hun lukkede Øinene som for bedre at høre de fagre Ord, der i sig selv sagde saa lidt, kun hvad elskende altid betro hinanden i Kjærlighedens gryende Morgen, men som farvedes af hans Sjæls Lidenskab, der gød gylden Glæde over dem.

Hun begyndte at tale uden at se op.

Hendes Ord lød, som var det i Drømme, hun meddelte sig til ham. Deres Tale sank ned til Hvisken. De betroede hinanden deres gjensidige Iagttagelser, hvorledes de havde mærket Kjærligheden gro frem, og hvorledes den ene havde været ængstelig for, at den anden skulde glide væk, og hvorledes de havde taget Varsler af hinandens Opførsel.

Og alt som de talte, alt som de mærkede, at denne Tilbøielighed var voxet samtidig frem hos begge, at den havde Maaneders daglige udelukkende Optagethed til Grund og ikke var en oplussende Stemnings Frugt, blev Talen roligere, mere naturlig, munter uden den endnu usikre Kjærligheds smægtende Lidenskab.

Han lagde blødt sin Arm om hendes Liv, løftede hende op fra Bænken og trykkede et Kys paa hendes Læber.

„Lad os gaa ind til de andre“, sagde han.

„Du kan let forkøle Dig i den kolde Natteluft, og jeg er saa glad, at jeg maa se Mennesker.“

„Aah nei,“ bad hun. „Lad os tage bort. Lad os ikke profanere vor Kjærlighed, der er saa ung og saa uberørt endnu. Før tænkte jeg ikke derpaa, nu synes jeg, at det vilde være at dukke den ned i Slam, hvis vi igjen gik ind denne pestsvangre Luft med dens vilde, tøilesløse Hurlumpei.“

Han følte, at hun havde Ret. Det var kun Trangen til at faa sagt blot til et eneste Menneske, hvor lykkelig han var, der havde drevet ham tilbage. I det samme sagde hun:

„En Ting maa Du ogsaa love mig. Lad være at fortælle vor Forlovelse til nogen i Kolonien. Lad disse Dage, vi have tilbage hernede, være vore egne uden nysgjerrige, vogtende Blikke, vent med at lade de andre vide det, til vi reiser.“

„Ja,“ sagde han langsomt. Han vilde helst i Øieblikkets Betagethed have raabt sin Lykke ud for alle Vinde, men i det samme bøiede han sig ned over hende og pegede hen mod Indgangen til Dandsesalen:

„Ham maa jeg have Lov at fortælle det til.“
Ellen smilede op til ham og sagde:

„Naa ja!“

Holm kom ud fra Dandsesalen, varm og ophedet, viftende sig med sit Lommetørklæde. Han opdagede de andre og sagde:

„Naa, staar I her og sværmer i Maaneskinnet, man skulde saamænd tro, I vare blevne forlovede.“

Dahl saa næsten skuffet paa ham og sagde:

„Du har da ogsaa altid en underlig brutal Maade at gjætte Tanker paa. Vi ere jo netop blevne forlovede lige i dette Øieblik, og medens jeg endnu er saa betaget, at jeg næppe tør tro paa min egen Lykke, og Ellen beder mig om ikke at fortælle det til nogen, saa kommer Du og siger det selv, som om det var en gammel Historie og den naturligste Ting af Verden.“

Holm kunde ikke lade være at le.

„Men er det ikke ogsaa en gammel Historie, det er jo netop det gode ved det, at Eders Kjærlighed ikke er fra iaften, selv om den først nu har faaet Ord. Er der nogen, det glæder, saa er det mig. Jeg har dog staaet Fadder til den.“

Han trykkede hjærtelig begges Hænder.

„Kjære Holm“, sagde Frøken Graa. „De er nok saa venlig ikke at lade det gaa videre.“

Det er maaske ikke alle, der er saa kloge til at gjætte som De.“

„Med Fornøielse, De ved, at jeg altid har rettet mig efter Deres Ønske, saa at jeg nu ikke en Gang kan præsentere mig som ulykkelig Elsker ved Siden af min Ven.“

„Det var Dem vist ikke saa svært, De bliver saamænd aldrig forlovet, Holm.“

„Man skal aldrig sige aldrig, Frøken Ellen.“

„God Nat!“ Og Dahl og Frøken Graadandsede med hinanden ned gjennem Hovedgangen for at naa bag om Salen ud paa Boulevarden.

Holm satte sig ned i Lysthuset for at svale sig. Alt var stille, kun Vandet pladskede ensformigt i Bassinet, og inde fra Salen, hvor Musikken var hørt op, lød en fjærn Brusens af højrøstede Stemmer, der flød sammen i en Lyd.

Pludselig hørte han ligesom et dybt Suk bag den tynde Bladvæg ved Siden af sig, et Øieblik efter lød det igjen.

Han gik ud i Gangen. Lysthusene fortsattes i en lang Række, det ene op ad det andet, kun skilt ved tynde Tremmer, ad hvilke den vilde Vin slyngede sig op.

Knap tre Skridt fra, hvor Dahl og Ellen

Graa havde erklæret hinanden deres Kjærlighed i de ømmeste Ord, sad en Mand foroverbøiet med Hovedet i Hænderne. Han var karnevals-klådt, men det varede dog ikke længe, før Holm var paa det rene med, at det ikke var nogen anden end Falk.

Han blev lidt forbauset, thi han havde ikke vidst, at Billedhuggeren var her, men han behøvede ikke at anstrænge sin Gjætteevne længe for at forstaa, hvad hans Hensigt havde været med at komme her, og han forstod ogsaa, at det vilde være overflødigt at fortælle ham, hvad der var gaaet for sig. Han vidste det sikkert bedre, og han havde selv søgt Leiligheden til at faa det at vide.

Holm slog ham paa Skulderen, og Falk saa op.

Han blev ikke forbauset, han havde hørt hans Stemme, medens han tog Afsked med de nyforlovede, og han vidste, at han var i Nærheden.

„God Aften“, sagde Holm, „det er længe siden, man har set noget til Dig.“

„Ja, jeg har holdt mig for mig selv, det har passet mig bedst.“

„Naa, Du behøver da ikke at være saa

kort i Tønen“, sagde Holm og lagde sin Arm om hans Skulder. „Du har naturligvis hørt, hvad her er gaaet for sig. Jeg forstaar, at det har gjort Dig ondt.“

Falk stirrede hen for sig.

„Ondt! det er et mildt Udtryk. Det var mit Livs Haab, der bristede. Hun var Sjælen i mit Arbeide, det er hendes Billede, som har foresvævet mig i mine tungeste Øieblikke, og Udsigten til en Gang at vinde hende er det eneste, der har holdt mig oppe. Nu er det altsammen forbi, jeg føler mig som i Mørke.“

„Jeg forstaar godt, hvor tungt dette Slag har ramt Dig, men har Du nogensinde havt nogen Udsigt, og kan Du bebreide nogen det Udfald, Sagerne have faaet, efterat Du selv har trukket Dig tilbage og overladt Fjenden Valpladsen?“

„Du taler med kold Forstand, Du har lige Sympathi for os begge, og Du elsker ikke selv. Du vil aldrig kunne forstaa mig eller min Smerte. Netop nu tegnede alt sig saa lyst for mig. Jeg har arbeidet Vinteren igjennem, og jeg er naaet frem Skridt for Skridt. Jeg har faaet to Arbeider antaget til Verdensudstillingen og har modtaget et Par mindre Bestillinger, der have

sat mig i Stand til at leie et ordentligt Atelier. Med lidt Held vil jeg have en Fremtid, der vil kunne sikre mig min Existens.“

„Men tror Du, at det vil blive en Existens, der vilde kunne tilfredsstillen en Dame som Frøken Ellen Graa?“

„Du spørger om saa meget. Jeg har i hvert Fald selv troet det.“

„Men nu er jo Haabet ude. Der er andre før Dig, der ere blevne skuffede i deres første Kjærlighed, og som alligevel have fundet Lykken. En Mand maa ikke give sig strax. Du er vel ikke svanger med Selvmordsplaner?“

„Det siger Du, som Du pleier, uden at man forstaar, om det er Spøg eller Alvor. Nei, jeg nærer ingen Selvmordsplaner. Der var maaske en Tid, da jeg kunde have tænkt derpaa, men den er forbi. Jeg er bleven grundigt kureret.“

„Hvorledes da“, spurgte Holm forbauset.

„Det er Krogs Skyld. Han er den eneste, der af og til har besøgt mig. Jeg ved ikke, hvorledes han havde faaet snuset mig op. Han blev mere og mere underlig og sær. Saalænge jeg havde det helt smaat, gik det endda an. Han følte en Tilfredsstillelse i at se, at han ikke var alene i Kampen for Tilværelsen. Men

efterhaanden som det begyndte at gaa mig lidt bedre, blev han mig næsten fjendsk. Naar jeg havde faaet en Bestilling, prøvede han paa at gjøre mig kjed af den paa alle Maader; snart paastod han, at jeg vilde blive snydt for mine Penge, snart at det var under min Værdighed at tage mod saa lidt for mit Arbeide; de udbyttede mig, som han udtrykte sig.

Der var et Øieblik, da jeg for Alvor tænkte paa at vende tilbage til Kolonien. Der var kommet en Uro paa mig i min Ensomhed, en Frygt for, at det skulde være for silde, naar jeg endelig viste mig. Saa hørte jeg om Eders Aftenunderholdning, der var omtalt i et Par Blade, og jeg fik Lyst til at være med.

Jeg havde allerede gjort mig i Stand og var omtrent færdig. Saa bankede det paa, og Krog kom ind. Han saa paa mig næsten med Had, da han opdagede, hvor pyntet jeg var, og mønstrede mig fra Top til Taa.

„Hvor Fa'en skal Du hen,“ -sagde han i en saa bebreidende Tone, at jeg næsten var helt flou, da jeg svarede:

„Jeg havde tænkt at gaa med til Skandinavernes Fest.“

Han svarede ikke, men begyndte at fløite,

medens han stadig vedblev at følge mig med et inkvisitorisk Blik. Halvt genert fuldendte jeg mit Toilette.

Saa fik han lige paa en Gang et af sine rigtig ravnorske Anfald af Raseri og spurgte, om jeg troede, at jeg kunde gaa paa Bal med tyksaaledede Støvler og Celluloidmanchetter.

„Naa saadan“, sagde Holm, idet han efterlignede Normandens Stemme: „Gud, hvor Du er *drôle*. En tror begribelig, at Du er svært fin, Vennen min, i de fillede Raker.

Komprenerer Du ikke, at de bare ville skrathyle af Grin, naar Du kommer sluskende bortover mellem de fine Karer.

Tror Du, det er *chic* at gaa paa Bal med de tyksaaledede Skoene Dine, som Du selv har smurt, — og med Celluloidmanchetter paa bare Næverne. Ka Dogger ikke forstaa, at Krage søger Mage, og Du bli'er Fa'en plyndre min Pjølterstok bare en Krage, om Du skriver nok saa greit Falk inden i Flossen og Koften Din. Der har Du *mon opinion*.“

Falk kunde ikke lade være at le.

„Ja, saadan var det omtrent.“

„Men Du kom alligevel.“

„Hvoraf ved Du det?“ sagde Falk og rødmede.

„Det var jo mig, der var oppe efter Dig i Logen.“

„Naa,“ sagde Falk og betænkte sig, „det vidste jeg ikke. Jeg troede ikke, nogen havde set mig, og jeg vilde helst have undgaaet at tale derom. Jo, jeg gik virkelig derhen. Men saasnart jeg kom paa Trappen og saa, hvor fint alt var, saa faldt Krogs Ord mig pludselig ind. Jeg syntes, mine Sko vare saa tyksaaledede, min Kjole saa luvslidt, jeg blev bange for at gjøre Fiasko. Jeg hørte et Par Stemmer, som jeg troede, jeg kjendte, og jeg trak mig et Par Trin op ad den lille Trappe. Da hørte jeg over Galleriet Musiken fra Salen, og jeg fik den Ide, at jeg muligvis deroppe fra kunde se, hvad jeg ønskede.

Jeg blev staaende længe og kiggede ned. Jeg saa, hvorledes denne Hr. Dahl kurede til Frøken Graa, og det brændte mig i Sjælen, naar jeg saa dem fare forbi. Jeg følte instinktmæssigt, at jeg var dette Menneske overlegen, men naar jeg betragtede hans elegante Dragt, hans store stivede Skjortebryst og hans flotte Dands, saa følte jeg ogsaa, at det i det mindste

her vilde være mig umuligt at tage Kampen op med ham.

Jeg blev endnu mere usikker paa mig selv, og da jeg i Mørket hørte en Stemme, der spurgte; „Er der nogen?“ skyndte jeg mig at komme afsted over Hals og Hoved. Jeg havde Fornemmelsen af at have luret. Havde jeg blot vidst, det var Dig, saa var det maaske gaaet anderledes.

„Det tror jeg ikke. Det var allerede for sent, Du viste Dig, hvis Du da nogensinde havde havt Chancer.

„Maaske,“ sagde Falk og stirrede hen for sig.

Der blev en lang Pause.

„Men hvordan gik det saa med Krog?“

„Ja det er sandt,“ sagde Falk, der følte sig lettet ved at tale om noget andet.

„Jo større hans Elendighed blev, desto mere voxede Storhedsvanviddet frem hos ham. Han troede tilsidst i fuldt Alvor, at han skulde være Dirigent i den store Opera, og en Aften fortalte han mig, at Carnot havde kaldt ham op i sin Loge og havde komplimenteret ham. Det gjorde mig inderlig ondt for ham, men han var mig en gavnlig Lære. Der var Spirer hos

mig til den samme Sygdom, til at finde et Surrogat for Berømmelsen i hallucineret Selvovervurdering. Men efterhaanden som jeg saa Galskaben faa Tag i ham, kureredes jeg selv.

En trist Regnveirsaften kom han op til mig. Vandet drev af hans tynde Havelock, og han rystede af Kulde. Han var bleg, men rolig og næsten normal. Virkeligheden havde taget saa haardt i ham, at den havde rystet ham ud af hans indbildte Drømmeverden. Han var bleven afskediget fra sin lille Bestilling og stod nu Ansigt til Ansigt med den bitreste Nød. Han græd, medens han sad hos mig, og stadig talte han om de høie Fjælde, som han aldrig skulde se mere. Jeg vilde overtale ham til at blive hos mig om Natten, men han vilde hjem, og saa drev han af i det raakolde Regnslud, medens han med sin dybe Stemme nynnede paa en af de melankolske Folkemelodier, som han troede, han selv havde komponeret.

Jeg var urolig for ham og opsøgte ham den næste Dag i hans lille Logis. Han havde hængt sig paa Dørstolpen. Jeg fik en Afsky for Selvmord, en Væmmelse for denne Nedværdigelse af Mennesket endog efter Døden, og denne Følelse paakommer mig, hver Gang jeg

atter faar dette uhyggelige Billede i Tankerne. Hvor var det dog hæsligt at se ham med det blaa, opsvulmede Ansigt og den udhængende Tunge.“

Falk tav, og begge bleve siddende uden at se op, medens Musiken fra Dandsesalen atter begyndte at lyde ud til dem.

Det var Falk, der atter tog Ordet eller rettere halvhøit fortsatte sin Tankerække.

„Men jeg fortvivler ikke. Afgjørelsen er maaske bedre end Uvisheden, i hvilken mit Haab dog efterhaanden var blevet saa ringe. Nu vil jeg kun leve for mit Arbeide og i det: kan jeg ikke vinde Kjærlighed, vil jeg i alle Tilfælde vinde Agtelse for mig selv og Anerkjendelse hos andre.“

Han talte roligt, som en Mand, der har taget sin Beslutning. Holm forstod, at her var en Villie, som ikke opgav sig selv, og hvis stærke Kraft en Gang maatte seire og bringe ny Ligevægt i Sindet.

Falk reiste sig.

„Gaar Du,“ spurgte Holm.

„Ja.“

„Alene?“ sagde Journalisten i en Tone, der stillede Falk frit i sit Valg.

„Ja, helst.“

„Farvel, min Ven.“

„Farvel,“ sagde Falk og trykkede hans Haand uden at se op.

Holm saa efter ham, medens han forsvandt mellem Havens Træer. Det var ingen særlig lystig Karnevalsgjæst.

Journalisten gik atter hen mod Dandse-salen. Tæppet i Baggrunden var blevet trukket i Veiret, og parvis gik man i Polonaise forbi Scenen, hvorfra der blev givet hver en Kurv med en Flaske Champagne, en Kylling, Smør, Ost og Brød samt en lille Flakon med Bitter. Alle fik det samme, og uden Opvarteres Hjælp leirede man sig gemytligt rundt omkring i Smaaselskaber, som om man var paa Skovtour.

Propperne knaldede, og Overstadigheden var paa sit høieste, men Holm havde ikke mere rigtig Lyst til at være med. Han mærkede, at han ikke kunde faa Humeuret op, og forsvandt fra Selskabet, i samme Øieblik som Musiken atter spillede op for de lystige Karnevalsgjæster, der nu først rigtig skulde til at more sig.

ELLEVTE KAPITEL.

Der var Middag paa Eiffeltaarnet i Restaurationen paa anden Etage af den mægtige Jernkolos, der som et Magnetbjerg drog alle Tanker mod Verdensudstillingen.

Det var Dahl, der høitidelig deklarerede sin Forlovelse med Frøken Ellen Graa inden sin nærforestaaende Afreise.

Fra den høie Platform lode Gæsterne Øiet glide ud over de fine, blaa-hvide Kjæmpebygninger, der heroppe fra tog sig saa smaa, næsten legetøisagtige ud, medens den store, elektrisk belyste Kaskade væltede sin lysende Vandstrøm ind mellem mørkt Træløv og hvidt skinnende Kjæmpefigurer.

Lokalet saa høist eiendommeligt ud. Jernværket, der nedfra tog sig spinkelt og fint ud, næsten som om det var Kniplinger, viste sig

her over og under En som vældige, brunrøde Dragere, der laa tunge og massive, nittede paa hinanden. Selskabet var naaet herop med endel Besvær, thi endnu gik der ingen Elevatorer; de første, man havde prøvet, vare styrtede ned og laa knuste ved Foden af Taarnet, som en venlig Paamindelse til dem, der skulde benytte de næste.

Man var altsaa nødt til at bestige den vældige Jernpæl ad Trapperne udenfra. I Begyndelsen gik det let nok under Spøg og Latter og med en Energi, som om man aldrig vilde trættes.

Men man havde ikke brolagt Veien til Helvede mange Meter med gode Forsætter, før end det begyndte at trække i Knæene.

Konstruktionen blev mere og mere indviklet, Jernskinnerne krydsede hinanden i haabløst Kaos, der fremkaldte den dybeste Beundring for den sindrige Edderkop, der havde udspekuleret dette mægtige Væv.

„Nu hjælper det,“ raabte Holm, der var iforveien, opmuntrende til de andre.

Man var naaet op paa den første, store Afsats.

Endnu var alt lutter Forvirring. I Restau-

rationerne var man ikke færdig med at stille Borde og Stole til Rette. Opvarterne løb omkring, endnu ikke orienterede i deres Beskæftigelse i dette Luftlag, hvor man arbeidede og sled fra Loft til Kjælder. Man fristedes til at bruge dette Udtryk; thi naar man ikke saa ud i Luften, hvor Horisonten allerede begyndte at brede sig i sin Majestæt, følte man sig fuldstændig, som om man stod paa fast Grund.

Nede mellem Jernplankerne under Diskens Gulv var der et stort, køligt Rum, helt omgivet af Is. I denne svævende Kjælder tog man en Forfriskning, inden man atter gik paa Langfart til anden Etage med Holm i Spidsen.

Trappen blev smallere, Trinene mere indskrænkede. Nede paa første Etage slog Kulos og Varme op mellem de af Sommerheden gjennemglødede Jernkryds.

Damerne klagede sig ynkeligt over Træthed og vare lige ved at opgive det hele, men opbød al deres Kraft, da de hørte Herrerne raabe deroppe fra:

„Nu er vi der.“

Saa naaede man da anden Etage.

Rundt om mellem Kiosker, der skulde sælge Kaffe og Chokolade, laa Bjælker og Høvlspaaner

i et Roderi. Et stort Baal strakte Ildtunger i Veiret omkring en Kjedel, hvorfra man øste Tjærebeton ud over Gulvet, medens Røgen stod tyk og hed i den af Varme dirrende Luft.

„Var det her?“

Selskabet saa temmelig skuffet paa hinanden. Dahl havde sat en Ære i at være den første, der spiste paa Eiffeltaarnet, men man havde rigtignok troet, at alt var mere færdigt. Man var bleven gnaven, men saa lukkedes man af Værten ind i et lille fuldt monteret Kabinet, der svævede frit som et Fuglebur inde mellem Jerndragene, og hængende her mellem Himmel og Jord, medens Champagnen flød, fik det danske Selskab hurtigt hele sit prægtige Humeur frem i Glæde over det aparte i Situationen, og da Guldbrandsen udbragte Dahls og Frøken Graas Skaal, og den var drukket ud, kastedes Champagneglassene ud i Jernvævet, hvor de knustes med en klar, raslende Lyd som Akkompagnement til de tre korte og de tre lange Hurraer, der vakte de indfødtes høieste Forbauselse:

Det blev en Fest, der spurgtes i Kolonien, hvis Medlemmer snart begyndte at spredes for alle Vinde.

Paris var ikke længere sig selv. Den var bleven en Markedsplads for hele Verdens Tourister, der strømmede ind over den som en Græshoppesværn. Byens egne Børn vare flygtede, overladende deres Stad til den Oversvømmelse, der, naar den atter gik tilbage, skulde efterlade Guld, saaat man kunde tage det op med de bare Hænder.

For Falk blev Udstillingen ikke den pludselige, overvætted Sukces, som han og saa mange andre havde ventet, medens de arbeidede Dag og Nat, varme af deres egen Ide, kun optagne af deres eget Arbeide. Hvor havde det svalet hans fyrige Tillid til sig selv, som han til Tider havde følt, medens hans Værk skred frem, da han første Gang maalte sig selv sammen med disse udsøgte Exemplarer af fransk Kunst, der vare opstillede i den udstrakte Glas-hal, der lignede et Kjæmpedrivhus med grusede Gange, Græsplainer og exotiske Planter.

I disse Omgivelser vare Skulpturerne anbragte. Danmark havde et lille beskedent Hjørne, og i dette lille Hjørne havde han selv igjen en meget fordringsløs Plads. Hvor skulde han dog kunne gjøre sig gjældende? Alle Luftkasterne

faldt sammen som et Korthus, hvis stolte Reising i et Nu ligger plat paa Bordet.

Men Mismodet var overdrevent som Haabet.

Danmark ydede sit store Kontingent af reisende til Udstillingen, større maaske forholdsvis end de fleste andre Lande, og der var Dage, hvor man paa Boulevarderne kunde tro sig hensat i et Fremtidens Kjøbenhavn, saa mange Landsmænd løb man paa, og saa stærkt gjorde de sig gjældende i Storstaden, fordi de alle koncentrerede sig paa samme Sted.

Paa Udstillingen søgte de fleste deres egen Afdeling. De fandt den midt i det store Virvar, og hvad de saa, bed sig fast i deres Erindring, thi her var noget, der virkede som en Oase midt i en Ørken, her var Hvile for Tanke og Øie, fordi det var et Stykke af Hjemmet, der gled forbi dem med kjendte Træk.

Der kom ikke, som Falk ofte havde tænkt sig det i sine Fantasier, ved Aftentide en Rigmand og bankede paa hans Dør for at betale den unge Kunstner det dobbelte af, hvad han havde forlangt for sine Arbeider, og med et Slag gjøre en berømt Billedhugger af ham. Men der kom det, der var bedre, og som trænerede hans Sind til den Medgang, der undertiden kan

være langt farligere end Modgangen. Der kom mange Folk med jævne Midler, som saa, hvor dygtigt og energisk den unge Mand havde arbeidet paa egen Haand, og som hver efter deres Evne interesserede sig for ham og gjorde deres lille eller større Bestilling hos ham.

Da Udstillingen lakkede mod Enden, da Touristernes Strøm begyndte at drage bort, og Paris atter Dag for Dag mere og mere fik sit gamle Fysiognomi tilbage, da kunde Falk regne sammen, at han havde Arbeide nok for det første Par Aar, bestilt uden bestemte Terminer og af den Art, at han kunde udføre det i Paris eller Kjøbenhavn, ligesom han vilde.

Men foreløbig tænkte han ikke paa at vende hjem.

Endnu havde han meget at lære, og han arbeidede med dobbelt Kraft for at udfylde den Tomhed, der undertiden kunde overfalde ham, efter at alt Haab om en Gang at se sit Kjærligheds Haab virkeliggjort var veget fra ham.

Hans sunde Forstand, der fik mere og mere Overhaand, alt som Modgangens Tryk veg fra hans Skuldre, kunde til Tider faa Bugt med hans Hjertes Følelser, og han kunde spørge sig selv, om det ikke var en Lykke, at han

aldrig havde naaet sit Maal, og om hans Drøms Opfyldelse ikke vilde være endt med en smertelig Opvaagnen til Skuffelse for hele Livet.

Efteraaret begyndte at komme med taagede, regnfulde Dage, der gjorde Boulevarderne til et Morads under Droskers og Omnibussers Hjul, og som fik en nordisk Natur til at længes efter Vinterens høie Frosthimmel, i Stedet for denne evige, milde, dryppende Væde.

Da modtog Falk en Dag pludselig en Meddelelse, der forandrede alle hans Planer.

Hans Moder var død.

Det var Marie, der meddelte ham det i varsomme, rørende Ord, der endte med, at han naturligvis ikke kunde komme hjem saa langt borte fra, men at der nok skulde blive sørget for, at den døde kom i Jorden paa høitidelig og passende Maade.

Jo, han vilde netop hjem. Han vilde vise sin Moder den sidste Ære, og han vilde se alt igjen, saaledes som det stod i hans Barndoms-hjem. Han kunde ligesaa gjerne arbeide der og saa vende tilbage, om det fœiede sig vel.

Sorgen over, at Moderen var død, inden hun endnu havde set ham voxe op til noget, beherskede enhver Følelse i ham, men sam-

tidig skjød der en Længsel frem, en Længsel efter Hjemmet, som han følte hænge sammen med det bedste i hans Sjæl.

Allerede næste Dag havde han gjort alt parat til Reisen. Han lod de større Ting staa og betalte Leien for et halvt Aar. Om Aftenen tog han fra Paris tilbage til Kjøbenhavn. Han vendte ikke hjem, saaledes som han en Gang havde tænkt sig, med en Thorvaldsens Berømmelse om sin Pande, men han kom som en Mand, der ikke behøvede at skamme sig over sit Arbeide, og som kunde stille sig i Række med enhver af de Kammerater, der havde arbeidet under blidere Kaar.

Allerede Kjøbenhavn, som han havde været fuldstændig imponeret af den Gang, han kom ind fra Landet, forekom ham lille, samtidig med, at han først nu rigtig fik Blik for, hvor smuk den var. Men da han havde kjørt den lange, kjendte Vei med Diligencen, der nu var kommen i Stedet for Fragtmandens Agevogn, hvor syntes han da ikke, at Husene i Landsbyen vare smaa og fattige; selv „Gaarden“, der i Drengaaarene havde staaet for ham som et Vidunder af Pragt, var nu helt uanselig i hans Øine.

Han saa sig vemodigt omkring. Alle de gamle Minder dukkede frem og gjorde hans Sind mildt og blødt.

Han var netop kommen i rette Tid til Begravelsen.

Liget havde allerede ligget flere Dage i Kisten, og de tjenstvillige Naboer, der vare meget optagne af Madam Falks Søn, der var kommen hjem længt borte fra Frankrig, tilbød ham ivrigt at skrue Laaget fra. Men han mente, det var bedst at lade det være, og tilbragte et Par Timer alene i de smaa Værelser, hvor hver Gjenstand fortalte ham om hans Barndoms Historie.

Det var ikke noget stort Følge, der gik med ud paa den lille Kirkegaard oppe paa Skrænten, hvor Vinden susede frisk fra Havet ind mellem Gravene.

Der var koldt og trist i det lille Kapel, men den gamle Pastor med de varme, milde Øine, der stadig lyste, som om ingen Illusion var bristet i ham, talte rørende og hjærteligt. Men det var ikke saa meget om den afdøde og hendes sidste Stund, som om Sønnen, der havde gjort hende Glæde og var kommen hjem fra fremmede Lande for at følge hende til det

sidste Hvilested. Alle Blikke rettedes mod Falk. Disse Folk, af hvilke mange aldrig en Gang havde været i Hovedstaden, syntes, at den afdødes Søn maatte være en rigtig forvoven Krabat, siden han saadan havde kunnet klare sig langt borte, og de forbausedes over, at han sad saa stille og rolig ligesom de andre, medens Taarerne trillede ned over hans Kinder. Det var mere hans egne Tanker end Præstens Ord, der drev Vandet i Øinene, men Menigheden glædede sig dog over, at han havde bevaret sin Barnetro.

Liget blev sænket ned, og Jorden kastet paa Kisten.

Alle gik forbi ham og trykkede ham i Haanden, medens de mumlede noget, som ingen kunde forstaa. Men det var ogsaa lige meget, thi Meningen var god nok, om ikke for andet, saa for det lille Gravøl, som han havde bestilt i Kroen. Thi han kjendte Stedets Skik, og han vilde ikke have, at de tomme Mavers daarlige Humeur skulde skose den Høitidelighed, som han vel selv var den eneste, der følte noget ved.

Falk stod nogen Tid, til alle var borte, og stirrede ned i Graven. Saa gik han langsomt tilbage mod Udgangen. Hvor alt dog forekom

ham tomt, øde og forladt, efterat han havde lagt den sidste, der brød sig om ham, i Jorden.

Henne ved Laagen stod en ung Pige, klædt i mørk Dragt. Hendes Ansigt var fint og smalt og fremhævedes af den tarvelige, lidt bondske Dragt. De blaa Øine lyste med en fugtig, godlidende Glands, og det tykke Haar laa fast strøget hen over Tindingerne med de sarte, blaa Aarer. Falk lagde ikke Mærke til hende, han var saa fuldstændig optaget af sine egne Tanker.

Da han var naaet hen til Gjærdet og lagde Haanden paa Laageklinken for at gaa ud, traadte den unge Pige hen imod ham og rakte ham Haanden uden at sige et Ord. Han tog den ligegyldig, som han havde taget de andres, og gjengældte dens Tryk, men den slap ikke igjen efter at have gjort sin Pligt, den blev liggende i hans, som om den vilde standse ham.

Falk saa op og betragtede den unge Pige nærmere.

„Marie! er det Dig,“ fløi det ud af ham. Det var, som om der var faldet en Solstraale ind i hans Sjæls Mørke.

En stærk Rødme gik over hendes Ansigt. Hun havde sikkert frygtet dette Øieblik, men

han kaldte hende ved Fornavn og sagde Du ligesom i gamle Dage, han havde altsaa ikke glemst sin lille Legesøster.

De fulgtes hen ad Veien. Føret var sjasket, og Tøsneen begyndte at falde i store, laadne Fnug, der bleve liggende et Sekund som Svanedun, for saa at dø i Pløret. De vare nødte til at holde sig tæt op ad hinanden, medens de gik helt ude ved Grøftekanten, hvor der var nogenlunde tørt at træde.

De mærkede ikke, hvor trist og koldt Veiret var omkring dem. Hun, der først havde talt til ham i tredie Person for at undgaa den direkte Tiltaleform, blev hurtigt opmuntret af hans jævne Ligefremhed og sagde „Jens“ og „Du“.

Hun fortalte ham om hans Moders sidste Stund, hvorledes alle hendes Tanker altid havde været hos Sønnen, hvor glad hun havde været over, at det gik ham saa godt. Navnlig det Brev, hvori han havde beskrevet, hvorledes han boede, havde glædet hende saa inderligt. Alt var saa tydeligt skildret, at hun tilsidst havde troet, at hun selv havde været der. Hun talte om hver Gjenstand i det, om Verandaen, om Haven, om Kaninerne, og hun syntes, det alt sammen var saa landligt og hyggeligt.

Falk smilede svagt.

„Ogsaa for mig staar alt, som om jeg havde levet der i lang Tid. Jeg maatte atter og atter læse det Brev for Din Moder; og jeg gjemmer det hjemme.“

„Det vilde jeg gjerne se, jeg husker ikke rigtig, hvad der stod i det.“

„Vil Du høre det,“ sagde Marie. „Jeg har for længe siden lært det udenad.“

„Ja, tak,“ sagde Falk.

Marie begyndte i langsom Tone, der understregede Ordene og tydeligt røbede, at det ikke var første Gang, hun saaledes lod Tanken arbejde uden Støtte. Efterhaanden som de skred fremad, blev Foredraget livligere, næsten malende. Falk hørte til i en eiendommelig Stemning. De gik fremad uden at agte paa Omgivelserne og passerede Kroen uden at se den rød næsede Hjulmand, der med Portvinsglasset i Haanden vinkede ad dem, medens han vendte sig til Følget og med graadkvalt Stemme sagde:

„Hvor det vilde have glædet Madamen at se, at bitte Jens ikke er bleven storagtig.“

Fra den Dag tog Jens Falk oftere ud til Landsbyen. Han bildte sig selv ind, at det var for at se til Moderens Grav og for at op-

friske de gamle Minder fra Barndommen, men det varede dog ikke længe, før han fik en ubestemt Følelse af, at det var noget andet, der drog ham derud.

Altid søgte han Marie, naar han kom oppe fra Kirkegaarden, og maatte han en enkelt Gang tage tilbage uden at have set hende, kom der en underlig Uro og Skuffelse over hans Sind.

Traf han hende, kunde de gaa sammen og tale i timevis. Hendes Øine hvilede paa ham med et Udtryk af Beundring, naar han fortalte hende om den store, fremmede By. For ham, der var vant til ofte at blive overset, til at skydes til Side for lettere Gemytter, var denne Optagethed dobbelt velgjørende. Han følte sig tryk, medens han talte, og Ordene fik Sving og Lune som ellers aldrig. Han forbausedes tit selv ved den Lethed, hvormed han udtrykte sig, medens det tidligere ofte var hændet ham overfor Damer, at Udtrykket blev helt anderledes end Tanken, keitet i Vendingen og flovt i Indholdet.

Julen drev over, trist og ensom. Han arbejdede ivrigt baade paa de Ting, han allerede havde faaet Bestilling paa, og et nyt Arbejde

til Foraarsudstillingen. Heller ikke denne Gang kom den store Sukces, men atter kom den jævne Anerkjendelse. Hvad han udstillede, fik Lov paa sig for at være god og solid Kunst, der vidnede om Flid og Anlæg. Han havde nu vænnet sig til at gaa frem med smaa Skridt, og han begyndte at føle sig tilfreds.

Oppe paa Charlottenborg traf han en Dag Professor Henrichsen, der venlig kom hen til ham.

„Jeg hører, De har været længere Tid i Kjøbenhavn. Jeg havde ventet, at De var kommet op for at hilse paa mig.“

Falk svarede undvigende.

„De er maaske vred paa mig,“ sagde Professoren godmodigt. „Jeg ved nok, at de unge Kunstnere er et vanskeligt Folkefærd. Naar man skal raade andre, kommer man let til støde. Selv om man følger sin bedste Overbevisning, er det svært at undgaa Forurettelser og de, hvem det gaar ud over, dømme En ofte bittert. Der var en Tid, hvor jeg virkelig troede at gjøre Dem en Tjeneste ved at forsøge paa at faa Dem bort fra Kunstnerbanen. Nu ser jeg, at Deres Evner og Energi har været større, end jeg tænkte, og jeg har set Deres Arbejder

med megen Interesse. De skulde søge et Stipendium. De skal faa en varm Fortaler i mig.“

Professoren rakte Falk Haanden og gik videre ind gjennem en af Salene, som om han ikke ønskede at fortsætte Samtalen. Han havde faaet sagt, hvad han vilde.

Falk havde nu været hjemme i et halvt Aar.

Længere havde han fra Begyndelsen paa ingen Maade tænkt, at hans Besøg i Hjemmet skulde vare, men endnu havde han ingen Forberedelser gjort til at reise.

En straalende Dag i Begyndelsen af For-sommeren tog han atter ned til den lille Landsby. Det var hans Moders Fødselsdag, og han vilde lægge en frisk Krands paa hendes Grav. Da han kom derhen, traf han Marie, der var i Færd med at vande Blomsterne og rive Ukrudtet op i den lille, grusstrøede Gang.

Han tog hendes Haand og takkede hende. Saa satte de sig begge tause paa den grøntmalede Tremmebænk, medens Duften fra Roser og Jasminer stod stille om dem i den varme Sommerdag, hvor ikke det mindste Pust viftede ind fra det blinkende Vand.

De fulgtes ad ud gjennem Laagen. Det var et andet Billede end ved deres første Møde,

da de paa den triste Begravelsesdag gik sammen ned ad den opblødte Skovvei med de nøgne, bladløse Træer.

Nu straaede alt i Sommerens Pragt, men Støvet laa tæt over Veien og reiste sig under deres Skridt. De gik atter nær mod hinanden nærmest Grøftekanten, og tilsidst slog de ind paa en lille Skovsti, frem i den store, friske Kølighed under de hængende Bøgekroner.

Samtalen var atter begyndt.

Falk talte om at ville vende tilbage til Paris og gjenoptage sit Arbeide der. Han vilde bosætte sig i Frankrig i det mindste for nogle Aar.

Marie svarede ikke. Hun gik med sænket Hoved, medens hun pillede Bladene af en Anemon, som hun havde plukket.

Efter en Pause sagde hun med en Stemme, som om hendes Tanker vare langt borte.

„Jeg kan saa godt forstaa, at Du vil vende tilbage. Der maa være deiligt nu i Dit lille Hjem. Alt staaer i Flor, Vinrankerne hænge ned over Verandaen, Solen straalder hver Dag som nu, medens Du arbeider inde i Dit Atelier, hvor Blomsterduften trænger ind gjennem de aabne Vinduer.“

„Jeg vil ikke bilde Dig noget ind,“ sagde han alvorligt, „Det Billede, Du har dannet Dig, lever kun i Din Fantasi. I min er det dødt forlængst. Det fødtes en Aften under Modgangens Tryk, hvor jeg følte mig saa uendelig ulykkelig. Jeg vilde kun mildne min Sorg ved at gjøre Moder glad, og jeg har ikke fortrudt det. Med Fred gik hun i sin Grav, men overfor Dig, der kan faa Oplysning om mig af andre, og som maaske ogsaa taler om mig til fremmede, maa jeg være ærlig, der kan ellers let komme en Dag, da Du tror, at jeg har villet prale og være usand overfor Dig, og Du kan tabe Tilliden til mig i andre Stykker. Naar jeg kommer tilbage til Paris, vil jeg ikke mere lide Nød. Jeg har et lille beskedent Atelier, hvor jeg kan arbeide i Fred og Ro, men det er trist og ensomt. Der er intet af den Idyl, som Du har lagt over det i Dine Drømme, der engang have været mine.“

Marie gik rolig ved hans Side. Hun syntes ikke at blive forbauset, men sagde tankefuld uden at se op.

„Det har jeg selv havt Fornemmelsen af lige fra den første Gang, jeg læste Dit Brev. Men jeg har holdt fast ved det skønne Billede

alligevel. Jeg forstod, at det ikke var Virkeligheden, men dit Maal, Du beskrev, og jeg har med Villie erindret Dig om dette Maal; thi hvorfor skulde Du ikke kunne naa det?"

„Det kunde jeg maaske ogsaa, jeg har maaske allerede naaet det, dersom jeg blot havde En til at hjælpe mig. En, der rigtig kunde huske, hvorledes det var, alt skulde være, hvorledes hver Ting skulde staa, som kunde passe paa, at det vedblev at være saadan, pusle omkring, medens jeg arbejdede, og lyse op derinde, naar de mørke Timer kom.“

„Tror Du, jeg kunde finde saadan En,“ sagde han, og hans Arm lagde sig om hendes Liv, medens han næsten forsigtigt trykkede hende ind til sig.

Hun saa op med sine klare, blaa Øine, der lyste med fugtig Glands, som om der var faldet Dug paa dem. Der stod et Væld af Ømhed og Lykke imod ham.

„Jens,“ sagde hun med skjælvende Stemme. „Saaledes har jeg altid tænkt mig det i mine skønneste Drømme, især naar jeg intet hørte fra Dig, og jeg troede, at Du helt havde glemt mig. Men selv naar jeg var nær ved at for-

tvivle, hviskede Hjærtet altid til mig: Han vil komme!“

Hun lagde sit Hoved op mod hans Bryst, og han trykkede et ømt Kys paa hendes Læber. Solen spillede ned gennem Løvet og dandsede i Tusinde muntre Pletter om dem paa Veien, medens de gik med hinanden om Livet ned om Vænget, hvor Præsten havde fundet Drengen, medens han laa og tegnede sine første, underlige Figurer for den lille beundrende Legesøster.

Ud paa Sommeren vilde Falk reise.

Han havde taget Bestemmelse om at blive borte et Aarstid og saa vende tilbage for at hente sin Brud.

De sidste Dage, han opholdt sig i Kjøbenhavn, var Marie kommet ind til ham, for at de kunde være sammen, inden den lange Adskillelse paany førte dem fra hinanden. Hun boede hos en af sine Slægtninge.

Et Par Aftener før Afreisen gik de nyforlovede i Tivoli. Det var et gammelt Løfte, Falk havde givet sin Kjæreste, der ikke havde været her, siden hun som ganske lille var i Besøg i Hovedstaden. I hendes Fantasi stod den vidunderlige Have endnu med sin fulde Trylleglands om sig.

Nu var Indtrykket ikke saa stærkt, men hun var endnu saa meget Naturbarn, at hun blev betaget af alle de lysende Lampers Skjær, der næsten gjorde hende ør i Hovedet.

Nede ved Koncertsalen traf de Holm. Han havde været deres Fører i de sidste Dage, saa vidt hans Tid tillod det, og Marie og han vare hurtigt komne paa en god Fod med hinanden. Det morede hende at høre ham fortælle om, hvorledes han og Falk havde levet sammen. Han talte paa en helt anden Maade end Billedhuggeren. Han var endnu stadig gemytlig, men det var, som om Hensynet til de hjemlige Folder alligevel havde gjort ham lidt mere sat.

„Kommer I her?“ sagde Holm. Der var en tydelig udtrykt Forbauselse i hans Stemme.

„Ja, hvorfor ikke. Der er da ikke saa mange Steder at gaa hen i Kjøbenhavn om Sommeren,“ sagde Falk.

„Nei, for saa vidt, men jeg tænkte blot...?“

„Hvad?“

„Naa, ingenting. Bliver I her?“

Ja vi vil høre lidt paa Musiken og have et Stykke Mad. Vil Du ikke være med?“

„Tak, skal det være her?“

„Ja, hvorfor ikke“, sagde Falk, hvis vi

kan faa en Plads, her er jo saa fuldt iaften, at der synes at være optaget overalt.“

„Ikke andet,“ sagde Holm, „det skal jeg nok klare“. Han fik fat i en Opvarter, der skaffede dem Plads ved et lille Bord, hvor de bleve knebne ind mellem et Par større Selskaber.

En Herre kom hurtigt henimod dem, banende sig Vei mellem Borde og Stole. Det var Dahl. Han hilste flygtigt paa Selskabet og bøiede sig ned over Holm, som han hviskede nogle Ord i Øret.

Journalisten reiste sig. Dahls Blik faldt i det samme paa Billedhuggeren.

„Er det Dem, Hr. Falk. Hvordan lever De, det glæder mig at se Dem, og at de stadig bevarer Deres Interesse for de gamle Parisere.“

Dahl hilste paa Marie, og Falk kunde ikke undgaa en Præsentation. Han sagde i en noget tvær Tone:

„Maa jeg forestille Dem min Forlovede.“

Der kom noget af et Smil i den andens Ansigt, men det var nærmest velvilligt.

Han bukkede og sagde: „Det glæder mig at gjøre Frøkenens Bekjendtskab netop i Aften. Men undskyld, at jeg berøver Dem Deres Selskab

et Øieblik. De kan nok forstaa, at man maa sørge for at være Ven med Pressen," sagde han leende og trak af med Holm.

„Hvad har han med Pressen at gjøre,“ spurgte Marie.

„Det ved jeg ikke,“ sagde Falk mut. „Det skulde vel være morsomt. Jeg kan ikke lide ham.“

„Hvorfor?“

„Fordi jeg ikke kan,“ sagde Billedhuggeren og syntes helt optaget af sin Mad.

Der havde været Pause indenfor. Nu blev der Uro og lidt efter ganske stille.

Man hørte Sang derinde fra. Det var en deilig, blød kvindelig Stemme, der syntes at lege med Tonerne, som fødtes uden Anstrengelse og fyldte Rummet med en Vellyd, der med af-dæmpet Klang lød ud i den frie Luft under Verandaens løvdækkede Glastag.

Bifaldet brød løs, og med bragende Klapsalver forlangtes det ene Numer da capo efter det andet, indtil Applausen endelig døde hen i spredte Haandklap, efterat den til Slut forgæves havde reist sig et Par Gange for endnu at fremtvinge et Numer.

Musiken begyndte atter at spille.

Falk sad taus. Han begyndte at forstaa Holms Forbauselse ved at se ham netop paa denne Aften i Tivoli. Det var ikke et Øieblik faldet ham ind at se paa en Plakat. Marie spurgte ikke.

Holm kom tilbage og tog Plads ved Bordet. Han var meget oprømt:

„Det var da en Sukces, der kunde forslaa. Vi har Ære af vor danske Pariserinde. Dahl havde helst set, at hun havde opgivet at optræde offentligt, han kan jo sagtens forsørge hende, men da hun nu absolut vilde, saa var det da godt, at hun gjorde Lykke. Det er rart for en Sangerinde at vide, at hun en Dag kan trække sig tilbage. Struben er et skrøbeligt Redskab at leve af.“

„Debuterede hun iaften,“ spurgte Marie.

„Ja, det var i hvert Fald første Gang, hun har sunget herhjemme.“

„Hvem var det?“

„Hvem det var,“ spurgte Holm forbauset. Først nu gik det op for ham, at Falk var kommen rent tilfældigt. „Det var jo Frøken Ellen Graa.“

Samtalen gik istaa, og Holm reiste sig

lidt efter og sagde Godnat. Falk og Marie gik en Tour rundt i Haven.

De tog Veien ned om Basaren og bleve staaende foran den oplyste Bygning og betragtede dens fine Linier. Hos Neiiendam vare Skydevinduerne slaaede op i den lune Sommeraften. Man kunde se lige ind i Restaurationen. Der sad en elegant Dame. Kjolen var stærkt nedringet, et Diadem lyste paa Panden, og foran hende laa en Bunke Bouketter paa en Stol. Hun lod langsomt den dunbesatte Vifte gaa frem og tilbage foran Ansigtet, medens hun lod sig komplimentere af en fem — sex kjoleklædte Herrer. Man ventede, Opvarteren kom ind og bukkede. Selskabet forsvandt ind i et af de bageste Kabinetter, og et Øieblik efter hørte man Knaldet af Champagnepropper.

Falk tog Marie under Armen og gik langsomt gjennem Haven, der begyndte at blive tom.

Nei, det havde ikke været en Hustru for ham.

Han bøiede sig ned over sin Forlovede og kyssede hende ømt. En Mængde Tanker strømmede gjennem hans Hoved, men der kom intet Ord over hans Læber.

Marie forstyrrede ham ikke. Taus gik hun ved Siden af ham og saa op paa de store, lysende Balloner, der begyndte at skinne svagere i de mørke Træer. Ellen Graas Navn var hende maaske ikke saa fremmed, som Falk troede.

TOLVTE KAPITEL.

Der var gaaet 5 Aar. Som enhver, der een Gang har været i Paris, blev ogsaa Holm med magisk Kraft draget imod den. Han maatte derved, og ved Juletid havde han endelig faaet frigjort sig nogle Dage og var taget afsted.

Hans første Visit gjaldt Guldbrandsens, der strax med sædvanlig Gjæstfrihed inviterede ham til at tilbringe Juleaften i deres Hjem sammen med forskjellige andre løse og ledige Skandinaver, som de pleiede at samle paa denne Høitidskvæld.

Holm var paany betaget af denne prægtige Storstad, der syntes at blæse alt det Støv af ham, som han mulig kunde have samlet de forløbne fem Aar, det var for ham et Forfriskelsens Bad. Han saa med andre Øine,

og han følte det, men Begeistringen var ikke afsvalet.

Først Juleaftens Formiddag tog han i høit, klart Frostveir med en af de smaa Seine-dampere ud til St. Clou. Med Vemod gik han forbi den kjendte Ruin af Napoleon den Tre-dies Slot, der nu kun var en Bunke forvitrede Mursten, mellem hvilke alle Slags vilde Planter og Ukrudt skjød op og næsten symbolsk dækkede Minderne fra det andet Keiserdømmes straalende Dage.

Alt var stille i den lille By, der om Sommeren er et saa kjært Udflugtssted for Pariserne, og hvor Holm selv saa ofte havde søgt Hvile under de store skyggefulde Træer, der mindede ham om Hjemlandets Skove.

Han havde i Brev fra Falk faaet nøiagtig Besked, og selv var han saa godt orienteret herude, at han hurtigt fandt, hvad han søgte: Den lille Villa, som Billedhuggeren havde bygget sig fjernt fra den store Byes Larm og dog saa nær ved dens Hjærte, at man ligesom fornam dets Pulsslag gennem Luften.

Men selv om han ikke paa Forhaand havde havt saa godt rede paa, hvad han søgte, vilde han næppe have taget feil. Thi den i og for

sig uanseelige Bygning stak mærkværdigt af mod alle sine Omgivelser. Den var opført i norsk Schweitzerstil og røbede strax sin nordiske Oprindelse. Den laa i Udkanten af Landsbyen, trukket et Stykke tilbage med en lille Have foran.

Han saa sig om efterat have aabnet Have-laagen. Alt var tilsyneladende stille og øde. Saa blev Døren, ud mod Verandaen aabnet, og en Kvindeskikkelse kom tilsyne.

„Naa er De endelig der, De kan tro, vi har ventet Dem“, sagde Fru Falk, og kom ham venligt i Møde. „Undskyld, jeg ser saadan ud. Vi staar og bager.“

„Ja og undskyld, jeg lod vente lidt paa mig. Jeg maatte først se Paris, jeg har næsten havt Hjemve efter den.“

Hun rakte ham Haanden, og han trykkede den hjerteligt. Hun havde ikke forandret sig, og dog var hun en helt anden, end da han havde kjendt hende som ung Pige i Kjøbenhavn. Hun havde den gode Husmoders Sikkerhed, som den udvikler sig i eget Hjem. Forresten var hun bleven fyldigere og mere selvtillidsfuld i hele sin Optræden uden at have mistet noget af sin medfødte Kvindelighed.

Holm var næppe kommen ind i Dagligstuen, hvor han nysgjerrigt kastede Blikket omkring sig, før Fru Falk kom frem med en Asiet med brune Kager og Kleiner og en Flaske Vin.

„Her var da det sidste Sted, hvor De skulde bære Julen ud uden at tage en Forfriskning,“ sagde hun med den jævne, landlige Gjæstfrihed, der i Kraft af hendes hele Gemyt tog hende saa absolut fangen, at det ikke et Øieblik faldt hende ind, at der var andet, der i langt høiere Grad optog Holms Interesse end Juletraktament.

Dagligstuen var hyggeligt møbleret paa hjemlig Maade, og Holm saa sig ivrigt om, medens han klinkede paa en glædelig Jul.

Fru Falk lagde Mærke til det og sagde med et Smil:

„Nu skal jeg strax vise Dem Leiligheden, saa kan vi benytte Tiden, til Jens kommer tilbage. Han er taget ind til Paris, men kommer igjen med Sporvogn om en Time. Det vil blive en Overraskelse for ham, naar han kommer hjem. Han har ikke talt om andet end Deres Besøg i de sidste to Dage.“

De gik ind i Spisestuen, et stort, luftigt

Rum med Egetræpaneler og Fade paa Væggene. Derfra kom man ind i et lille, hyggeligt Kabinet, hvorfra en Trappe med Planter og Gibsstatuetter førte op til en Glasdør, der gav Adgang til Atelieret.

Det var lyst og rummeligt med brede Glasruder foroven, under hvilke Trækkegardiner kunde gaa frem og tilbage.

Alt var indrettet paa den mest praktiske Maade, solidt uden at være flot. Kavaletten, der var anbragt midt i Atelieret, stod paa Jernskinner og kunde med sin Figur paa kjøres ind i et lille, tilstødende Støberum, der var belagt med Fliser og paa Væggene beklædt med Porcellain, saa at alt Smuds kunde vaskes og skylles væk.

Bagved Støberummet var et lille Værelse med en Ovn til Metal, saa at Falk selv kunde tage mindre Bronceafstøbninger.

Holm betragtede det hele med stor Interesse. Da de igjen kom ind i Atelieret, sagde han:

„Har Deres Mand ikke lavet noget nyt?“

„Jo, han er lige bleven færdig med en stor Marmorfigur, der staar der henne i Hjørnet,“

sagde Fruen og pegede paa en høi overdækket Gjenstand. Vil de see den, Hr. Holm?"

„Mange Tak.“

Fru Falk tog det tynde Lærredsdække bort og afslørede en stor kvindelig Skikkelse. Den havde navnlig et prægtigt Hoved og fremstilledes staaende med en omvendt, udslukt Fakkell i Haanden. Der var et vemodigt Udtryk i Ansigtet, som græd det over den udgaaede Flamme. Paa Fodstykket stod „Bristet Illusion“.

Holm saa skarpt fra Figuren hen paa Fru Falk, saa trak han Øinene til sig, uden at sige noget.

Hun smilede og sagde:

„Jeg ved godt, hvad De vilde sige.“

„Saa“, svarede Holm lidt flov, „jeg vilde virkelig slet ikke sige noget.“

„Jo, De vilde, eller i hvert Fald tænkte De høit med Øinene: Det er Frøken Ellen Graa. Er det ikke rigtigt?“

„Jeg maa indrømme Deres Evner til at læse Tanker“, sagde Holm, der følte de faldne Ord som en Befrielse, og jeg maa gjøre Dem min Kompliment som et af det nittende Aarhundredes Vidundere i saa Henseende.

„Naa, det var nu ikke saa vanskeligt. Jeg kjender meget mere til Deres første Pariserdage, end De eller Jens aner.“

„Og De er ikke jaloux.“

„Nei, det kunde aldrig falde mig ind. Jeg og Jens passer udmærket sammen, og vi er saa sikre paa hinanden som nogen, men hvad Tankerne angaar, saa maa en Kunstner have frit Spillerum. Jeg tror aldrig, Jens har elsket hende, men hun staar for ham som hans legemliggjorte Ideal, som det, han skal arbeide ud fra, hver Gang hans Fantasi skal til at skabe. Ligesaa vist som jeg tror, at det var en Lykke, at han aldrig blev knyttet til hende, ligesaa vist tror jeg, at det er til Held for hans skabende Evne, at han stadig har en ubestemt Længsel mod et unaaet Maal, som forlængst kun tilhører hans Tankeliv.“

„De har ikke alene faaet en Kunstnerkones Liberalitet, Fru Falk, De har ogsaa faaet helt livsfilosofiske Kunstnertheorier“, sagde Holm spøgende.

„Ja, undertiden synes jeg ogsaa selv, at jeg er bleven en helt anden. Man hører saa meget, naar man selv er gift med en Kunstner. De skal ikke sige noget til Jens om, hvad vi

har talt om, naar han kommer hjem. Men hvis De synes, at jeg er bleven for docerende, saa skal jeg dog vise Dem noget, det bedste Mesterværk, vi har i hele Huset, og som nok skal minde mig om det daglige Livs Pligter.“

Fru Falk var gaaet iforveien ned gennem det lille Kabinet og aabnede Døren ind til Soveværelset, hvor der stod en kjøn, lyskrøllet Fyr og legede ved en Stol. Det var en treaars Purk med blaa, forbausede Øine, buttet og hjulbenet.

„Siger Du ikke Goddag til den fremmede Mand, Niels?“

Niels rokkede hen til Holm og rakte ham Haanden, medens han kiggede op paa ham. Saa vraltede han tilbage til Stolen og stillede atter Klodserne op, der syntes at interessere ham langt mere end Journalisten.

„Niels kan ikke lide fremmede,“ sagde Fru Falk undskyldende. „Han er et Hjemmebarn, De skulde se, hvor sød han kan være.“

„Ja, det tror jeg virkelig saa gjerne,“ sagde Holm og lo, „De skal se Frue, hvis jeg endnu en Gang kommer herved om en fem, sex Aar, hvor Niels og jeg skal blive gode Venner.“

Man hørte Døren smække ude i Gangen.

„Det er Jens. Nu skal vi overraske ham.“

Fru Falk løb ud i Gangen.

„Jens, hvem tror Du, der er herinde?“

„Ja, jeg kan næsten tænke det,“ sagde Billedhuggeren og traadte ind med en hel Del Smaapakker.

„Goddag, kjære Ven og hjertelig Velkommen. Hvordan har Du det. Jeg har været i Paris og gjort Indkjøb, vi skal jo have Juletræ til Drengen.“

„Hys, Jens, han kan jo høre det.“

„Det er sandt, det skal være en Overraskelse. Naa, hvordan har Du det?“

„Tak, udmærket. Jeg har allerede set hele Huset og er bleven beværtet med rigtig danske Julekager.“

„Men en Cigar har Du naturligvis ikke faaet, det kan Marie aldrig huske, hvor godt hun ellers vil gjøre det for sine Gjæster. Kom nu med mig op i Atelieret, jeg vil gjerne have en ordentlig Passiar med Dig.“

Falk gik iforveien. Holm kunde ikke lade være at forbause sig over den Forandring, der var foregaaet med ham. Det tunge og kantede var gaaet over til en vis solid Suffisance

uden Selvbevidsthed, og med den Ligevægt, som hans lykkelige, huslige Forhold havde bragt i hans Sind, havde hans sunde Natur faaet en Understrøm af jovial Gemytlighed.

Holm blev i St. Clou til ud paa Eftermiddagen, og da han kom ned til Sporvognen, sagde han til Falk:

„Ses vi ikke iaften hos Guldbrandsens?“

„Ja, baade jeg og Marie er inviteret. Jeg har ikke rigtig Lyst til at tage hjemme fra, jeg er altid ængstlig, naar jeg er borte. Men det kan være, vi ser ind til Jer, naar vi har faaet puttet Stumpen i Seng. Det er jo tids nok, naar vi kommer henad 10. Men bed dem om at spise og sig til dem, at de ikke skal vente os.“

„Du maa endelig komme. Det er dog saa morsomt at være sammen Juleaften. Hvem ved, naar det sker næste Gang?“

Om Aftenen mødte Holm efter Indbydelse hos Guldbrandsens.

Der var hjemligt og hyggeligt i den borgerlige Leilighed, hvor Holm tidligere havde tilbragt saa mange lykkelige Aftener, og som derfor i hans Erindring havde faaet en vis Glands over sig.

Ialt var man henimod 20 Mennesker. De fleste Ansigter vare nye, men Gulbrandsen stod paa den samme venskabelig fortrolige Fod med dette Hold af løsslupne Skandinaver som med de tidligere.

Men om sin gamle Yndling Boulanger, der havde skuffet ham saa dybt, kunde han dog kun tale med Holm, og de fik sig igjen i en Krog en Passiar som i tidligere Dage, og begge holdt de fast ved, at de endnu kunde have havt Fornøielse af Generalen, naar han blot havde ladet være at skyde sig. Baade Panama og Anarkisterne skulde nok have hjulpet ham frem.

„Nu kan jeg rigtig mærke, at De er kommen tilbage,“ sagde Fru Gulbrandsen til Holm, idet hun kom hen til dem. „Generalen har vi næsten været helt fri for i de sidste Aar. Lad nu være at mane Spøgelset frem. Skal vi saa ikke gaa til Bords, Gulbrandsen?“

„Jo, min Ven.“

Dørene til Spisestuen bleve slaaede op, og man tog Plads rundt om det elegant dækkede Bord, hvor Passiaren snart gik livligt.

Anretningen var hjemlig med Risengrød og Gaasesteg, men der var dog stukket et Par Retter ind i den traditionelle Spiseseddel.

Ved Stegen reiste Guldbrandsen sig og holdt en lille Tale.

„Mulig er vi ikke alle lige stærke i Troen, men naar vi samles Juleaften, saa er det, som hver i sit Hjærte følte, at han er et lidt bedre Menneske end de øvrige Dage i Aaret. Det ytrer sig i en vis vemodblandet Længsel efter Barndomshjemmet og kommer naturlig stærkest frem i Udlandet. Jeg, der selv har slaaet mig til Ro her, og som har fundet, hvad jeg søgte, kan hvert Aar paa denne Aften ikke fuldt frigjøre mig for den nævnte Følelse, og jeg ved, at den er endnu stærkere hos mine ærede Gjæster, der kun er i Paris paa Visit, og af hvilke mange maaske for første Gang i deres Liv tilbringer Julen udenfor deres kjæres Kreds. Jeg vil derfor foreslaa Dem, at vi drikker et Glas for de fraværende, for dem, ved hvem hvers Tanke i stemningsfulde Øieblikke hviler med Længsel, Kjærlighed eller Uro. Lad os ønske det bedste for hver især.“

Alle reiste sig og drak deres Glas ud.

Der blev en høitidsfuld Pause, hvor hver var optaget af sine egne Tanker, indtil Guldbrandsen atter selv førte Talen ind i et mere gemytligt Spor, og Konversation blev stadig liv-

ligere, indtil Bordet hævedes, og man gik ind i Dagligstuen for at drikke Kaffe.

Enkelte forsinkede Gjæster stødte til, og mellem dem var ogsaa Falk og hans Hustru.

Døren til Kabinettet blev lukket op, og man saa et lille nydelig pyntet Juletræ, der hilstes med Jubel. Alle havde i Øjeblikket den samme Følelse af med et Ryk at være ført fra Paris til Kjøbenhavn. — —

Fra det stille, fredelige Hjems Hygge tørnede man ud i Boulevardernes Mylr. Endnu var der dog noget, der mindede om Høitiden. Fra Kirkerne hørte man Orgelmusik og Sang. Det var Midnatsmessen, der begyndte i hele sin rige, stemningsfulde Pragt, der giver Katolicismen saa stærk Magt over Sindene.

Selskabet fordelte sig lidt. Holm og Falk gik bagved og snakkede sammen.

„Nu maa Du komme ned og besøge mig til Foraaret, saa skal Du se, hvor deiligt jeg har det, naar alt staar i Flor. Haven er saa smuk om Aftenen med en høj Terrasse og et lille Springvand. Til Sommer skal Niels have Kaniner. Oprigtig talt bryder jeg mig ikke saa meget om de Dyr, men min Kone holder fast ved det. Hun synes ikke, vi kan blive

rigtig lykkelige uden dem, og dog har vi det saa godt, som jeg aldrig havde turdet haabe. Jeg har faaet en Freidighed og Ligevægt i Sindet, som jeg aldrig før har kjendt, navnlig efterat vi har faaet vor lille Niels. Det er en brillant Dreng. Du skulde have set ham i Aften, da vi havde Juletræ. Det var kjedeligt, Du ikke var med, men Du maa nu hellere komme herved ved Foraarstid.“

„Ja tak, man kan ikke saadan tage til Paris hvert Øieblik. Men Du kommer maaske hjem?“

„Næppe for det første. Foreløbig har jeg faaet Stipendium paa tre Aar. Naar man er gift og blot har et Par Bestillinger, er der ganske godt Forslag i de Penge. Det er ikke som tidligere, hvor man strax skulde bruge dem til at betale Gjæld med. Nu er vi jo bleven holdne Folk. Det er alligevel ikke gaaet „Bondekunstneren“ saa galt. Nu bider Ordet ikke mere.“

„Hvis Du nu var hjemme, vilde du strax avancere til Agrar-Kunstner. Bønderne eksisterer ikke mere,“ sagde Holm spøgende.

De gik lidt tause, saa spurgte Billedhuggeren pludselig:

„Hvordan har Fru Dahl det?“

„Tænker Du ofte paa hende?“

„Nei, aldrig, men jeg tænker undertiden paa „Frøken Ellen,“ og hende er det egentlig heller ikke, men et idealiseret Billede af hende, som jeg gjemmer dybt i min Erindring som et flatteret Minde, der intet har med Virkeligheden at gjøre. Men det udelukker selvfølgelig ikke, at jeg kan nære nogen Interesse for en Dame, som jeg har kjendt, og som har spillet en Rolle i mit Liv.“

„Nei selvfølgelig. Hun befinder sig forresten udmærket godt, men Stemmen er borte. Hun har trukket sig fuldstændig tilbage fra Scenen til stor Glæde for Dahl. De føre et meget flot og selskabeligt Hus, og Fruen er en særdeles repræsentativ Værtinde, der aldrig ved, hvor godt hun skal gjøre det for sine Gjæster. De er absolut lykkelige paa deres Maade.“

Man var naaet hen til Sporveistationen, og Falk tog Afsked. Fruen var den ivrigste til at komme afsted.

„Jeg er altid saa ængstelig, naar jeg er borte en Aften, man ved aldrig, hvad der kan ske,“ sagde hun til Holm. „Naa, det forstaar De nu ikke som Ungkarl. Farvel, og se snart ud til os.“

Sporvognen gik, og Holm drev alene ned

over Boulevarderne. Høitiden var forbi, intet mindede om Jul, snarere om Fastelavn. Der var en Raaben og Skrigen af glade, høirøstede Mennesker, og i Kafeerne sloges man om de sorte Pølser, der er Aftenens franske Nationalret, og som spistes i milevis af Millionbyen.

Holm kom i denne Tummel til at tænke paa Guldbrandsen og Falk, der begge havde skabt sig et Hjem i Lykke og Tilfredshed hver paa sin Vis. Han sammenlignede deres Existents med sin egen, og der kom en vis Tomhed over ham.

Men saa skjød Glæden pludselig op i ham som et varmende Væld. Han var jo ung, uafhængig, rask og i Paris, den store Stad, som han havde længtes efter, og som han nu havde naaet paany. Han følte en oprigtig Taknemmelighed mod Forsynet: Maatte han blot altid være saa lykkelig som i dette Øieblik; han havde ikke Lov til at klage over noget.

Han skjød Hatten lidt bag ad Nakken ligesom i gamle Dage, fløitede en halvglemte Boulangistsang fra de bevægede Kampdage og forsvandt i den glade støiende Mængde, uden at nogen lagde Mærke til ham eller brød sig om, hvorfra han kom, eller hvorhen han gik.
